

**Koncepce podpory a rozvoje české kinematografie
a filmového průmyslu
2011 - 2016**

listopad 2010
Ministerstvo kultury

OBSAH

PREAMBULE	3
ÚVOD	4
1 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	6
1.1 KINEMATOGRAFIE OBECNĚ	6
1.2 STÁTNÍ FOND ČESKÉ REPUBLIKY PRO PODPORU A ROZVOJ ČESKÉ KINEMATOGRAFIE - SOUČASNÝ STAV	8
1.2.1 Působnost SFPRČK - současný stav	8
1.2.2 Činnost SFPRČK - současný stav	9
1.2.3 Mimořádné a časově omezené příjmy SFPRČK - současný stav	10
1.2.4 Financování SFPRČK - současný stav	11
1.3 MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE	16
1.3.1 Program MEDIA	17
1.3.2 Fond Eurimages	19
1.3.3 Evropská audiovizuální observatoř	20
1.4 ODBOR MÉDIÍ A AUDIOVIZE	20
1.5 NÁRODNÍ FILMOVÝ ARCHIV	22
1.6 EKONOMICKÉ ASPEKTY ČESKÉ KINEMATOGRAFIE	23
2 KONCEPCE - OPATŘENÍ	29
2.1 OPATŘENÍ Č. 1 – ZAJISTIT DLOUHODOBĚ UDRŽITELNÉ ZDROJE FINANCOVÁNÍ STÁTNÍHO FONDU ČR PRO PODPORU A ROZVOJ ČESKÉ KINEMATOGRAFIE	29
2.2 OPATŘENÍ Č. 2 – ZMĚNA VE VYMEZENÍ POJMŮ – NOVELIZACE ZÁKONA Č. 273/1993 SB., O NĚKTERÝCH PODMÍNKÁCH VÝROBY, ŠÍŘENÍ A ARCHIVOVÁNÍ AUDIOVIZUÁLNÍCH DĚL (O AUDIOVIZI)	50
2.3 OPATŘENÍ Č. 3 – EVIDENCE PODNIKATELŮ V OBLASTI AUDIOVIZE	51
2.4 OPATŘENÍ Č. 4 – INSTITUCIONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ A DISTRIBUCE PODPOR	53
2.5 OPATŘENÍ Č. 5 – ROZŠÍŘENÍ OKRUHŮ PODPOR SFPRČK A JEJICH PŘESNÁ DEFINICE	57
2.6 OPATŘENÍ Č. 6 – PODPORA MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE, REALIZACE EVROPSKÉ ÚMLUVY O FILMOVÉ KOPRODUKCI	64
2.7 OPATŘENÍ Č. 7 – STRATEGIE PREZENTACE A PROPAGACE ČESKÉ KINEMATOGRAFIE A FILMOVÉHO PRŮMYSLU V ZAHRANIČÍ	66
2.8 OPATŘENÍ Č. 8 – DIGITALIZACE ČESKÝCH FILMŮ VE SPRÁVĚ STÁTU A JEJICH ZPŘÍSTUPŇOVÁNÍ	68
2.9 OPATŘENÍ Č. 9 – OZNAČOVÁNÍ AUDIOVIZUÁLNÍCH DĚL Z HLEDISKA PŘÍSTUPNOSTI	69
2.10 OPATŘENÍ Č. 10 – BOJ PROTI PIRÁTSTVÍ	72
2.11 OPATŘENÍ Č. 11 – PODPORA MOBILITY TVŮRČÍCH PROFESÍ V OBLASTI AUDIOVIZE (VÍZOVÁ POLITIKA)	73
2.12 OPATŘENÍ Č. 12 – VÝKON ČINNOSTI DÍTĚTE PŘI VÝROBĚ AUDIOVIZUÁLNÍCH DĚL	74
2.13 OPATŘENÍ Č. 13 – STRATEGIE PROPAGACE ČR JAKO FILMOVÉ DESTINACE, VČETNĚ METODIKY PODPORY PŘÍLIVU FILMOVÝCH PRODUKČÍ DO REGIONŮ ČR A ZAJIŠTĚNÍ JEJÍ REALIZACE	76
2.14 OPATŘENÍ Č. 14 – NÁVRH ZÁKONA O KINEMATOGRAFII	78
3 PŘÍLOHY	81
3.1 HISTORIE – ZÁKLADNÍ VÝVOJOVÉ TENDENCE ČESKÉ KINEMATOGRAFIE V LETECH 1945 – 2009 A JEJICH VYHODNOCENÍ	81
3.2 SOUČASNÉ INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ ČESKÉ KINEMATOGRAFIE	81
3.3 PŘEHLED PODPOR KINEMATOGRAFIE V ZEMÍCH EU	81

Preambule

Kinematografie je nejenom kulturní hodnotou, ale je i zdrojem historických a současných informací o naší společnosti, poskytuje komplexní svědectví historické a sociologické, svědectví o kulturní identitě státu a rozmanitosti jeho obyvatel. Je významným prostředkem, který umožňuje poznávat minulost i současnost a vzdělávací formou výchovně působit nejen na mladou generaci.

Cílem „Koncepce podpory a rozvoje české kinematografie a filmového průmyslu 2011 - 2016“ je posílit a uchovat hodnoty české filmové kultury, rozvinout český filmový průmysl a učinit jej konkurenceschopným v mezinárodním měřítku vzhledem k jeho značnému potenciálu v oblastech přístupu ke kultuře, hospodářského rozvoje a vytváření pracovních míst. Cílem je také vybudovat fungující systém finanční a státní podpory, vytvořit právní zázemí, které by sloužilo k těmto účelům a bylo v souladu s předpisy EU.

Úvod

Kinematografie se liší od ostatních uměleckých oblastí v několika rovínách. Jednak se v kinematografických dílech – filmech spojuje stránka výtvarná, hudební, literární a interpretační; dále výroba, šíření a uchovávání děl je spojeno s vysokými finančními nároky, a konečně, kinematografie prochází v posledních letech velkým a neustále se zrychlujícím technickým vývojem.

S přihlédnutím k těmto skutečnostem všechny státy, kde je kinematografie rozvinutá, tuto oblast v různé míře, různými způsoby a s využitím různých zdrojů podporují. Rovněž na půdě Evropské unie se v současnosti vede debata o dalším směřování strategií členských států i celé EU s cílem zvýšit kulturní i ekonomický potenciál tohoto sektoru.

Obecně lze kinematografii chápat jako filmovou tvorbu a filmový průmysl, přičemž tvorbou se rozumí vývoj – práce na scénáři, příprava natáčení a výroba kinematografických děl, a průmyslem celé personální a technické výrobní zázemí, tj. veškerá infrastruktura potřebná k výrobě kinematografických a dalších audiovizuálních děl, jako jsou např. televizní pořady, reklamní spoty apod. V konkrétním výčtu se jedná o organizační, kreativní a technické složky filmového štábu, filmové ateliéry, technické provozy, dílny, střižny, laboratoře, půjčovny kostýmů, rekvizit, kamerové a osvětlovací techniky, zvuková a obrazová postprodukční zařízení, nahrávací studia, a další. Filmová tvorba je neoddělitelně navázána na infrastrukturu filmového průmyslu, který se technicky i organizačně zdokonaluje, a dosahuje tak vyšší účinnosti a menších dopadů na životní prostředí¹.

Důvody vytvoření tohoto materiálu

Zpracování „Koncepte podpory a rozvoje české kinematografie a filmového průmyslu 2011 - 2016“ (dále jen „Koncepte“) vyplývá z Plánu nelegislativních prací vlády a z „Koncepte účinnější podpory umění na léta 2007–2013“, kterou schválila vláda usnesením ze dne 31. května 2006 č. 676. Koncepte byla zpracována odborem médií a audiovize (dále jen „OMA“) Ministerstva kultury (dále jen „MK“). Koncepte vychází ze spolupráce MK a zástupců filmařské obce na materiálu „Teze zákona o kinematografii“. Potřeba zpracovat Koncepte vyplynula rovněž z mezirezortního připomínkového řízení k návrhu zákona o kinematografii, které proběhlo v roce 2007.

Jednotlivé zákony vztahující se ke kinematografii potvrdily svou potřebnost, avšak vzhledem k době jejich vzniku jsou z hlediska praxe již zastaralé a nedostačující, nemohou reflektovat nové technologie výroby a šíření – distribuce děl, nerespektují současný proces filmové tvorby a výroby, trpí pojmovou a institucionální roztržičností a nepřehledností, a neakceptují kinematografii jako kreativní průmysl s velkým ekonomickým potenciálem. V ostatních státech EU je legislativa vztahující se ke kinematografii mnohem mladšího data, a tedy aktuální ve smyslu nových technologií a konkurenceschopnosti v mezinárodním měřítku.

Cíle koncepte

- posílit a uchovat hodnoty české filmové kultury,
- rozvinout český filmový průmysl a učinit jej konkurenceschopným v mezinárodním měřítku,
- posílit hospodářský potenciál kinematografie a vytváření pracovních míst,
- vybudovat fungující systém finanční a státní podpory,
- vytvořit právní zázemí, které by sloužilo k těmto účelům a bylo v souladu s předpisy EU,
- podpořit roli kinematografie jako nezastupitelné složky českého kulturního dědictví zasluhující podporu a ochranu.

Součástí Koncepte jsou tři přílohy (Historie – základní vývojové tendence české kinematografie

---

¹ Pro další zefektivnění je doporučováno navázat i filmový průmysl na Systém environmentálního řízení (EMAS).

v letech 1945 – 2009 a jejich vyhodnocení, Současné institucionální zajištění české kinematografie, Přehled podpor kinematografie v zemích EU). Další podkladové materiály lze nalézt na webových stránkách MK.

MK jako předkladatel si je plně vědomo šíře materiálu a jeho příloh. Záměrem ale, kromě stanovení cesty, kterou by se měla státní podpora české kinematografie a filmového průmyslu v materiálním i nemateriálním smyslu ubírat, bylo také vysvětlit mnohá specifika sektoru a upozornit na nedostatky a dlouhodobě neřešené problémy.

Opatření jsou navrhována tak, aby v maximální míře splňovala potřeby a možnosti rozvoje české kinematografie. MK jako předkladatel je přesvědčeno, že Koncepce může sloužit v příštích několika letech jako solidní podklad pro legislativní a nelegislativní kroky v oblasti kinematografie.

1 Analýza současného stavu

1.1 Kinematografie obecně

Všechny státy EU a mnoho dalších ve světě svoji národní kinematografii podporují. Podpora ze strany státu přitom neznamená pouze podporu finanční. Jedná se rovněž o podporu ve formě nastavení metodiky, legislativní ochrany a podpory aktivit souvisejících s kinematografií.

Divadla, orchestry a galerie jsou často příspěvkovými organizacemi MK nebo měst, a tedy částečně podporované z rozpočtu MK nebo samosprávy, na rozdíl od filmových produkcí, které jsou všechny soukromými subjekty. Klasické vícezdrojové financování – stát, kraj, město – je v oblasti kinematografie možné pouze v případě realizace filmových festivalů a částečně v případě podpory regionálních a obecních kin. Výrobu, tvorbu a distribuci kinematografických děl klasickým vícezdrojovým financováním na rozdíl od divadel, galerií a muzeí, podporovat nelze. Jediným zdrojem zůstává tedy Státní fond České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie (dále jen „SFPRČK“ případně „Fond“). V ojedinělých případech podporují výrobu samotná města v rámci svých dotačních okruhů. Tento zdroj je ale pouze nárazový, a nelze se na něj koncepčně spoléhat.

Oblast kinematografie, s výjimkou Národního filmového archivu (dále jen „NFA“), spadá výhradně do soukromého podnikání, proto nelze finanční podporu ze strany státu srovnávat s podporou v ostatních oblastech (hudba, divadlo, výtvarné umění, literatura).

Ve srovnání s obdobně velkými kinematografiemi států EU trpí česká kinematografie dlouhodobou absencí systému financování a zastaralou legislativní úpravou (nedefinované okruhy podpory, nereálné schéma čerpání). Filmová produkce se udržuje na poměrně stabilní výši okolo 20–30 premiér ročně, SFPRČK však může, vzhledem ke svému omezenému rozpočtu a kvalitě předkládaných projektů, podpořit pouze část roční produkce. Výroba finančně náročných filmů, např. historických, a to i z nedávné minulosti, fantasy a pohádek, je tudíž v podmínkách ČR velmi obtížná. Výsledná podoba filmu pak může být ovlivněna nadměrnou prezentací produktů případných komerčních sponzorů (tzv. product placement).

Hlavní výhodou českých filmů je vytrvalý zájem domácích diváků. Podíl českých filmů na celkové návštěvnosti všech distribuovaných filmů v ČR se většinou pohybuje v rozmezí 25–30 % (viz tabulka č. 1), což je v evropských zemích zcela ojedinělé.

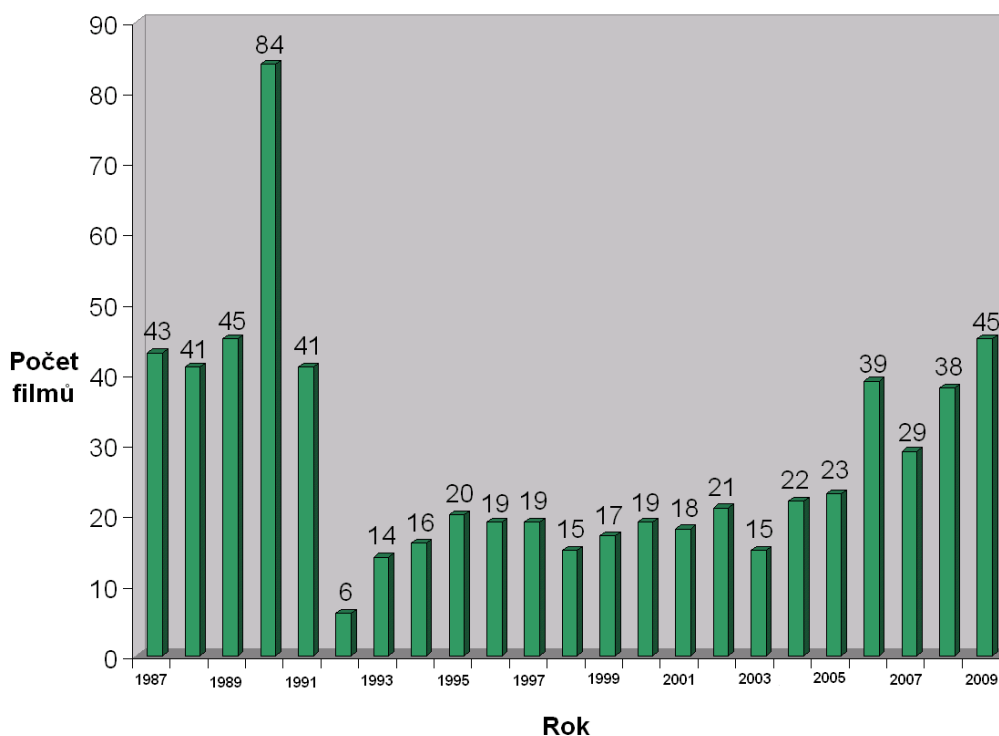
Tabulka č. 1 – Český film v letech 1987–2009

rok	počet premiér českých filmů	podíl diváků českých filmů v %	počet českých filmů v TOP 20	celkový počet premiér
1987	43	30,4	6	132
1988	41	34,6	6	211
1989	45	33,4	5	211
1990	84	24,9	3	237
1991	41	22,4	4	193
1992	6	18,8	6	145
1993	14	19,8	6	165
1994	16	21,3	6	154
1995	20	15,1	2	136
1996	19	15,8	1	171

1997	19	21,3	5	176
1998	15	14,3	5	155
1999	17	25,3	4	158
2000	19	23,2	5	164
2001	18	30,9	5	173
2002	21	12,6	2	197
2003	15	25	6	207
2004	22	23,9	5	190
2005	23	25,1	8	191
2006	39	30,1	6	232
2007	29	35,18	9	219
2008	38	39,56	11	200
2009	45	25,6	4	234

zdroj: Unie filmových distributorů

Graf č. 1 – Počet premiér českých hraných filmů 1987–2009

zdroj: Unie filmových distributorů (vysoký počet premiér v roce 1990 byl způsoben uvolněním tzv. trezorových filmů)

Obtížně se český film prosazuje v zahraničí, to je však případ všech kinematografií, které jsou omezeny jazykovou bariérou. I za předpokladu, že k celkovému výnosu z kinodistribuce domácích filmů se připočtou příjmy z jejich televizního vysílání a distribuce na DVD, je tuzemský trh příliš malý na to, aby mohl uživit a samofinancovat českou filmovou výrobu jako celek. Její ekonomická bilance je proto trvale ztrátová (viz kapitola 1.6 Ekonomické aspekty české kinematografie).

Finančními prostředky pro podporu české kinematografie jsou nyní v ČR finanční prostředky státního rozpočtu, prostředky SFPRČK a Evropské unie.

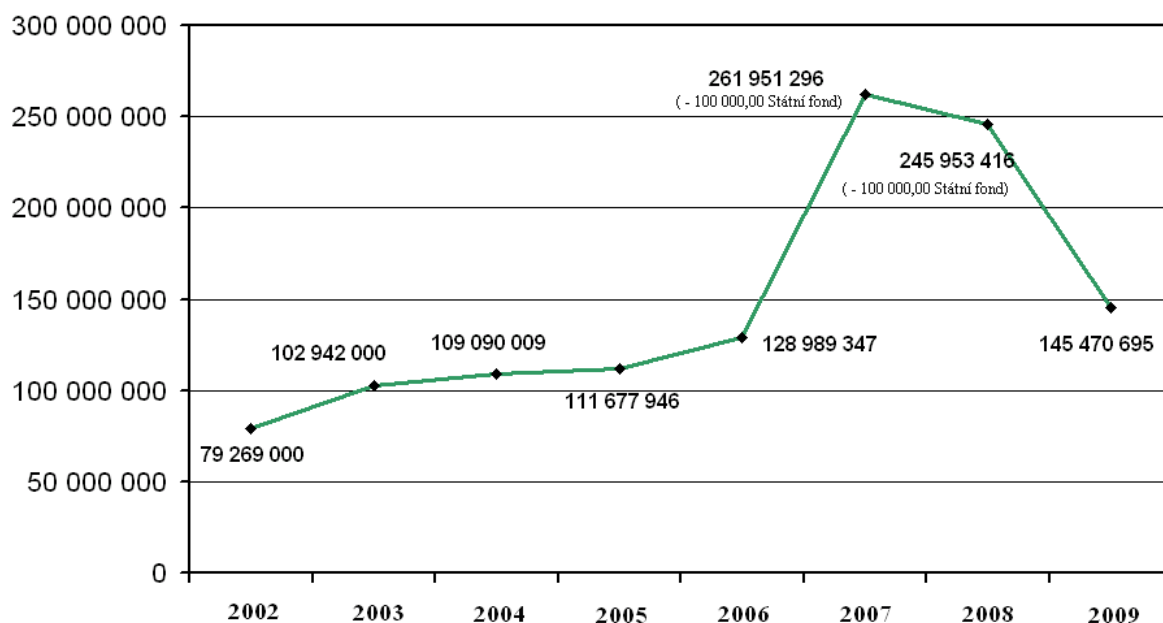
Státní rozpočet ČR

Ze státního rozpočtu je kinematografie podporována z programu Kulturní aktivity, ve kterém každoročně vypisuje OMA výběrové řízení s uzavěrkou obvykle do poloviny měsíce prosince. Finanční prostředky státního rozpočtu jsou udělovány formou Rozhodnutí o udělení neinvestiční dotace. Tyto prostředky nelze udělovat na výrobu kinematografických děl, jelikož výroba je proces vytváření dlouhodobého nehmotného majetku. Tematické okruhy a podmínky pro poskytnutí prostředků v tomto výběrovém řízení jsou definovány v kapitole 1.4 této Koncepce. Výše finančních prostředků pro jednotlivé roky lze nalézt v tabulce č. 2 a grafu č. 2. V letech 2007 a 2008 jsou do tabulky započítány dvě mimořádné dotace ve výši 100 mil. Kč pro SFPRČK, které byly realizovány prostřednictvím rozpočtové kapitoly MK. Další finanční prostředky na podporu české kinematografie lze poskytnout prostřednictvím Programu tvůrčích a studijních příspěvků. Z rozpočtu OMA je rovněž transferován příspěvek ČR do mezinárodního fondu Eurimages a Evropské audiovizuální observatoře.

Tabulka č. 2 – Celkové finanční prostředky poskytnuté MK ze státního rozpočtu do oblastí kinematografie (v Kč) – součet tabulek č. 3, 6, 7, 10, 12 a 13

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
79 269 000	102 942 000	109 090 009	111 677 946	128 989 347	261 951 296	245 953 416	145 470 695

Graf č. 2 – Celkové finanční prostředky poskytnuté MK ze státního rozpočtu do oblasti kinematografie (v Kč)

Jako určitou formu podpory kinematografie lze chápat i možnost udělení ocenění v této oblasti. V roce 2009 bylo novelizováno nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury a rozšířeno o oblast kinematografie a audiovize. Nová Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti kinematografie a audiovize se uděluje k ohodnocení mimořádně významných výsledků či výjimečných uměleckých, tvůrčích, interpretačních nebo technických počínů v procesu tvorby, výroby, šíření a uchovávání kinematografických a audiovizuálních děl, za výzkumnou či propagační činnost v oblasti kinematografie a audiovize nebo za dlouhodobé zásluhy v oblasti kinematografie a audiovize.

Další možné ocenění je Cena za přínos k rozvoji české kultury, která se uděluje k ohodnocení trvalých zásluh o rozvoj kultury v obcích, krajích i v celé ČR při provozování kulturních služeb pro veřejnost nebo za přínos v zapojení ČR do mezinárodních programů v oblasti kultury. Dále Cena hranému filmu zemí Visegrádu, která se uděluje v rámci Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež ve Zlíně k ohodnocení audiovizuálního díla pro děti a mládež.

1.2 Státní fond České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie - současný stav

1.2.1 Působnost SFPRČK - současný stav

SFPRČK byl zřízen zákonem č. 241/1992 Sb., o Státním fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie (dále jen zákon o Fondu). SFPRČK je zapsán jako právnická osoba do obchodního rejstříku.

Správce SFPRČK je dle zákona o Fondu MK a statutárním orgánem je ministr kultury. SFPRČK nemá žádné vlastní zaměstnance a žádné organizační složky mimo sídlo svého správce. SFPRČK také nezřizuje žádné další jím řízené organizace (např. příspěvkové). Orgánem rozhodujícím o způsobu a výši čerpání prostředků SFPRČK je Rada SFPRČK v počtu nejvíce 13 členů.

Předmět činnosti SFPRČK je dán § 9 zákona o Fondu následovně: poskytování prostředků z finančních zdrojů SFPRČK formou účelových dotací, půjček nebo návratných finančních výpomocí na:

- a) tvorbu českého kinematografického díla,
- b) výrobu českého kinematografického díla,
- c) distribuci hodnotného kinematografického díla,
- d) propagaci české kinematografie,
- e) technický rozvoj a modernizaci české kinematografie,
- f) výrobu, distribuci a propagaci kinematografických děl národnostních a etnických menšin, žijících na území ČR.

SFPRČK je podle usnesení vlády ČR ze dne 17. ledna 1996 č. 73 orgánem příslušným pro vyřizování žádostí o koprodukční statut podle Evropské úmluvy o filmové koprodukci, která byla vyhlášena pod č. 26/2000 Sb. m. s..

1.2.2 Činnost SFPRČK - současný stav

Činnost SFPRČK je v současné době omezená řadou faktorů, včetně nevyhovujícího znění zákona a statutu. Na přidělení podpory má vliv mnoho skutečností, jako například množství projednávaných projektů v dané administrativní uzávěrce, aktuální výše disponibilních zdrojů SFPRČK, druh projektu, charakteristika projektu, kredit žadatele a autora projektu.

O podpoře projektů rozhoduje v souladu se zákonem o Fondu Rada SFPRČK. Hlasování Rady SFPRČK o podpoře je tajné, a o udělení či neudělení dotace tedy v konečném výsledku rozhoduje pouze poměr hlasů. Do roku 2007 pracovala Rada SFPRČK způsobem dvou „zvykových“ uzávěrek ročně (jarní a podzimní). Zejména pro nepružnost tohoto systému (velká časová prodleva mezi uzávěrkami) a v souvislosti s nárůstem finančních prostředků bylo od tohoto systému upuštěno, žádosti se přijímají průběžně a v blocích projednávají. Rada SFPRČK zasedá přibližně jednou za měsíc a na každém zasedání rozhoduje o nových podporách.

Na prvním zasedání v daném roce Rada SFPRČK obdrží informaci o disponibilních zdrojích na celý rok. Před každým zasedáním je správcem SFPRČK zpracován podklad o projektech zařazených do dané uzávěrky s přehledem požadavků (dle zákona o Fondu je možné u podpory formou dotací poskytnout pouze 50% z plánovaných nákladů na realizaci projektu). Přibližná celková částka k rozdělení pro dané kolo vychází z porovnání počtu zařazených žádostí, výše požadavků, zkušeností z předchozích let, disponibilních zdrojů pro daný rok apod. Při tomto procesu tedy není možné jakkoli plánovat vyšší podporu pro ojedinělý počín. Je to i z toho důvodu, že nelze nikdy odhadnout, jaké žádosti o podporu budou v daném období nebo roce podány.

Stav disponibilních zdrojů SFPRČK se aktualizuje před každým zasedáním Rady SFPRČK. Průběžné projednávání žádostí zpravidla umožňuje na jednom zasedání rozhodnout o konečné výši podpory jednotlivých žádostí.

Projekty jsou pouze pro administrativní účely zařazeny do tzv. uzávěrky, která má číselné označení. Do každé uzávěrky jsou automaticky zařazené pouze projekty, které po formální stránce splňují všechny náležitosti. Poslední projekt je do dané uzávěrky zařazen cca tři týdny před zasedáním Rady SFPRČK. Doručená žádost musí být po administrativní stránce na jednání Rady SFPRČK připravena a členové Rady SFPRČK musí mít dostatek času se s projektem seznámit. Projekt doručený po této pracovní uzávěrce je již zařazen do následující uzávěrky.

V průběhu zasedání Rady SFPRČK probíhají tzv. slyšení, v souladu se statutem SFPRČK má žadatel právo být přítomen jednání Rady SFPRČK o své žádosti. Na slyšení žadatel seznámí Radu SFPRČK

s novými skutečnostmi, které v době podání žádosti nebylo možné do žádosti uvést (např. obsazení rolí, získání dalších koproducentů apod.) a zodpoví Radě SFPRČK případné dotazy. Další průběh řízení je již bez přítomnosti žadatele. Rada SFPRČK vede o projektu rozpravu, následně proběhne tajné hlasování a u projektů, které byly schváleny, proběhne hlasování o výši podpory. Hlasování o podporách je veřejné a návrh na výši podpory podává kdokoliv z členů Rady SFPRČK.

SFPRČK neposkytuje standardní jednoleté granty, a tedy podpory, schválené Radou SFPRČK, se nerovnjí částkám, vyplaceným v témže roce. SFPRČK podporuje ze svých prostředků i projekty dlouhodobějšího charakteru, např. časosběrné dokumenty, natáčení celovečerních filmů (jejichž realizace probíhá i několik let), výrobu animovaných filmů (např. 8 let) apod. Vyplácení schválené podpory je rozloženo do několika splátek, které se postupně vyplácejí v návaznosti na jednotlivé etapy realizace projektu. SFPRČK nemá uzávěrku pro přijímání žádostí a v souladu se zákonem o Fondu se žádosti o podporu přijímají kdykoliv a Rada o nich musí rozhodnout do tří měsíců. Rozhodování Rady SFPRČK probíhá během celého roku. Tento způsob schvalování podpor a jejich vyplacení znamená, že výše podpor v jednotlivých letech, uvedená v tabulce č. 4, je výše přiznaných, nikoli vyplacených dotací, protože splatnost některých částí podpor ještě nastala. Tyto nevyplacené prostředky se evidují na závazcích SFPRČK, a ten si na ně vždy ponechává finanční prostředky, protože nelze předem stanovit, kdy nastane jejich splatnost.

Ze zasedání vypracuje správce SFPRČK, zaměstnanec MK, zápis, který musí ověřit dva ověřovatelé z řad členů Rady, teprve po ověření zápisu (cca 14 dní) je možno výsledky daného zasedání zveřejnit na webových stránkách MK. Po ověření zápisu obdrží všichni žadatelé písemné vyrozumění o výsledku a úspěšní žadatelé mají v tomto oznámení zároveň i pokyn pro odevzdání materiálů k uzavření smlouvy (aktualizovaný rozpočet a harmonogram realizace). Následně je uzavřena se žadatelem smlouva a poté je možné začít vyplácet podporu. Podpora se vyplácí v několika splátkách (přesně je specifikováno ve smlouvách); u výroby je to 20 % po uzavření smlouvy a doložení finančního krytí, 50 % po oznámení o zahájení natáčení, 20 % po dokončení natáčení a 10 % po ukončení projektu.

Finanční krytí je třeba prokázat kopiemi smluv koprodukčních nebo darovacích, čestným prohlášením o vlastním vkladu apod.; v případě, že se jedná o evropskou koprodukcí a jde o země, které přistoupily k Úmluvě o Evropské koprodukci, je třeba se řídit ustanoveními této smlouvy a pro získání podpory z národního fondu (tedy v našem případě z českého SFPRČK) je třeba získat ještě koprodukční statut a ten odevzdat před čerpáním první splátky. Po ukončení celého projektu musí žadatel dotaci vyúčtovat ve stanovené lhůtě (určeno ve smlouvě včetně způsobu vyúčtování a dodání příloh), odevzdat kopii díla do NFA a pokud má stanovenou podmínku návratnosti podpory, splatit ji v řádném termínu nebo zasílat hlášení o příjmech, aby bylo možné zjistit, zda tato povinnost nenastala.

1.2.3 Mimořádné a časově omezené příjmy SFPRČK - současný stav

V červnu 2006 bylo na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech - v návaznosti na nepřijetí novely zákona o Fondu, která měla za cíl stabilizovat financování SFPRČK, a která v závěru legislativního procesu, tj. po vrácení prezidentem republiky, nebyla již schválena Poslaneckou sněmovnou - zorganizováno setkání filmových profesionálů s představiteli politických stran. Předsedou vlády byl přísliben a následně byl i poskytnut mimořádný příspěvek státu ve formě dotace do SFPRČK. Uvedené skutečnosti se staly rovněž impulsem pro vytvoření pracovní skupiny při MK složené ze zástupců filmařské obce, SFPRČK, provozovatelů televizního vysílání, filmových škol, České protipirátské unie a Národního filmového archivu s cílem formulovat „Teze zákona o kinematografii“, které by shrnovaly představy filmařské obce o optimální podobě státní finanční podpory, institucionálního zajištění a právní úpravy v oblasti kinematografie. Teze byly prezentovány v Poslanecké sněmovně v podvýboru pro kulturu a mediální legislativu.

Přidělení dotace v roce 2007 umožnilo, aby SFPRČK vyhlásil tématické uzávěrky se zaměřením na tvorbu pro děti a mládež, na absolventské práce studentů filmových škol a na podporu technického rozvoje a modernizaci kin. Ze státní dotace bylo možné podpořit 117 projektů.

V závěru roku 2007 byla poskytnuta ze státního rozpočtu další mimořádná dotace, která byla z časových důvodů čerpána v roce 2008, a umožnila pokračovat v nastaveném systému z roku 2007 – průběžné přijímání žádostí, průběžné posuzování a poskytování výrazných podpor vybraným projektům SFPRČK. Na rok 2008 Rada SFPRČK naplánovala rovněž podporu digitalizace kin, neboť SFPRČK získal nový, nicméně časově omezený zdroj ve výši 150 mil. Kč ročně na základě zákona č. 304/2007 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s dokončením přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání (dále jen „diginovela“). Podle tohoto zákona je od 1. 1. 2008 ponechána reklama v České televizi (dále jen „ČT“) v určitém omezeném rozsahu do termínu dokončení přechodu zemského analogového televizního vysílání na digitální vysílání s tím, že získané příjmy budou využity k financování přechodu na zemské digitální vysílání v České republice, rozvoji digitálního vysílání ČT, včetně digitalizace jejího Archivu a současně i financování české kinematografie. SFPRČK má zaručeno, že ČT z výnosů za prodej vysílacího času pro reklamu bude SFPRČK odvádět měsíčně 12,5 mil. Kč, a to do konce kalendářního měsíce, v němž dojde k dokončení přechodu na zemské digitální vysílání. Finanční prostředky získané z prodeje vysílacího času reklamy na ČT dle diginovely činily 574 565 tis. Kč v roce 2008 a 571 760 tis. Kč v roce 2009.

Termín dokončení přechodu na digitální vysílání a tím i ukončení příjmů z reklamy na ČT podle diginovely se zatím předpokládá dne 11. listopadu 2011 podle § 9 nařízení č. 161/2008 Sb., o technickém plánu přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání. Pokud do této doby nedojde k přijetí nové právní úpravy, která by rozšířila zdroje SFPRČK, bude SFPRČK podle předpokladů disponovat ve střednědobých výhledech v roce 2011 finančními zdroji ve výši 186 mil. Kč a v roce 2012 již jen 42 mil. Kč.

Jednorázové mimořádné příspěvky do SFPRČK lze označit jako nesystémové, neplánované a nahodilé zdroje příjmů SFPRČK, které nemohou posílit sektor kinematografie v dlouhodobém horizontu. Přestože existence těchto jednorázových mimořádných příspěvků znamenala zvýšení finančních prostředků pro přerozdělování v SFPRČK, z hlediska plánování koncepční strategie rozvoje české kinematografie nemají význam, mohou řešit pouze aktuální problémy.

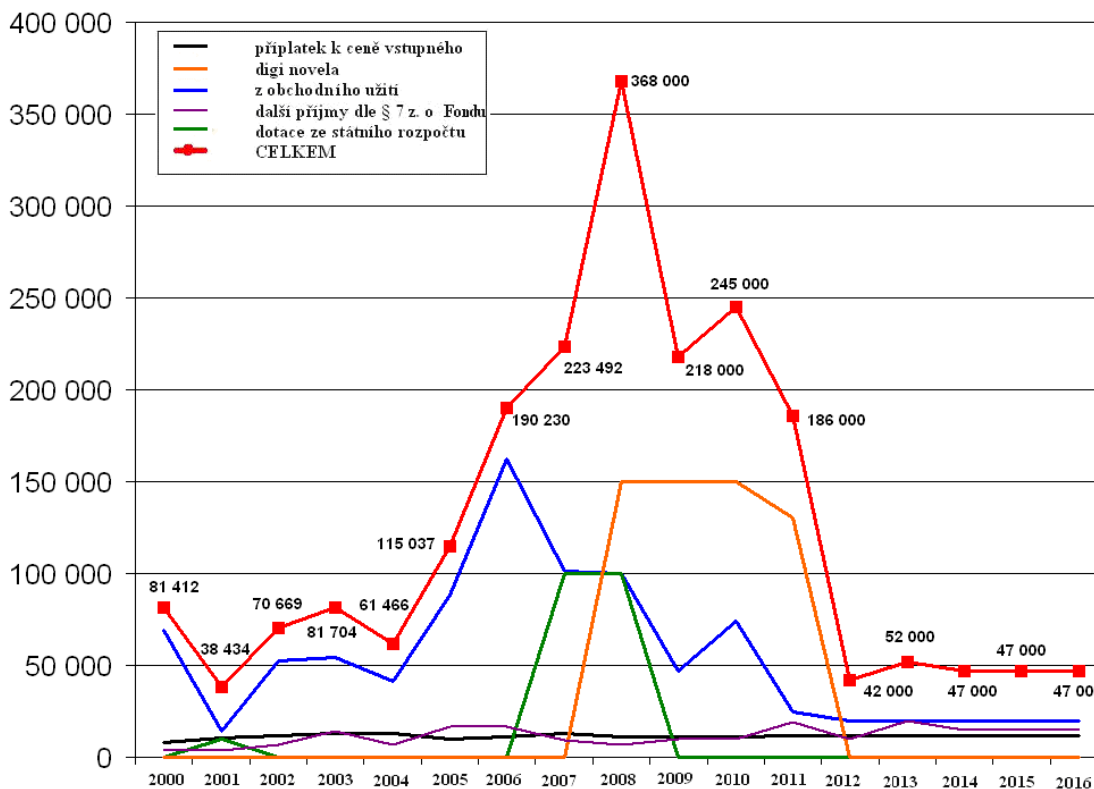
1.2.4 Financování SFPRČK - současný stav

Dle § 7 zákona o Fondu jsou finančními zdroji SFPRČK:

- a) výnosy z majetkových účastí ČR na podnikání právnických osob ve filmovém průmyslu,
- b) výnosy z cenných papírů nabytých SFPRČK od jiných subjektů,
- c) úvěry od právnických osob,
- d) úroky z návratných finančních výpomocí a z půjček poskytnutých SFPRČK žadatelům a úroky z prostředků SFPRČK uložených v bance,
- e) splátky půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých SFPRČK žadatelům,
- f) smluvní pokuty placené žadateli v případech, ve kterých prostředky SFPRČK nebyly použity podle stanovených podmínek (§ 11 odst. 5),
- g) dary a dědictví pro SFPRČK,
- h) výnosy z veřejných sbírek a loterií organizovaných SFPRČK,
- i) sjednané podíly na příjmech z kinematografických děl, na které byly poskytnuty prostředky SFPRČK (§ 1 odst. 2),
- j) dotace ze státního rozpočtu,
- k) příspěvek k ceně vstupného,
- l) příjmy z využití filmových děl, pokud byly na SFPRČK převedeny,

- m) příjmy za užití kinematografických děl, u nichž SFPRČK vykonává autorská práva výrobce, která na něj přešla na základě zvláštního zákona,
 n) další zdroje stanovené zvláštními právními předpisy.

Graf č. 3 – Výhled příjmů Státního fondu bez změny zákona o Fondu (v tis. Kč)

Finanční prostředky generované z funkčních zdrojů zákona o Fondu:

- 1) prodej práv k filmům vyrobeným v letech 1965–1991, tento zdroj však postupně slábne vzhledem k menšímu zájmu ze strany hlavních odběratelů, tuzemských provozovatelů televizního vysílání,
- 2) korunový příplatek k ceně vstupného do kin, který byl v roce 1992 zaveden a od té doby nebyl valorizován, přestože se průměrná cena vstupenky výrazně zvýšila z 13,80 Kč v roce 1992 na současných 100 Kč,
- 3) příjmy ze splacených návratných finančních výpomocí či jinak stanovených podílů na příjmech z filmů,
- 4) novým, dočasným příjmem jsou výnosy z reklamy ČT podle čl. VI bod 2 diginovely,
- 5) SFPRČK disponoval v letech 2007 a 2008 jednorázovými účelovými dotacemi ze státního rozpočtu, tyto dotace jsou však nesystémovou podporou, a to z těchto důvodů:

- není nikdy jasné, zda Fond dotaci obdrží, a tudíž nelze vytvořit strategický plán rozvoje a podpory české kinematografie a vzhledem k hospodářské a ekonomické krizi nelze předpokládat další mimořádné dotace ze státního rozpočtu,
- je nutné finanční prostředky vyčerpat do konce fiskálního roku a nelze je převádět do roku následujícího, a proto nelze finanční prostředky použít na výrobu kinematografických děl – výroba filmu neprobíhá většinou v souladu s fiskálním rokem; proto se požadavek na profinancování výroby do konce fiskálního roku nemusí shodovat (výrobce například čeká na optimální povětrnostní podmínky), zároveň je nutné počítat s tím, že výroba filmu je tvůrčí proces a během natáčení může docházet k různým větším či menším změnám, které nekorespondují s fiskálním rokem.

Ad 1)

SFPRČK je na základě zákona č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, zákona č. 121 /2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), a usnesení vlády č. 455 z roku 1992, výrobcem filmů vyrobených ve filmovém studiu Barrandov a filmovém studiu Gottwaldov v době od 1.1.1965 do 31.12.1991.

Obchodování s filmy vzniklými ve Filmovém Studiu Gottwaldov zajišťovala firma ABZ nejprve na základě smlouvy o obchodním zastupování z 25. 1. 1993 uzavřené mezi Ateliéry Zlín a.s., právním předchůdcem ABZ, a Filmovým studiem Zlín – Copyright. Toto Filmové studio Zlín – Copyright bylo na základě § 14 zákona č. 273/1993 Sb., o podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, ve znění pozdějších předpisů sloučeno s Fondem. Smlouva o obchodním zastupování byla uzavřena na dobu určitou do 31. prosince 2008 s možností opčního práva na prodloužení platnosti této smlouvy na dalších pět let v případě splnění podmínek vyplývajících ze smlouvy. Vzhledem k tomu, že podmínky firma ABZ splnila, byla smlouva prodloužena do 31. prosince 2013.

V současné době je smlouva o obchodním zastupování s ABZ uzavřena do 31. prosince 2013, přičemž ABZ smí podle této smlouvy poskytovat licence k užití filmů do konce roku 2014. Z obchodování přísluší ABZ 15% z příjmů. Největší výnosy plynou z prodeje licencí televizním společnostem, nicméně tyto příjmy mají svá specifika, která se odráží v příjmech Fondu za toto obchodování. Filmy se prodávají v balících vždy na několik let dopředu, přičemž finanční prostředky za tyto licence plynou Fondu v několika splátkách. Poslední splátka za takovýto balík je však přijata i několik let před uplynutím licenční doby. Kromě 15% z příjmů je Fond povinen také odvádět autorské podíly, které tvoří zhruba 21% z prodeje licencí (z obchodování). Tyto autorské honoráře se vyplácejí 2 x ročně. Reálně tedy dochází k tomu, že v současné době je velká část filmů kryta licenční smlouvou až do konce 2013 - 2014 s některou z televizních společností, splátky za tyto licence již byly z větší části přijaty (vysoké příjmy z obchodování za poslední roky), firma ABZ v tuto chvíli nemůže poskytovat licenci na další období, protože ji k tomu neopravňuje smlouva s Fondem, a zároveň je Fond povinován platit vysoké autorské honoráře, které se pohybují zhruba ve výši 22 milionů ročně, za vysílání filmů.

V této situaci je tedy nezbytné co nejdříve uzavřít novou smlouvu o obchodování s filmy ve vlastnictví Fondu na období od roku 2014, přičemž je potřeba uzavřít tuto smlouvu na delší období, aby bylo možné uzavírat dlouhodobější licenční smlouvy, a zajistit tak Fondu stabilní příjem. Nicméně i po uzavření takovéto smlouvy je potřeba si uvědomit, že příjmy plynoucí z obchodování s fondovými filmy již nikdy nedosáhnou takové výše jako v letech 2008 a 2009, a to vzhledem k následujícím faktorům:

- klesající zájem ze strany televizí o starší české filmy,
- nevyhovující kvalita těchto filmů (řešitelná pouze digitalizací těchto filmů),
- od roku 2015 postupné snižování počtu filmů ve vlastnictví Fondu a to z důvodu uplynutí práv výrobce, které zaniká 50 let od prvního zveřejnění (v roce 2015 zaniknou postupně práva k filmům z roku 1965, v roce 2016 filmy s premiérou během roku 1966 atd – přičemž tedy velmi brzy přijde Fond o právo obchodovat s komerčně úspěšnými filmy z 60. let).

Výdaje SFPRČK kromě udělovaných podpor:

- autorské honoráře,
- odměna ochranným organizacím za hromadnou správu autorských práv a odúmrťí,
- odměna za správu agendy korunového příplatku ke vstupnému,
- soudní poplatky,
- provoz SFPRČK a činnost SFPRČK (bankovní poplatky, nákupy knih, konzultační, poradenské a právní služby, zpracování účetnictví, cestovné, platby daní a poplatků, vratky veřejným rozpočtům).

Současný systém podpory zásadně ovlivňuje několik faktorů:

- **SFPRČK nezačíná rozpočtový rok od nuly tak jako orgány státní správy a jen s novými finančními prostředky,**
- **finanční prostředky SFPRČK jsou převoditelné do dalších let a projekty jsou dlouhodobého charakteru,**
- **k uvolňování podpor dochází postupně, a SFPRČK si tedy na tyto závazky musí ponechat dostatečnou rezervu, protože nelze přesně stanovit, kdy nastane splatnost jednotlivých splátek podpor – jsou vázány např. na zahájení natáčení, ukončení natáčení apod.**

Převoditelnost finančních prostředků umožnila získání státní dotace v roce 2007 ve výši 200 mil. Kč, kdy část těchto prostředků (100 mil. Kč) byla schválena na konci roku a z časových důvodů ji již nebylo možné vyčerpat. Rada SFPRČK, vedena i zájmem o účelné vynaložení finančních prostředků, převedla tuto část prostředků do roku 2008 a rozdělila je v tomto roce. Tím, že je schválení konečné výše podpory ve velké míře ovlivněno disponibilními zdroji SFPRČK, došlo po přidělení dotace SFPRČK ze státního rozpočtu k proměně podpor (např. výše jednotlivých podpor, zaměření a žánr v případě výroby děl, zvýšený počet žádostí na technickou podporu a rozvoj). V letech 2003–2006 bylo možné podpořit průměrně 84 projektů za rok. V těchto letech SFPRČK hospodařil pouze s vlastními prostředky, dotace ze státního rozpočtu mu nebyla přidělena.

Tabulka č. 3 – Finanční prostředky spotřebované / čerpané ze státního rozpočtu SFPRČK (v Kč)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
0	0	0	0	0	100 000 000	100 000 000	0

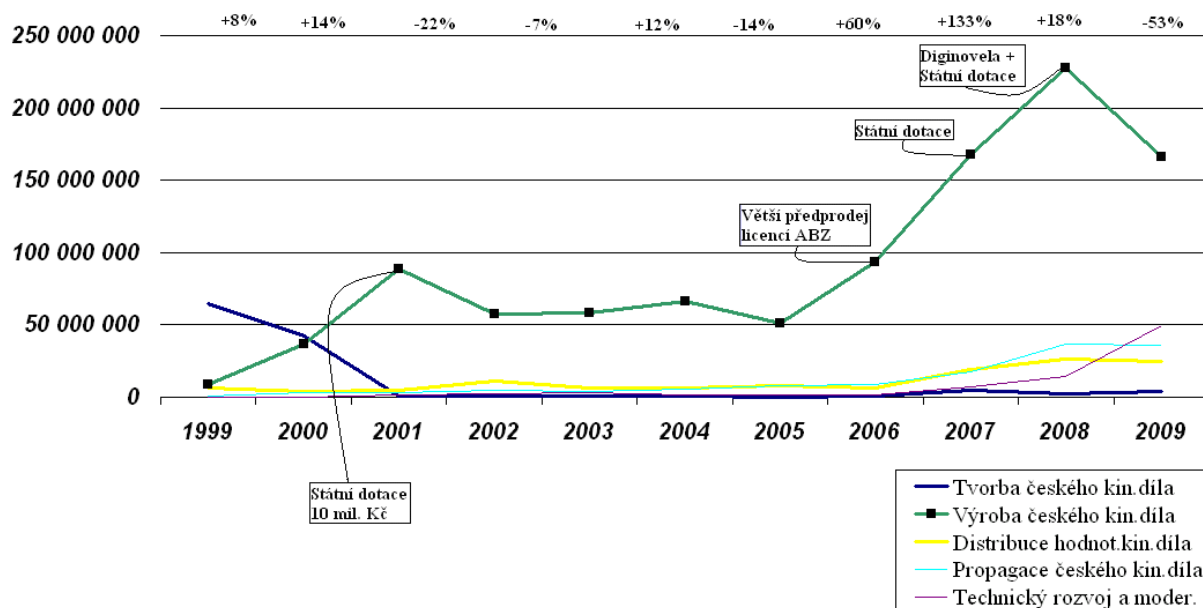
Standardní tabulka příjmů a výdajů by neměla u SFPRČK vypovídající hodnotu, protože SFPRČK nemá roční hospodaření. Současně má velké množství prostředků na závazcích z předchozích podpor; není možné porovnat příjmy a výdaje v daném fiskálním roce, tak jako v případě dotací OMA. Proto je uvedena pouze tabulka finančních podpor Radou SFPRČK přiznaných. Rozpočet na běžný rok je sice součástí státního rozpočtu, SFPRČK zpracovává čtvrtletní uzávěrky i celoroční zúčtování se státním rozpočtem, ale své zůstatky na účtech si ponechává, dotuje dlouhodobé projekty a vyplácí je i v průběhu několika let. Z tohoto důvodu nebyly příjmy a výdaje uvedeny jako součást tabulky č. 2.

Tabulka č. 4 uvádí finanční situaci od roku 1999 do 2009, zlepšení finanční situace je patrné v letech, kdy byla SFPRČK přidělena účelová dotace, od roku 2008 jsou podstatným zdrojem příjmů výnosy z reklamy na ČT. V případě účelových dotací šlo o jednorázové příjmy SFPRČK a u výnosů z reklamy na ČT jde o dočasný příjem SFPRČK. Do budoucnosti je proto nezbytně nutné hledat systémové, stabilní a trvalé příjmy SFPRČK.

Tabulka č. 4 – Finanční podpory přiznané SFPRČK podle okruhů a let (1999-2009)

Rok / Okruh	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Tvorba českého kin.díla	64 493 000	42 520 000	520 000	490 000	600 000	500 000	270 000	920 000	4 818 000	2 250 000	3 815 000
Výroba českého kin.díla	8 745 700	36 975 000	88 475 000	57 710 000	57 910 000	66 530 000	51 420 000	93 560 000	167 959 000	227 426 750	165 920 000
Distribuce hodnot.kin.díla	6 150 000	3 920 000	4 430 000	11 450 000	6 190 000	6 210 000	7 950 000	6 640 000	18 883 000	26 380 000	24 595 500
Propagace českého kin.díla	1 139 000	2 895 000	3 300 000	5 130 000	4 390 000	5 980 000	8 200 000	9 100 000	17 907 000	37 137 000	36 310 000
Technický rozvoj a moder.	0	350 000	1 985 000	2 400 000	2 900 000	1 690 000	1 960 000	1 693 520	7 098 000	14 068 200	49 310 000
CELKEM	80 527 700	86 660 000	98 710 000	77 180 000	71 990 000	80 910 000	69 800 000	111 913 520	216 665 000	307 261 950	279 950 500

Graf č. 4 – Finanční podpory přiznané SFPRČK podle okruhů a let (% změna oproti minulému roku)

Graf č. 4 zobrazuje skutečnost, a to jak na straně výdajů, tak příjmů SFPRČK. Je zde patrná změna strategie Rady SFPRČK, kdy křivka tvorby od roku 1999 do 2001 prudce klesla oproti křivce výroby. Na té se zároveň odráží i příjmy SFPRČK. V roce 2008, kdy příjmy dosáhly optimální výše, vidíme i počínající přípravu provozovatelů kin na digitalizaci kin.

V roce 2008 se ještě výrazněji zvýšily příjmy SFPRČK o částku 137,5 mil. Kč (v dalších letech se jedná o 150 mil. Kč/rok) z výnosů z reklamy na ČT. Opět je ovšem nutno zopakovat, že jde o dočasný příjem, který skončí s ukončením analogového televizního vysílání, což ostatně naznačuje i vývoj v grafu č. 3 po roce 2011. Na příjmy SFPRČK měl v uvedených letech vliv i zvýšený předprodej práv.

Rada SFPRČK v letech 2007 a 2008 několikrát vyhlásila tematické uzávěrky např. na tvorbu pro děti, absolventské filmy, vybavení studií apod. Tyto uzávěrky rovněž měly vliv na vývojové křivky podpor v jednotlivých okruzích uvedených v grafu č. 4. Zvýšené příjmy, a tedy i zvýšené podpory, mají za následek i zvýšené závazky SFPRČK vůči žadatelům.

V roce 2005 podpořila Rada SFPRČK 12 projektů (okruh výroba), přičemž největší částkou podpořila současnou komedii (Příběhy obyčejného šílenství), a to částkou 9 mil. Kč. Druhou nejvyšší dotaci (7,5 mil. Kč) obdržel film Kousek nebe, třetí (7,2 mil. Kč) film Štěstí. Ze statistiky návštěvnosti vyplývá, že film Kousek nebe nemohl ani pokrýt své realizační náklady, stejně jako artový film Toyen (výše podpory 3,5 mil. Kč), který se v kinech udržel pouze několik týdnů.

V roce 2006 podpořila Rada SFPRČK 10 projektů (okruh výroba). Osm žadatelů získalo dotaci v průměrné výši 5 mil. Kč. Výjimkou byla adaptace filmu Obsluhoval jsem anglického krále (podpora 15 mil. Kč) a film Fimfárum 2 (podpora 6,5 mil. Kč).

V roce 2007 již SFPRČK disponoval mimořádnou dotací 100 mil. Kč, celková výše podpory na výrobu filmů však byla nižší než v roce 2005 (44,5 mil. Kč). Bylo podpořeno deset projektů. Nejvyšší podpora byla udělena filmu Medvídek (7 mil. Kč), který měl jasný komerční potenciál, zatímco animovaný film Jedné noci v jednom městě získal pouze 1 mil. Kč. Sporný projekt Crash road byl podpořen dotací ve výši 2,5 mil. Kč.

V roce 2008 disponoval SFPRČK historicky nejvyšším příjmem ve své existenci (100 mil. Kč dotace, 150 mil. Kč z výnosu z reklamy v ČT). Celkem byla poskytnuta podpora 18 projektům českých filmů,

včetně několika historických výpravných filmů, mezinárodní koprodukce, a také filmů, které se účastnily mezinárodních filmových festivalů.

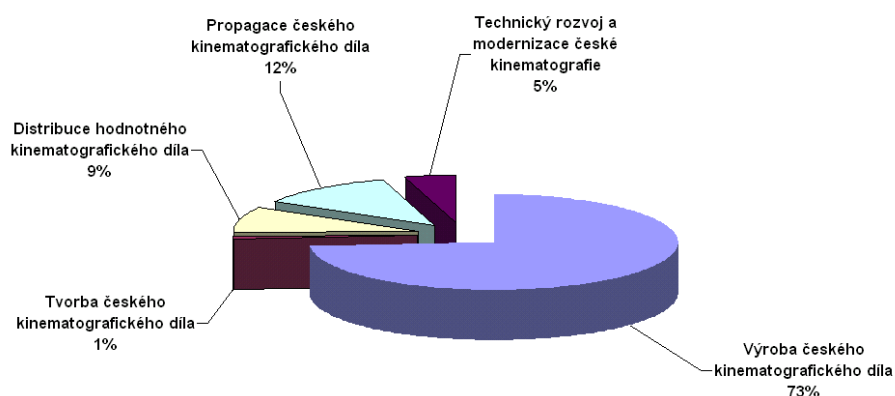
Výše uvedené popisuje fungování strategie udělování podpor v současné době. Návrh nového zákona o kinematografii by měl napomoci větší transparentnosti celého systému udělování podpor a rozhodování Rady Fondu.

Následující tabulka č. 5 a graf č. 5 znázorňují optimální stav financování české kinematografie v roce 2008, kdy rozpočet SFPRČK byl podpořen jak dotací ze státního rozpočtu, tak z výnosu z reklamy z ČT. S ohledem na zvýšené příjmy by bylo možné zvýšit i disponibilní zdroje k rozdělení, a tedy podpořit více projektů a většími částkami. Disponibilní finanční prostředky by se tak pohybovaly ve výši cca 300 mil. Kč.

Tabulka č. 5 – Finanční podpory přiznané SFPRČK v roce 2008 (v Kč)

Okruh	Dotace
Výroba českého kinematografického díla	227 426 750
Tvorba českého kinematografického díla	2 250 000
Distribuce hodnotného kinematografického díla	26 380 000
Propagace českého kinematografického díla	37 137 000
Technický rozvoj a modernizace české kinematografie	14 068 200
CELKEM	307 261 950

Graf č. 5 – Finanční podpory přiznané SFPRČK v roce 2008

1.3 Mezinárodní organizace

Finanční podporu v některých oblastech kinematografie lze získat z komunitárního programu EU MEDIA a z mezinárodního fondu Eurimages, které disponují rozpočtem složeným z příspěvků členských států. O udělení podpory rozhodují odborné anonymní komise; v současné době lze říci, že čeští žadatelé jsou v získávání podpory poměrně úspěšní. Z rozpočtu OMA je rovněž transferován příspěvek ČR do mezinárodního fondu Eurimages a Evropské audiovizuální observatoře, jak ukazuje tabulka č. 6.

Tabulka č. 6 – Členské příspěvky poskytnuté MK mezinárodními organizacím (v Kč)

Organizace	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009

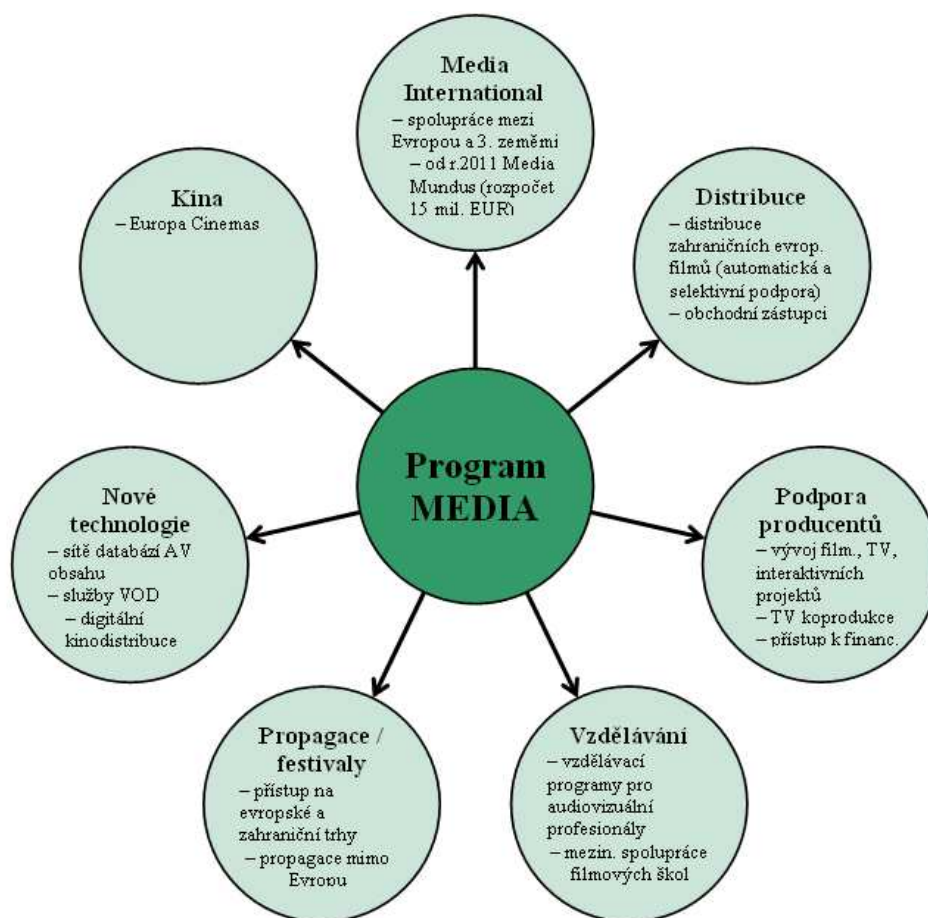
Eurimages	6 300 000	6 400 000	5 542 121	5 508 028	5 525 152	5 824 899	5 515 325	6 154 154
EAO	360 000	380 000	397 888	376 918	395 605	350 397	373 391	450 541
Celkem	6 660 000	6 780 000	5 922 009	5 884 946	5 920 757	6 175 296	5 888 716	6 604 695

1.3.1 Program MEDIA

Program MEDIA patří k řadě podpůrných programů Evropské unie. Byl založen v roce 1991 a je zaměřen na zvyšování konkurenceschopnosti a oběhu evropských děl na mezinárodním audiovizuálním trhu. Je implementován v rámci 5–7letých období. Současný program MEDIA 2007 byl zahájen 1. ledna 2007 a potrvá do konce roku 2013 s rozpočtem 755 mil. EUR. Program je zaměřen na podporu činností ve fázi přípravy audiovizuální výroby (vzdělávání, vývoj, spolupráce s bankami) a následující po ní (distribuce a propagace evropských děl), nikoli přímo na výrobu. Podpořeny mohou být rovněž projekty využívající nové technologie a nově v rámci MEDIA International projekty ve spolupráci zemí EU s třetími zeměmi.

Česká republika je členskou zemí programu MEDIA od roku 2002. Pro české filmové profesionály se tím otevřely atraktivní zdroje financování, především pro vývoj nových filmů, filmové festivaly a distribuci. Zastoupením programu v České republice je kancelář MEDIA Desk. Úspěšnost českých projektů při získávání podpor z programu je srovnatelná s ostatními členskými zeměmi, dokonce v některých případech i vyšší, a program MEDIA se stal významným prostředkem finanční podpory českých audiovizuálních projektů.

Schéma č. 1 – Okruhy podpory programu MEDIA

Tabulka č. 7 – Transfery poskytnuté MK v rámci komunitárních programů pro MEDIA Desk kancelář v ČR (v Kč)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2009
0	3 250 000	2 495 000	2 452 000	2 431 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000

Tabulka č. 8 – Čerpání podpory českých žadatelů v programu MEDIA v letech 2002–2008 (v EURO)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
148 600	954 348	1 352 173	1 266 774	1 031 285	1 266 642	1 707 983

Z programu MEDIA je rovněž většinově financována síť kin Europa Cinemas (EC), která byla založena v Paříži v roce 1992. Na chod sítě přispívají významnou měrou i francouzské CNC (Centrum pro národní kinematografii) a německý FFA (Národní fond pro kinematografii). Europa Cinemas je první sítí kin se zaměřením na podporu evropské kinematografie. Hlavní úlohou Europa Cinemas je zabezpečit finanční podporu kinům, která se zavází uvádět stanovené procento (kvóty) evropských ne-národních (zahraničních) filmů. Cílem je stimulovat oběh evropských filmů mimo zemi jejich původu, s čímž souvisí podpora kulturní rozmanitosti. Členská kina nabízí v programu akce a iniciativy zaměřené na děti a mladé diváky.

Členská kina se účastní společných akcí v síti: jedná se o různá pracovní setkání profesionálů, účast v mezinárodních festivalových porotách, školení či spolupráce na publikacích, účastní se mezinárodních konferencí o problematice práce s evropským filmem, vytvářejí pracovní skupiny, jejichž náplní je hledat finanční řešení pro vybavení kin digitální technikou atd.

V roce 2009 měla síť Europa Cinemas 1945 členských sálů v 758 kinech, v 439 městech nebo obcích 43 zemí. V témže roce do sítě patřilo 22 českých kin ve 14 městech. Roční subvence pro kina by měla směřovat na zkvalitňování programu, avšak kina ji mohou v případě nutnosti použít i na rekonstrukci kina. Podpora z Europa Cinemas je na území ČR jedinou dlouhodobou a systematickou pomocí méně komerčním „evropsky“ laděným kinům.

1.3.2 Fond Eurimages

Fond Eurimages vznikl v roce 1989 při Radě Evropy ve Štrasburku a v současné době je jediným nadnárodním fondem, který podporuje realizace evropských koprodukcí. Do této doby přistoupilo do fondu 33 evropských států. Za dobu své existence fond udělil podporu 1352 filmům v hodnotě 370 mil. EUR, z nichž řada dosáhla velkých úspěchů na festivalech i u diváků.

Podpora fondu Eurimages je vyhrazena hraným, dokumentárním a animovaným filmům s minimální délkou 70 minut, určeným pro distribuci v kinech, na jejichž výrobě se podílejí alespoň dva členské státy. Pro české producenty je příležitostí, jak získat prostředky pro své projekty. Eurimages podporuje také distribuci evropských filmů za hranice státu, kde film vznikl, a rozvoj kin. Podpora distribuce a kin se však týká jen států, které nejsou členem programu MEDIA, proto tato část podpory fondu Eurimages byla pro ČR otevřena pouze do konce roku 2002. Podpora kin z programu Eurimages je technicky spravována sítí Europa Cinemas

Česká republika se stala členem fondu Eurimages 1. ledna 1994. V průměru činí členské poplatky České republiky cca 220 tis. EUR. V některých letech získali čeští producenti 1,5 až 2x více prostředků, než ČR do fondu vložila. Fond Eurimages nově nabízí podporu digitalizace filmů a technologií spojených s digitálním šířením filmů. Eurimages se snaží aktivně vstoupit do diskuse o ochraně práv autorů, kterou vyvolala Rada Evropy. Smyslem členství v Eurimages není jen přerozdělení prostředků, ale především aktivní účast producentů, autorů a režisérů na evropské kinematografické tvorbě, výrobě a distribuci. Pro české koprodukční projekty to znamená obstat v silné evropské konkurenci, tedy překročit hranice státu a zároveň obhájit svébytnost naší identity. Podpora filmové produkce tímto fondem se týká pouze filmů s aktivní finanční bilancí, kterým kryje chybějící finance (t. j. jedná se o podmíněčně splatnou půjčku). Členství ve fondu pomáhá českým filmařům překonávat limitované domácí poměry, navazovat potřebné kontakty a zapojit se tak do širší spolupráce v evropském kontextu.

Tabulka č. 9 – Podpora z fondu Eurimages v letech 2002–2009 (v EURO)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
449 555	190 000	230 000	307 900	181 000	390 800	490 500	149 261

1.3.3 Evropská audiovizuální observatoř

V roce 1994 se Česká republika stala členem evropské instituce Evropská audiovizuální observatoř (EAO), zřízené při Radě Evropy. Od té doby se účastní všech organizovaných aktivit a využívá všech služeb vyplývajících z existence této organizace ve prospěch českých filmových profesionálů. Služby a informace této instituce jsou především rázu praktického, právního a ekonomického. Praktické informace a služby jsou určeny převážně producentům audiovizuálních děl (popisy nových struktur, organizací, nejbližších záměrů, vztahů audiovizuálních děl a národního kulturního dědictví, mezinárodních festivalů). Informace o právních rámcích a jejich analýzy seznamují s předpisy, směrnicemi a normami EU, členských i kandidátských zemí nejen z oblasti audiovize, ale také pracovního a finančního práva. Ekonomické informace a služby se vztahují zejména ke statistickým spotřebitelským údajům pro různá audiovizuální média, finanční a tržní trendy včetně statistik o distribuci videa, televizi a filmu. Evropská audiovizuální observatoř získává, zpracovává a dále šíří informace o audiovizuálním průmyslu v Evropě. Sleduje všechny sektory audiovizuálního průmyslu, tedy film, televizi, video/DVD a nastupující nová média.

1.4 Odbor médií a audiovize

OMA plní úkoly MK jako ústředního orgánu státní správy pro oblast audiovize, včetně kinematografie, rozhlasového a televizního vysílání, tisku a jiných informačních prostředků. Pro oblast audiovize zejména

- zajišťuje plnění odborných úkolů MK při sjednávání a uplatňování mezinárodních smluv v oblasti médií a v oblasti audiovize, a to včetně účasti v orgánech těmito smlouvami zřízených,
- podílí se na zastupování MK, případně ČR, na činnosti a jednáních národních i mezinárodních, vládních i nevládních organizací zabývajících se problematikou médií a audiovize,
- zastupuje ČR v Evropské audiovizuální observatoři,
- zastupuje ČR v mezinárodním fondu Eurimages a v programu EU MEDIA,
- odpovídá za poskytování prostředků státního rozpočtu formou dotací v oblasti médií a audiovize,
- vede evidenci podle zákona č. 249/2006 Sb., kterým se mění zákon č.273/1993Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů,
- plánuje a zajišťuje propagaci české audiovize na mezinárodních festivalech a na akcích obdobného charakteru v ČR a v zahraničí a organizačně zabezpečuje českou účast na těchto akcích,
- organizačně zabezpečuje prezentace zahraniční kinematografie v ČR,
- od dubna roku 2009 je součástí OMA i oddělení správy státních fondů, dříve samostatný odbor správy státních fondů.

Podpory poskytované MK / OMA:

- a) dotace v rámci programu Kulturní aktivity na realizaci projektů
- b) dotace v rámci komunitárních programů (na činnost kanceláře MEDIA Desk v ČR)
- c) příspěvek NFA (příspěvková organizace MK)
- d) členské příspěvky mezinárodním organizacím (program MEDIA, Eurimages, EAO – Evropská audiovizuální observatoř)

Dotáční řízení v programu Kulturní aktivity je každoročně vyhlášováno v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech, s „Hlavními oblastmi státní dotáční politiky vůči nestátním neziskovým organizacím“ (které každoročně schvaluje vláda ČR svým usnesením), se „Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy“.

Finanční prostředky jsou poskytovány na realizaci projektů formou dotací v následujících okruzích:

- a) filmové, televizní, rozhlasové a multimediální festivaly, přehlídky a výstavy,
- b) semináře šířící odborné znalosti z oblasti médií, audiovize, kinematografie, filmového průmyslu a práv duševního vlastnictví,

- c) vydávání odborných periodik a publikací zaměřených na oblast filmu,
- d) dětská mediální a audiovizuální tvorba,
- e) výchova dětí a mládeže v oblasti audiovizuální kultury,
- f) vzdělávání pedagogů v oblasti médií a audiovize,
- g) distribuce umělecky hodnotných filmů,
- h) propagace české kinematografie v zahraničí,
- i) ochrana práv duševního vlastnictví a boj proti pirátství, tj. ochrana práv k audiovizuálním dílům, záznamům a televiznímu vysílání,
- j) zachování a zpřístupňování kulturního dědictví (digitalizace a katalogizace filmového dědictví);

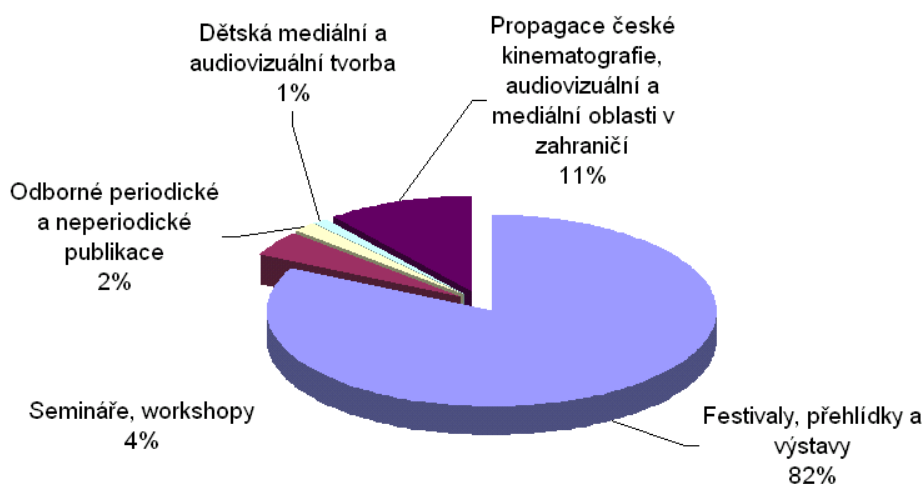
Tabulka č. 10 – Dotace poskytnuté MK v programu Kulturní aktivity (v Kč)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
52 180 000	68 876 000	75 028 000	75 491 000	91 616 590	118 828 000	103 219 700	96 906 000

Tabulka č. 11 – Dotace poskytnuté OMA MK v roce 2009 (v Kč)

Okruh	Dotace
Festivally, přehlídky a výstavy	79 943 582
Semináře, workshopy	4 017 418
Odborné periodické a neperiodické publikace	1 730 000
Dětská mediální a audiovizuální tvorba	945 000
Propagace české kinematografie, audiovizuální a mediální oblasti v zahraničí	10 270 000
Celkem	96 906 000

Graf č. 6 – Dotace poskytnuté OMA MK v roce 2009

MK se prostřednictvím dotací OMA od roku 2007 snaží finančně a organizačně podpořit evropské workshopy se zaměřením na tvorbu částečně realizované na území ČR. Jako organizátorská země má pak ČR výhodu zvýšené účasti českých účastníků. V roce 2007 to byl evropský workshop EAVE, v roce 2008 ACE a v roce 2009 scenáristicko dramaturgický seminář SOURCES, pořádaný ve spolupráci s FAMU. Každoročně tedy MK investuje do pořádání takovýchto workshopů 2 mil. Kč. Účast českých tvůrců na uvedených akcích pomáhá při vývoji projektů překročit území České

republiky, pochopit způsob tvorby v ostatních zemích a požadavky diváků v širším evropském měřítku. Zároveň workshopy pomáhají nalézt koprodukční partnery.

V roce 2006 nabyl účinnosti zákon č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury. Podle tohoto zákona je možné poskytovat studijní a tvůrčí stipendia. Ta jsou poskytována prostřednictvím Programu stipendií s možností podpory režisérů a scenáristů vyvíjet scénář s evropskými lektory v rámci účasti např. workshopech pořádaných programem MEDIA.

1.5 Národní filmový archiv

Jedinou státní institucí z oblasti kinematografie je v současné době NFA, na jehož celkovém ročním rozpočtu participuje stát 42 %. Přestože NFA patřil v roce 2009 mezi nejlépe hospodařící příspěvkové instituce MK, bojuje s řadou komplikací. NFA doposud nedisponuje adekvátní budovou, splňující standardy EU. Jeho rozmístění v pěti pražských i mimopražských (většinou pronajatých) budovách je organizačně značně komplikované, vyžaduje zbytečné finanční náklady a neumožňuje další rozvoj instituce, např. směrem k rozšiřování služeb určených veřejnosti. Tato situace je však již řešena realizací Programu péče o národní kulturní poklad, jehož finanční prostředky určené na výstavbu nové budovy NFA opětovně schválila vláda dne 18. 1. 2010 Usnesením vlády č. 62/2010.

Podrobnosti o činnosti NFA lze nalézt v příloze č. 3.2 Současné institucionální zajištění české kinematografie.

Tabulka č. 12 – Příspěvky poskytnuté MK na činnost NFA (v Kč)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
19 878 000	24 036 000	25 645 000	27 850 000	29 021 000	31 798 000	31 925 000	37 020 000

Tabulka č. 13 – Příspěvky poskytnuté MK NFA na projekt (v Kč) – Kulturní aktivity

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
551 000*	0	0	0	0	2 650 000**	2 420 000***	2 440 000

* r. 2002 projekt „Česká kulturní sezóna ve Francii 2002“

** r. 2007 „Nabídková povinnost dle zákona č. 273/93 Sb. o kinematografii“ a „Doplnění zvláštního fondu umělecky hodnotných filmů“ + aktualizace databáze Filmová ročenka

*** r. 2008 „Nabídková povinnost dle zákona č. 273/93 Sb. o kinematografii“ a „Doplnění zvláštního fondu umělecky hodnotných filmů“

1.6 Ekonomické aspekty české kinematografie

Největší hodnotou národní produkce je, že je kulturně specifickým produktem země se společenským a tvůrčím přínosem pro její občany. Vlády na celém světě se snaží chránit produkci filmů navzdory zmenšujícímu se počtu diváků ve většině zemí a zvýšené mezinárodní konkurenci.

S využitím globálního trhu, v jehož rámci filmový průmysl funguje, a za účelem ochrany kontinuální produkce kulturně specifických domácích filmů, podporují prakticky všechny země s vyspělým filmovým průmyslem svůj sektor národního filmu. V zemích Evropské Unie vynakládají vládní instituce na podporu filmu přibližně 1,43 miliardy EUR ročně. Jedinými výjimkami ve světě jsou dvě země, v nichž je příslušný domácí trh dostatečně velký, aby udržel filmařskou aktivitu bez větší intervence veřejného sektoru, Spojené státy americké (“Hollywood“) a Indie (“Bollywood“).

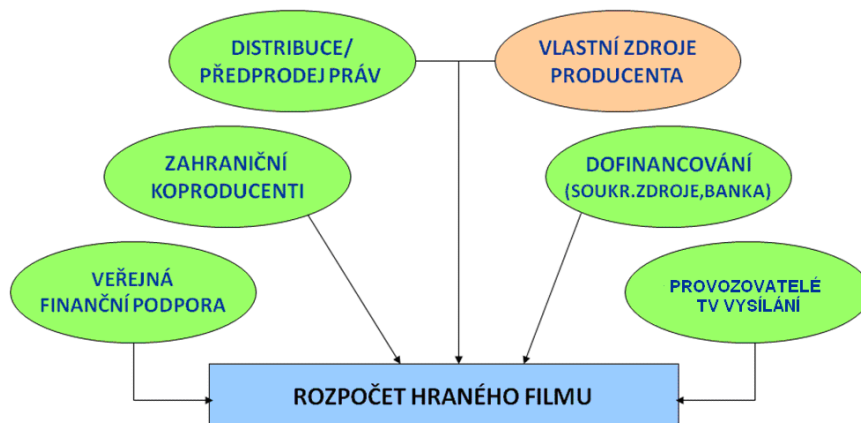
Ve 21. století jsou téměř všechny ekonomické aktivity tržně orientované. Jen některé oblasti lidského chování se tomuto trendu vymykají a výroba filmů patří mezi ně. Sektor kinematografie vykazuje velmi specifické ekonomické rysy.

Kinematografie a filmový průmysl není standardním odvětvím průmyslu ani standardním sektorem kultury. Studie dokazují, že 73% diváků dává přednost shlédnutí filmu doma, což má za následek pokles zisků z distribuce v kinech. Během dvou let dojde pravděpodobně k zániku videopůjčoven a nástupu VOD (video on demand). Sledovanost filmů v TV se rovněž snižuje, rapidní pokles je patrný především u mladé a nejmladší generace. Všechny tyto faktory ovlivňují výrobu nových filmů a vstupní výrobní kapitál producenta.

Na straně nabídky, tedy výrobce / filmové produkční společnosti, jsou vysoké výrobní náklady, které nelze snížit, a existují bez ohledu na objem tržeb. Výrobní náklady z hlediska účetního představují tzv. utopené náklady, předměty a služby související s výrobou konkrétního filmu není možné opětovně použít.

Na straně poptávky, tedy diváků, je film spotřební zboží, jakmile se spotřebuje, nelze očekávat dodatečný zisk. Každý film je unikátní prototyp a není možné stanovit věrohodný vzorec spotřeby. Filmy mají omezenou životnost a značný pokles poptávky a hodnoty, i když existují i některé výjimky.

Schéma č. 2 - Financování kinematografického díla

Veškeré evropské filmy se vyrábějí spojením veřejných a soukromých peněz; ve skutečnosti by v Evropě bez podpory veřejného sektoru nebylo možné vyrábět nezávislé filmy. Nezávislá anglická společnost O-SPI odhaduje, že typický rozpočet evropského filmu se skládá přibližně ze 60% z veřejných zdrojů a zbytek finančních prostředků pochází ze zdrojů soukromých, jako je předprodej, dofinancování bankou nebo koprodukce formou vložení filmových služeb a zařízení.

Evropský nezávislý filmový sektor je velmi roztržštěný, zahrnuje značný počet malých společností, které většinou pracují pouze na několika málo projektech současně. Tyto projekty s sebou nesou extrémně vysoká rizika – ve finančním světě se všeobecně předpokládá, že z každých deseti vyrobených filmů bude sedm ztrátových, dva skončí v bilanční rovnováze a jeden bude natolik úspěšný, že zaplatí ty ostatní. Malé společnosti, kterým zabere vývoj jediného filmu několik let, proto nepředstavují pro finanční sektor atraktivní investiční příležitost, vzhledem k tomu, že není možné křížové propojení mezi úspěšnými a neúspěšnými filmy. Navíc nejsou tyto malé společnosti často dostatečně kapitalizovány, což nutí samotné producenty k uzavírání nepříliš výhodných distribučních dohod, aby opatřili finance na produkci.

Prodeje výrobku / filmu jsou značně omezené, je to dáno především jazykovou bariérou a malým trhem (t.j. pouze na území ČR s potenciálním počtem diváků 8 miliónů). Velmi malému počtu filmů se podaří překročit hranice státu, ve kterém byly vytvořeny. S tím souvisí i komplikované a časově náročné získávání nikoli jednorázového počátečního kapitálu, tak, jak je tomu ve standardních průmyslových odvětvích, ale financování celého výrobního rozpočtu každého konkrétního filmu. Do značné míry tyto faktory ovlivňují omezenou žánrovost českých filmů, často bývá výsledkem nízkorozpočtová komedie určená pro nejširší spektrum českých diváků. Pokud chce výrobce film prodat se ziskem, což znamená nejdříve pokrýt výrobní náklady a vklady soukromých subjektů a koproducentů, kteří se podíleli na výrobě, návratné finanční výpomoci státních a mezinárodních podpůrných programů apod., musí strategicky určit, které cílové skupině je film určen. Výsledkem bývá většinou produkt, který můžeme pracovníčně označit za „mainstream“ (viz tabulka návštěvnosti českých filmů 1991-2009).

Cílové skupiny diváků lze definovat podle kritérií jako např. pohlaví, věk, dosažené vzdělání, region, příjem, rodinný stav, jazyk apod. Z uvedeného lze vyvodit, že česká rodinná komedie pro věkovou skupinu 12-60 s největší pravděpodobností výrobní náklady filmu pokryje, jiný žánr, cílený na užší specifické skupiny, již nikoli. Výrobní náklady by se zvýšily, kdyby český film splňoval požadavky náročného evropského publika (ostatních států Evropy), což ovšem s minimálním množstvím financí výrobního rozpočtu není možné. Česká rodinná komedie pro věkovou skupinu 12 - 60 je rovněž zajímavá pro možný vstup českých provozovatelů televizního vysílání, tedy dalšího koproducenta.

Divácká skupina dokumentárních a animovaných filmů je tak malá, že nestačí ani na pokrytí výrobních nákladů. Animovaný film je z produkčního hlediska asi nejproblematičtějším druhem pro svou časovou náročnost. Je rovněž velice problematické jej financovat, jelikož forma product placementu je pro něj nepoužitelná. V obdobné situaci jsou filmy pro děti a mládež a filmy historické. Dokumentární filmy mají navíc ještě ten problém, že nejsou téměř vůbec uváděny do klasické kinodistribuce. O krátkých filmech nemá v této souvislosti smysl hovořit .

Výše uvedená fakta dokládají výsledky návštěvnosti v následující tabulce.

Tabulka č. 14 - Návštěvnost českých filmů v letech 1991-2009

Poř.	Titul	Premiéra	Diváci	Tržby (v Kč)
1	Tankový prapor	30.5.91	2 022 335	25 895 578
2	Černí baroni	4.6.92	1 470 531	26 394 300
3	Kolja	16.5.96	1 346 669	44 962 242
4	Vratné lahve	8.3.07	1 260 820	124 623 861
5	Tmavomodrý svět	17.5.01	1 196 601	89 025 006
6	Discopříběh č.2	11.11.91	1 161 872	14 925 170

7	Kamarád do deště II	1.10.92	1 144 286	19 281 177
8	Pelíšky	8.4.99	1 060 375	62 124 085
9	Obecná škola	8.8.91	1 040 832	13 090 863
10	Pupendo	27.3.03	988 457	87 244 755
11	Slunce, seno, erotika	24.4.91	968 992	13 454 634
12	Konec básníků v Čechách ...	22.7.93	967 604	21 458 357
13	Bathory	10.7.08	927 594	87 535 129
14	Líbáš jako bůh	12.2.09	873 948	88 123 513
15	Nahota na prodej	28.1.93	866 657	17 501 841
16	Obsluhoval jsem anglického krále	19.12.06	863 070	81 932 302
17	Dědictví aneb Kurvahošigutntag	17.12.92	810 962	15 648 087
18	Účastníci zájezdu	20.4.06	792 592	76 526 158
19	Trhala fialky dynamitem	18.11.92	736 221	12 220 454
20	Raftáci	9.3.06	694 595	66 456 401

Tabulka konstatuje, že společným jmenovatelem nejúspěšnějších filmů je v drtivé většině komedie, filmy velmi často nesou výraznou značku (brand) – zejména populární předlohu, reflektují blízkou minulost, spíše emočně než historicky. Často jsou otevřeny velmi širokému spektru publika, velmi často jde o díla renomovaných, obecně uznávaných tvůrců.

Návratnost výrobních nákladů filmu

Prodej kinematografického díla je v současné době realizován formami:

- distribuce do kin,
- prodej DVD,
- prodej do TV,
- prodej do zahraničí,
- doplňkové aktivity, které v českém prostředí znamenají jen velmi hypotetický zdroj příjmů (merchandising, video on demand, prodej částí audiovizuálních produktů prostřednictvím mobilních telekomunikačních zařízení apod.).

1) Výnosy z kinodistribuce

Pro uvedení filmu do kinodistribuce je nutné vyrobit filmové kopie a objednat reklamní kampaň, celkové distribuční náklady u českých filmů se pohybují mezi 1 - 6 mil. Kč. (v poslední době spíše 2 - 3 mil. Kč). Hrubé tržby z prodeje lístků se dělí následujícím způsobem:

a) kino

- multiplexy (tvoří 70% trhu) – podíl z tržeb se pohybuje mezi 50 - 70% podle doby od premiéry filmu (standardně po týdnech vzrůstá podíl kina o 5%)
- jednosálová kina (30% trhu) – podíl z tržeb 50%

b) distributor

- z odvodu z kin (tzv. půjčovné) mu náleží provize 11 - 20%; distributor většinou hradí náklady na reklamu a výrobu kopií, které si pak přednostně splácí z výnosů producenta; distributor se může podílet na vzniku filmu také jako koproducent, nebo může poskytnout tzv. minimální garanci na distribuci, tyto prostředky pak producent může použít na výrobu filmu

c) producent

- dostává zbytek tržeb po odečtení podílu kina a provize distributora, tj. 20 - 30% hrubých tržeb; pokud hradil distributor distribuční náklady nebo minimální garanci, splatí se z podílu producenta nejdříve tyto náklady; producent se dělí o příjmy s koproducenty a dalšími investory

Modelové příklady návratnosti výrobních nákladů filmu:

Rozpočet českého celovečerního filmu	28 000 000 Kč
Ø cena vstupenky	100 Kč

A) modelový příklad č. 1 - film shlédlo 200 000 diváků

odvod SFPRČK (1,- Kč ze vstupenky)	-200 000	odvod 1,- Kč z každé vstupenky do kina
hrubé tržby	19 800 000	200.000 diváků x 100,- Kč (průměrné vstupné)
DPH (10%)	-1 980 000	odvod DPH
poplatek OSA (0,5%)	-89 100	poplatek OSA - 0,5% z hrubých tržeb po odečtu DPH
čisté tržby	17 730 900	
kina	-10 106 613	kino si nechává průměrně 57% z tržeb
odměna distributora (15%)	-1 143 643	odměna distributora - zpravidla 11-20% z odvodu kina
distribuční náklady	-3 000 000	
čisté výnosy producenta (+ koprod./investoři)	3 480 644	

Pokud se z promítání filmu v kinech investorům vrátilo 3 480 644,- Kč z celých 28 000 000,- Kč, které do výroby investovali, nevydělal, ale prodělal. Aby film pokryl výrobní náklady muselo by film navštívit cca 1 000 000 diváků, což dokazuje následující tabulka:

B) modelový příklad č. 2 - film shlédlo 1 000 000 diváků

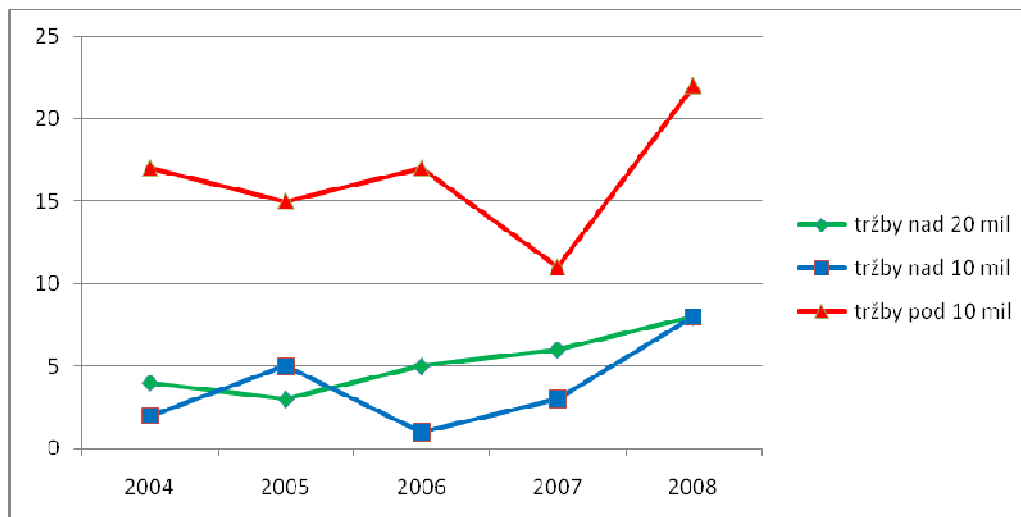
odvod SFPRČK (1,- Kč ze vstupenky)	-1 000 000	odvod 1,- Kč z každé vstupenky do kina
hrubé tržby	99 000 000	1 000 000 diváků x 100,- Kč (průměrné vstupné)
DPH (10%)	-9 900 000	odvod DPH
poplatek OSA (0,5%)	-445 500	poplatek OSA - 0,5% z hrubých tržeb po odečtu DPH
čisté tržby	88 654 500	
kina	-50 533 065	kino si nechává průměrně 57% z tržeb
odměna distributora (15%)	-5 718 215	odměna distributora - zpravidla 11-20% z odvodu kina
distribuční náklady	-5 000 000	
čisté výnosy producenta (+ koprod./investoři)	27 403 220	

Z uvedeného vyplývá, že při průměrném rozpočtu **28 000 000,- Kč** a vstupném **100,- Kč** se mohou vložené finanční prostředky vrátit při počtu diváků **1 000 000**, což je v České republice ojedinělý případ.

Zároveň je třeba dodat, že většina českých filmů, které v posledních letech dosáhly návštěvnosti 1 mil. diváků, měla vyšší rozpočet než 30 mil. Kč – například Bathory (330 mil. Kč), Vratné lahve (cca 60 mil. Kč), Obsluhoval jsem anglického krále (cca 80 mil. Kč). Výjimkou je např. film Líbáš jako bůh (cca 30 mil. Kč). Nejčastějším koproducentem v České republice jsou televizní společnosti (veřejnoprávní i komerční), jejichž investice do výroby filmu se jim vyplatí, neboť získávají

programový obsah, který zhodnotí. Při koprodukcích a předkupu práv se pochopitelně může stát, že film nebude tak divácký úspěšný, jak se čekalo, a vklad TV do koprodukce nebo cena za licenci se nevrátí, natož aby se zhodnotily. Další finanční zdroje může producent získat z distribuce jinými nosiči, jako DVD, Blu-ray apod. Stejně tak výnosy z prodeje filmu do zahraničí jsou spíše zanedbatelné, neboť pouze některé české filmy se uplatní v distribuci na Slovensku, méně častěji v jiných zemích. Výnosy z tohoto prodeje pak výjimečně přesahují 2 mil. Kč (v podobě minimální garance distributora).

Graf č. 7 - Tržby českých filmů v letech 2004-2008

2) Home video / dvd distribuce

Počet titulů uváděných na videonosičích je několikanásobný oproti kinodistribuci. Převažují rodinné tituly a akční filmy. Podíl českých titulů na trhu je výrazně menší než v kinech.

Prodej nosičů (sell-through) - videodistributor dodává koncovým prodejčům nosiče s doporučenou prodejní cenou, kterou však nemůže ovlivnit.

Pronájem nosičů (rental) - videodistributor prodává půjčovnám nosiče za paušální částku, která je 2 - 3x vyšší než u nosičů k prodeji.

a) distributor

- dělí se s producentem o velkoobchodní tržby, za které nosiče nakupují koncoví prodejci nebo půjčovny; jeho podíl (sell-through 50 - 75%, rental 40 - 60%) pokrývá náklady na výrobu nosičů a distribuční síť

b) producent

- získává 25-50% (sell-through) nebo 40 - 60% (rental) z velkoobchodních tržeb; většinou nese náklady na výrobu videomasteru (100 - 200 tis. korun)

Modelový příklad dvd distribuce:

Úspěšný celovečerní film – půjčovny 2.000 nosičů + prodej 20.000 nosičů

Půjčovny 2.000 x 600 Kč   1,2 mil. Kč

Prodej 20.000 x 200 Kč   4,0 mil. Kč

Půjčovny (50%)   0,6 mil. Kč

Prodej (30%)   1,2 mil. Kč

Náklady na videomaster - 0,2 mil. Kč
Celkem odvod producentovi **1,6 mil. Kč**

3) Televizní vysílání

Participace televizního vysílatele je možná těmito formami:

- předkup práv
- koprodukce do výroby filmů
- nákup již hotového filmu

a) nezakódované tv vysílání bez zvláštního poplatku (Free Tv)

- celoplošné televize získávají práva k vysílání českých filmů dvěma způsoby:
  - nákup práv – licence zpravidla na jedno vysílání, cena je na úrovni cen amerických filmů, které se prodávají v „balících“, cca 5 - 10.000 USD za film
  - převod práv z koprodukční smlouvy – především Česká televize získává práva na delší období, cena za licenci se odečítá od koprodukčního vkladu (cca 2 - 3 mil. na 10 - 50 let); ocenění licence je individuální

b) vysílání chráněné podmíněným přístupem poskytované za úplatu (Pay TV)

- v současné době v ČR nakupuje české filmy pouze televize HBO za ceny v rozmezí 300 - 500 tis. Kč; licence je na 6 měsíců pro opakované vysílání na obou programech HBO

Výsledkem uvedené analýzy je následující doporučení. Pokud má stát podporovat nezávislou filmovou tvorbu, stejně tak jako ostatní evropské státy, měl by mít větší kontrolu nad rozpočty filmů, které jsou podporovány. Je třeba si uvědomit, že by mělo jít o podporu nezávislé filmové tvorby, nikoli nezávislých producentů jako firem. I tato skutečnost je dalším argumentem pro nový transparentní návrh zákona o kinematografii.

2 Koncepce - opatření

2.1 Opatření č. 1 – Zajistit dlouhodobě udržitelné zdroje financování Státního fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie

V roce 1992, v době vzniku zákona č. 241/1992 Sb., o Fondu, se předpokládalo, že navržené finanční zdroje budou pro potřeby celé české kinematografie dostačující. Ze zdrojů v § 7 zákona o Fondu jsou však v současné době funkční pouze zdroje následující:

- 1) prodej práv k filmům vyrobeným v letech 1965–1991; tento zdroj však postupně slábne vzhledem k menšímu zájmu ze strany hlavních odběratelů, tuzemských provozovatelů televizního vysílání,
- 2) korunový příplatek k ceně vstupného do kin, který byl zaveden v roce 1992 a od té doby nebyl valorizován, přestože se průměrná cena vstupenky značně zvýšila z 13,80 Kčs v roce 1992 na současných 100,- Kč,
- 3) příjmy ze splacených návratných finančních výpomocí či jinak stanovených podílů na příjmech z filmů,
- 4) novým, dočasným příjmem jsou výnosy z reklamy ČT, jejichž existence je však limitována datem 11. 11. 2011.

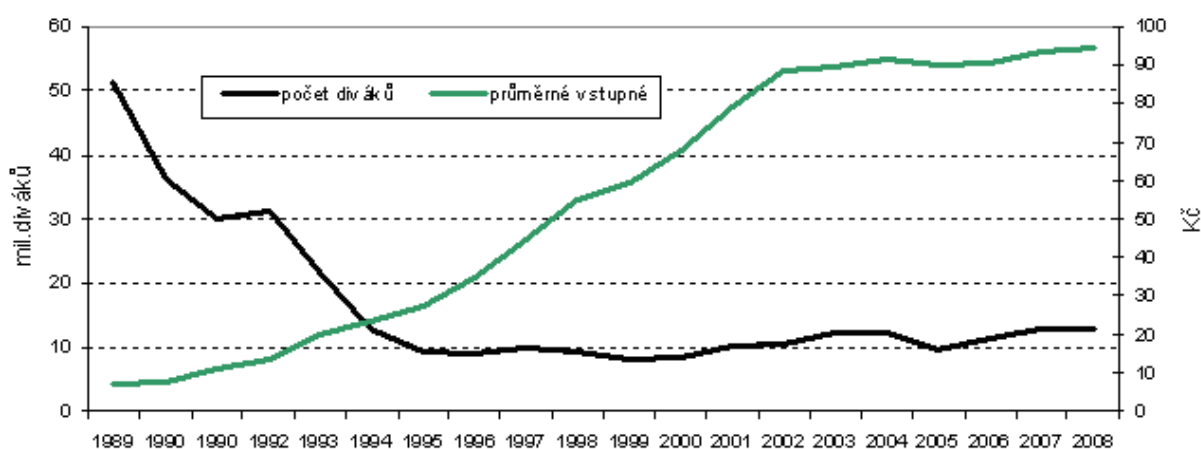
SFPRČK disponoval v letech 2007 a 2008 jednorázovými účelovými dotacemi ze státního rozpočtu, tyto dotace jsou však nesystémovou podporou (viz 1.2.3 Mimořádné a časově omezené příjmy SFPRČK - současný stav).

Z výše uvedeného je jasné, že je nutné vytvořit způsob, jak zvýšit příjmy SFPRČK, a to nalezením zdrojů a příjmů nových nebo posílením těch současných.

Lze předpokládat, že pokles návštěvnosti filmových představení je dán změnou společenské situace, a zvýšením korunového příplatku ke vstupence se efektivního nárůstu příjmu nedocílí, což potvrzují níže uvedený grafy č. 8 a 9.

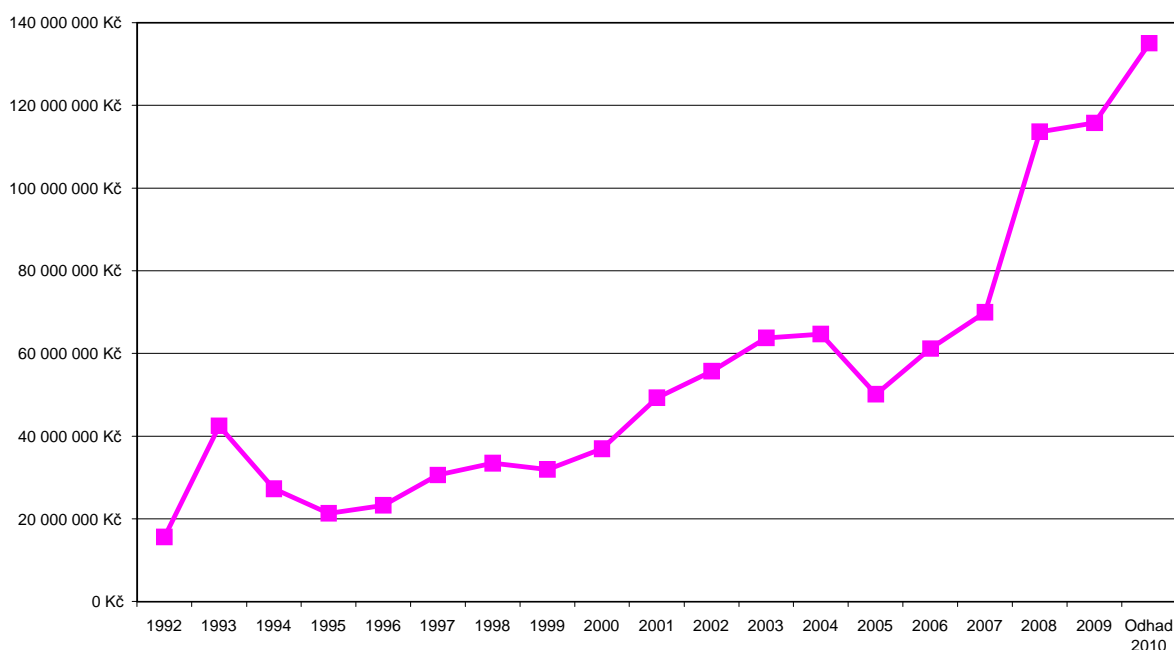
O zefektivnění prodeje licencí k právům k audiovizuálnímu dílu lze uvažovat v souvislosti s digitalizací českých kinematografických děl ve správě SFPRČK viz dále Opatření č. 8. Další možné zefektivnění současných zdrojů není reálné, na jednorázové dotace ze státního rozpočtu nelze spoléhat.

Graf č. 8 – Počet filmových diváků a cena vstupenky na filmové představení v letech 1989–2008

Zdroj: ČSÚ, http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/filmova_produkce_v_cr_v_roce_2008

Graf č. 9 – Vývoj odvodů kin státu

Pozn.: DPH je vybíráno od roku 1993, první rok se výnos zdvojnásobil, následný pokles návštěvnosti a obrátu kin je patrný. Výkyv v roce 2005 odpovídá jednorázovému výkyvu návštěvnosti kin téměř na celém světě. Od 1.1.2008 se zvýšila DPH z 5 na 9%, od 1.1.2010 se zvyšuje DPH z 9 na 10%.

V ČR je v provozu v přepočtu na počet obyvatel velké množství regionálních kin. Tento počet je udržován zejména díky skutečnosti, že provoz většiny těchto kin je buď přímo provozován nebo alespoň podporován obecními zastupitelstvy. Tato podpora umožňuje většině jednosálových kin udržovat o něco nižší vstupné než soukromě provozované sítě vícesálových kin.

Digitalizace kin, která v současnosti probíhá, není jen velký investiční náklad, na kterém se dnes podílí soukromé společnosti, obce i SFPRČK, ale také velká příležitost k rozšíření nabídky kin. Přitom nejde jen o větší flexibilitu programování filmů, ale také alternativní nabídku speciálních kulturních a vzdělávacích aktivit. Všechny tyto pozitivní vyhlídky lze velmi lehce zmařit neuváženými zásahy do financování kin. Zisk by představoval jenom krátkodobé navýšení jako tomu bylo v roce 1993, ale pak by následoval pád.

50% podíl provozovatelů kin na tržbách, u multiplexů mnohdy ještě vyšší (až 65%), je na první pohled vysoký. Kinodistribuční průmysl má však zcela specifickou skladbu nákladů. Natočený film znamená 100% fixních nákladů. Na každou další jednotku příjmu (diváka) nemusí producent vynakládat žádné další variabilní náklady. Všechny další náklady na "prodej" filmu v kině nese kino (a částečně distributor), např. mzdy, energie, technologie atd. Tyto náklady kino platí, i když na film nikdo nepřejde. V rámci rovných podmínek na trhu by z pohledu jednosálových kin bylo vhodné, aby tzv. procentní půjčovně bylo pro všechny stejné. Samotný princip poplatku vybíraného formou příplatku ke vstupnému je forma dalšího zdanění návštěvníků kin. Kino se tak dostává do skupiny nákupů víceúrovňových zdanění, jako např. alkohol, tabák a pohonné hmoty. V situaci současných investic do zachování provozu kin by logice odpovídalo uvažovat spíše o daňových úlevách, než vyšším zpoplatněním.

Variety řešení jsou podrobně rozpracovány v dokumentu Hodnocení dopadů regulace (RIA), který byl v roce 2009 zpracován v souvislosti s připravovaným návrhem zákona o kinematografii.

Tabulka č. 15: Přehled kombinací hodnocených variant dle RIA k návrhu zákona o kinematografii ze září 2009 (aktualizace k listopadu 2010)

Možnosti financování podpory filmovému průmyslu				
		Nepodporovat (varianta 0)	Financování ze státního rozpočtu (a hledat koncepčnější řešení) – varianta 3	Financovat z poplatků uvalených na vybrané subjekty v audiovizí – varianta 1
Možnosti financování české kinematografie	Nepodporovat (varianta 0)	Varianta 0 by vedla k postupné deterioraci filmového průmyslu i české kinematografie, zkrátě konkurenceschopnosti i uměleckého potenciálu českého filmu.	Tato varianta by mohla fungovat do roku 2011, kdy končí příjmy SFPRČK z tzv. diginovely; v případě, že by od roku 2012 nebyl nalezen jiný zdroj financování české kinematografie, došlo by k redukci tvůrčího potenciálu, který vzniká právě v umělecké kinematografické tvorbě a činí ČR vysoce konkurenceschopnou v oblasti filmového průmyslu.	Tato varianta se ukázala jako ekonomicky neprůchodná, neboť poplatky v dostatečné výši (k tomu, aby pokryly náklady na podporu filmového průmyslu) by příliš zatěžovaly podnikatelský sektor v oblasti audiovizí; toto řešení je rovněž vysoce administrativně náročné.
	Financovat ze státního rozpočtu (nepřímým transferem výnosů z podpory filmovému průmyslu) – varianta 5	Tato varianta se jeví jako nevhodná, neboť v případě, že nedojde k podpoře filmového průmyslu, nebude transferovat výnosy z čeho; dotace ze státního rozpočtu navíc není způsobila vynahradit přínosy z konkurenceschopného filmového průmyslu.	Tato varianta se jeví jako teoreticky vhodná; nicméně předpokládá, že od roku 2012, (kdy skončí výnosy z diginovely) by se navýšení prostředků na českou kinematografii uskutečňovalo ze státního rozpočtu (reciprocně vůči části výnosů z filmového průmyslu), což je, vzhledem k heterogenitě daní, jimiž výnosy z filmového průmyslu jdou do veřejných rozpočtů (DPPO, DPFO, povinné odvody aj.) nerealizovatelné.	Tato varianta se ukázala jako ekonomicky neprůchodná, neboť poplatky v dostatečné výši (k tomu, aby pokryly náklady na podporu filmového průmyslu) by příliš zatěžovaly podnikatelský sektor v oblasti audiovizí; toto řešení je rovněž vysoce administrativně náročné.
	Financovat z poplatků uvalených na vybrané subjekty v audiovizí – varianta 1	Tato varianta se ukázala jako ekonomicky neschůdná, neboť se z ní na podporu kinematografie nevybere dost prostředků a navíc tato varianta neřeší podporu filmového průmyslu – tj. vedla by k degradaci filmového průmyslu, která by se následně přenesla i na českou kinematografii.	Tato varianta se ukázala jako jedna z přijatelných, nicméně výnosy z ní nejsou dostatečně vysoké k pokrytí potřeb české kinematografie (pokud by neměly zatěžovat nadměrně vybrané podnikatele v audiovizí a mít vysoké administrativní náklady). Tato varianta by tedy musela být doplněna o příjmy z diginovely nebo ze státního rozpočtu.	Tato varianta je naprosto nereálná, neboť se na poplatcích uvalených na vybrané subjekty v audiovizí nedá vybrat dostatek prostředků k souběžnému financování podpory filmovému průmyslu a české kinematografie.
	Financovat z prodloužení účinnosti tzv. diginovely – varianta 2	Tato varianta neřeší podporu filmovému průmyslu – tj. v důsledku by vedla k degradaci filmového průmyslu, která by se přenesla následně i na českou kinematografii; dotace z diginovely navíc není způsobila vynahradit přínosy z konkurenceschopného filmového průmyslu.	Tato varianta se jeví jako ekonomicky nejvýhodnější varianta; předpokládá prodloužení účinnosti diginovely na další léta po roce 2011.	Tato varianta se ukázala jako ekonomicky neprůchodná, neboť poplatky v dostatečné výši (k tomu, aby pokryly náklady na podporu filmového průmyslu) by příliš zatěžovaly podnikatelský sektor v oblasti audiovizí; toto řešení je rovněž vysoce administrativně náročné.

V rámci hodnocení RIA bylo provedeno obecné zhodnocení všech výše uvedených variant (resp. jejich kombinací), detailněji pak byly rozpracovány co do dopadů na podnikatelské prostředí varianty 1, 2 a 5.

Z hlediska dopadů na podnikatelské prostředí v rámci filmového průmyslu a navazujících odvětví (umělecká řemesla, ubytovací a stravovací služby, maloobchod, dopravní a telekomunikační služby, turistické služby, stavebnictví apod.) budou z kterékoliv varianty ve výše uvedené tabulce s výjimkou variant, které zahrnují variantu 0, profitovat. V případě varianty 5 jsou náklady na podnikatelský sektor blízké nule – varianta v podstatě předpokládá, že si na sebe bude vydělávat sám. Bohužel vzhledem k tomu, že se jeví v podstatě nemožné dohledat veškeré příjmy, které státu v důsledku rozvoje filmového průmyslu vzniknou (vzhledem k tomu, že se do veřejných rozpočtů dostávají z velmi různorodých zdrojů – DPPO, DPFO, povinné odvody, DPH, místní poplatky – a často i nepřímo – zejm. přes navýšení spotřeby), je zřejmé, že spoléhat na variantu spočívající ve zpětném transferu těchto prostředků do kinematografie a filmového průmyslu je ryzí utopie.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy jako možné varianty financování české kinematografie v současné době jeví následující varianty:

0) zachování současného stavu, kdy od roku 2012 bude SFPRČK muset operovat s velmi omezeným příjmem z vlastních zdrojů

1) výnos z nových poplatků - tzn. příspěvky provozovatelů vysílání, převzatého vysílání, poskytovatelů AVMSnV a dalších

2) výnos z reklam ČT (zachování reklamy na ČT)

3) státní rozpočet v kombinaci s odvodem z loterijního zákona

4) sdílení spotřební daně (novelizace zákona o rozpočtovém určení daní)

5) potenciální zisk z Programu podpory filmového průmyslu

V případě varianty 1 MF souhlasí pouze za podmínky, že si výběr nových poplatků MK/SFPRČK zajistí přímo bez zátěže finančních úřadů. S ostatními variantami MF zásadně nesouhlasí. MF zásadně nesouhlasí s navrhovanou změnou rozpočtového určení daní.

0) Zachování současného stavu

Tato varianta předpokládá, že SFPRČK bude nadále spoléhat na své pravidelné zdroje příjmů (korunový příplatek, výnosy z filmů natočených do roku 1991 aj.) a na nahodilou politickou podporu obdobnou té, jež byla poskytnuta kinematografii formou dotace v roce 2007 a 2008.

Náklady současného stavu jsou jednak náklady příležitosti – plynoucí např. z nezrealizování kvalitních, ale nákladných kinematografických děl v důsledku nedostatku prostředků v SFPRČK (resp. očekávaném nedostatku prostředků – neboť je takřka nemožné předvídat, zda a kdy bude politická vůle navýšit prostředky SFPRČK dotací ze státního rozpočtu, a v jaké výši). Přímými náklady zachování současného stavu pak jsou zejména náklady plynoucí z deteriorizace české kinematografie, která se vzhledem k velikosti trhu pro česká kinematografická díla bez státní podpory neobejde.

1) Výnos z nových poplatků – tzn. příspěvky provozovatelů vysílání, převzatého vysílání, poskytovatelů AVMSnV a dalších

Tato varianta - financování české kinematografie zavedením poplatků pro vybrané subjekty v oblasti audiovizí - předpokládá zavedení několika typů poplatků pro subjekty působící v audiovizí, z nichž by měl být generován dostatečný příjem k financování české kinematografie. Poplatky jsou vybírány tak, aby se dotýkaly takových subjektů v oblasti audiovizí, které nejvíce profitují z rozvoje filmového průmyslu i české kinematografie.

Jedná se o následující druhy poplatků:

a) poplatek z kinematografického představení

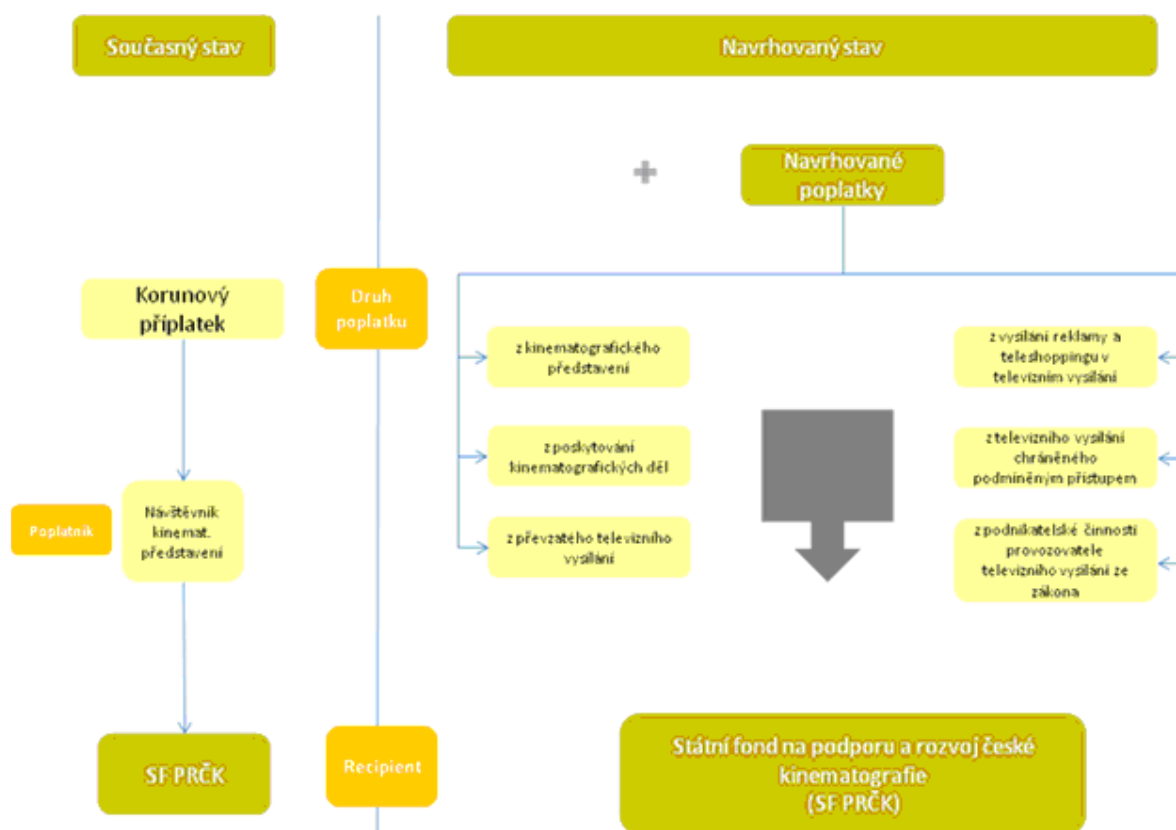
b) poplatek z reklamy a teleshoppingu v televizním vysílání

- c) poplatek z podnikatelské činnosti provozovatele televizního vysílání ze zákona
- d) poplatek z televizního vysílání chráněného podmíněným přístupem
- e) poplatek z poskytování kinematografických děl
- f) poplatek z převzatého televizního vysílání

Zavedení poplatků pro vybrané subjekty, které z české kinematografie profitují, z hlediska nákladů na podnikatelský sektor zobrazuje níže uvedená struktura.

Schéma č. 3 - Organizační rámec navrhaných poplatků

Zdroj: EEIP

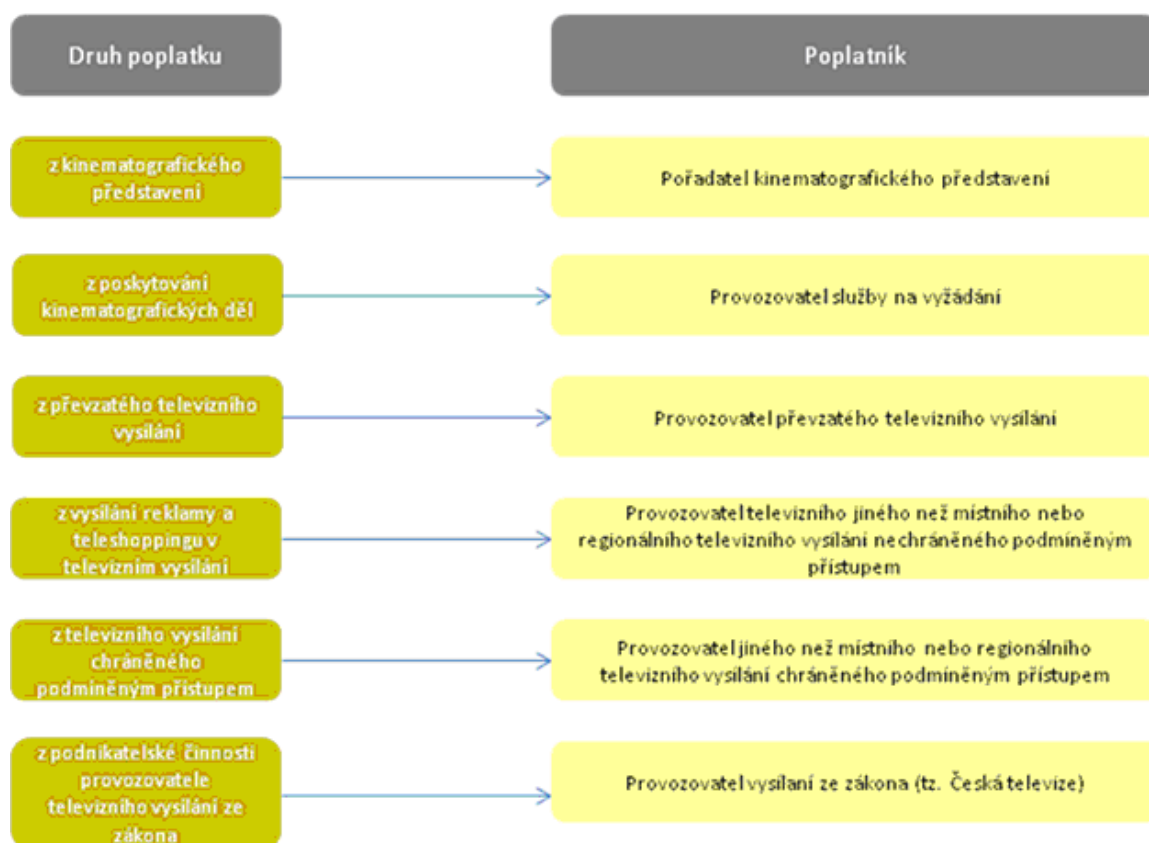
Rámcově budou pro všechny typy navrhaných poplatků vyhodnocovat následující základní subvarianty (v praxi se zaokrouhlováním směrem nahoru):

- varianta A - Zavedení poplatku ve výši 1%
- varianta B – Zavedení poplatku ve výši 3%
- varianta C – Zavedení poplatku ve výši 5%

Zavedení poplatků je v jednotlivých případech rozšířeno o další varianty na základě užšího či širšího vymezení poplatníka, nebo na základě jiných variabilních parametrů specifických pro jednotlivé poplatky. Všechny ostatní varianty vždy obsahují výše uvedené subvarianty (A,B,C), které slouží jako analýza senzitivity ohledně výše poplatku.

Níže uvedený obrázek poskytuje přehled o skupinách dotčených subjektů, které obecně profitují z kinematografie a u nichž se z tohoto titulu uvažovalo o zavedení poplatků do SFPRČK k podpoře české kinematografie v rámci varianty 1.

Schéma č. 4 - Dotčené skupiny poplatníků – výchozí pro hodnocení varianty 1

návrh variant výběrů:

- varianta 0 – nedochází k zavedení žádného nového poplatku
- varianta 1 – výběr a správu poplatků zajišťuje SFPRČK
- varianta 2 – výběr a správu poplatků zajišťuje jiná organizace

Níže uvedená tabulka shrnuje základní náklady podnikatelského sektoru vyhodnocené v rámci RIA pro všechny výše uvedené druhy poplatků a uvádí, která z variant byla vyhodnocena jako vhodná (původní výpočet viz RIA z roku 2009; tento výpočet doplněn o nový vývoj trhu v roce 2010).

Tabulka č. 16: Přehled hlavních nákladů podnikatelů, transakčních nákladů státu a doporučených variant (hodnocení poplatků navržených v rámci varianty 1)

Poplatek	Přímé náklady plátce	Transakční náklady plátce	Transakční náklady státu	Doporučená varianta
a) poplatek z kinematografického představení	Navýšení odvodu do SFPRČK o 2 Kč (tj. 24 mil. Kč ročně rozdělených mezi cca. 750 subjektů – cca. 32 tis. Kč/subjekt ročně).	Bez rozdílu oproti stávajícímu stavu (poplatek je již nyní vybírán).	764 000 Kč/rok²	Kombinace varianty B (navýšena na 3 Kč) a varianty 0 ³ .
b) poplatek z reklamy a teleshoppingu v televizním vysílání	Poplatek z reklamy ve výši 1% obrátu by znamenal pro 4 provozovatele plnoformátového televizního vysílání náklady cca. 85 mil. Kč ⁴ .	Několik tisíc Kč ročně v návaznosti na složitost výkaznictví.	9 000 Kč/rok⁵	Varianta A – nicméně nevede k výběru prostředků v dostatečné výši (nutno doplnit např. o dotaci ze státního rozpočtu) ⁶ .

² Výběr ohodnocen dle UFD.

³ Zachování stávajícího stavu – formy výběru v Kč nikoliv v procentech; zvýšení výběru z 1 Kč na 3 Kč (dle konzultace s Asociací provozovatelů kin je únosné). Ve vztahu k RIA z roku 2009 lze podotknout, že došlo k mírnému oživení návštěvnosti kinematografických představení a ke zvýšení cen vstupného – tzn. odvod 3 Kč ze vstupenky se jeví jako únosný.

⁴ Odhad z výsledků roku 2008.

⁵ Tyto náklady jsou odhadnuty pouze ve vztahu k čistě administrativním nákladům týkajícím se výběru prostředků od 3 celostátních provozovatelů televizního vysílání (TV Nova, TV Prima, TV Barrandov). Nezahrnuje potenciální náklady na soudy a arbitráže.

⁶ V původní verzi RIA nebyla tato varianta doporučena. Nicméně vzhledem k tomu, že se očekává oživení reklamního trhu v příštím roce a intenzivní využívání nově umožněného zavádění product placementu (umístění výrobků) do pořadů, které televize vytváří, jeví se od příštího roku varianta jako schůdná. Tato varianta předpokládá, že skončí tzv. diginovela a reklama na ČT nebude přípustná (doposud byly příjmy z diginovely významným příjmem SFPRČK).

c) poplatek z podnikatelské činnosti provozovatele televizního vysílání ze zákona	Řešeno v rámci posuzování varianty 2 – prodloužení diginovely		3 000 Kč/rok	Jako vhodnější se jeví varianta 2 – prodloužení diginovely
d), f) poplatek provozovatele chráněného vysílání, poplatek provozovatele převzatého vysílání	Navrženo zachovat stávající stav – tj. bez zpoplatnění ⁷			Varianta 0 – zachovat stávající stav
e) poplatek z poskytování kinematografických děl	1%/3% z obrátu generovaného službami video on demand – cca. 890 tis. Kč odhadem v roce 2011 (odhad cca. 50 subjektů tj. 17 800 Kč/subjekt).	V případě budoucího přijetí varianty A/B a v návaznosti na složitost vykazování cca. 1800 Kč ročně na subjekt.	150 000 Kč/rok	Zatím varianta 0 – výhledově varianta A/B (v návaznosti na rozvoj trhu s video on demand ⁸).

⁷ Systematičtější by bylo zařadit tyto provozovatele, mají-li celostátní charakter, mezi subjekty, u nichž bude odváděn poplatek z reklamy a teleshoppingu.

⁸ Mezi lety 2009 – 2010 je patrný rychlý rozvoj video-on-demand a různých nových forem poskytování programů zcela novými subjekty – např. O2 TV, T-Mobile apod. Lze očekávat, že tento trh se bude dále rozvíjet a v horizontu 2 – 3 let bude možné uvažovat o zpoplatnění i těchto subjektů, popřípadě i dalších typů internetových videopůjčoven. V současnosti je však trh teprve začíná – z tohoto titulu se jeví jako varianta pro rok 2011 varianta 0. O zpoplatnění tradičních videopůjčoven (prezenčních) není třeba uvažovat, neboť jsou z trhu vytlačovány internetovými službami.

Celkové náklady na vybírání jednoho typu poplatku byly vyčísleny vynásobením nákladů na výběr a správu jednoho poplatku od jednoho subjektu počtem subjektů podléhajících placení dotyčného příspěvku.

Výběr a správa poplatků by na základě výše uvedeného hodnocení vyvolala zvýšení administrativních nákladů na straně státu o cca 926 000 Kč ročně.

a) poplatek z kinematografického představení

Poplatek pořadatele je jediným z navrhovaných poplatků, který je v současné době v pozměněné podobě (v podobě tzv. "korunového příplatku ke vstupnému") již vybírán. Korunový příplatek ke vstupnému na kinematografické představení je vybírán od roku 1992, od této doby však nebyl valorizován. Výnosy plynoucí z korunového příplatku jsou odváděny SFPRČK a jsou tak jeho stálou příjmovou položkou dle zákona č. 241/1992 Sb. Výběr a správu korunového příplatku smluvně zajišťuje Unie filmových distributorů. Za tuto činnost jí v roce 2007 byla vyplacena odměna ve výši 764 300 Kč (což odpovídá cca 1000 Kč za jeden spravovaný subjekt ročně).

Výše příplatku není určována úměrně k ceně představení. Od svého zavedení v roce 1992 je stanovena na 1 Kč (resp. Kčs) z každé prodané vstupenky na kinematografické představení v ČR. Jelikož cena vstupného se v České republice značně liší dle druhu kina (multikino v Praze versus kino v menší obci), v němž se představení promítá, není dosavadní mechanismus "fixního" příspěvku považován za spravedlivý.

Cílem úpravy stávající regulace je spravedlivější systém příspěvků, kdy návštěvníci tradičních kin s nižším vstupným budou zatíženi méně než návštěvníci dražších představení promítaných v multikinech.

Cíle stanoveného v úvodu sekce je možné dosáhnout navázáním výše poplatku na cenu vstupného, které zákazník uhradí při návštěvě kinematografického představení. Z tohoto důvodu uvažujeme následující varianty:

- varianta 0 – zachování současného stavu, tj. diváci platí v rámci vstupného tzv. korunový příspěvek, který není vázán na cenu vstupenky.
- varianta 1A – příspěvek ve výši 1% z ceny vstupenky na kinematografické představení
- varianta 1B – příspěvek ve výši 3% z ceny vstupenky na kinematografické představení
- varianta 1C – příspěvek ve výši 5% z ceny vstupenky na kinematografické představení

I když se jedná o příspěvek pořadatele, je nutno si být vědomi rizika, že poplatek (nebo část poplatku) může být pořadatelem přenesena na konečného zákazníka. Jelikož v současnosti platí provozovatelé / návštěvníci korunový příplatek k ceně vstupenky, dodatečnou zátěž tvoří pouze rozdíl mezi jednou korunou (odváděnou v současnosti) a navrhovaným odvodem (pro ilustraci poslouží následující příklad: při ceně vstupenky 100 Kč a zpoplatněním 3% z ceny vstupenky (tj. 3 Kč) představuje dodatečná zátěž pouze 2 Kč).

Dodatečnou zátěž tak pocítí výrazněji pouze provozovatelé kin, u kterých dosahuje průměrná cena vstupného hodnot vyšších než je 100 Kč. Provozovatelé kin s nižším vstupným budou ze zavedení poměrného zpoplatnění profitovat. Zda bude ze změny způsobu výpočtu příspěvku profitovat i SFPRČK, závisí na relativní návštěvnosti kin s cenou vstupného převyšující 100 Kč (v případě varianty 1A).

b) poplatek z reklamy a teleshoppingu v televizním vysílání

Poplatek provozovatele televizního vysílání je v zásadě poplatek, který se váže na příjmy z vysílání reklamy a teleshoppingu. Tržby za prodej reklamního času jsou hlavním zdrojem příjmů u většiny soukromých celoplošných provozovatelů televizního vysílání. Televize tradičně zůstávají nejsilnějším médiem na reklamním trhu, v roce 2008 dosáhly více než 47 % podíl na celkových mediálních

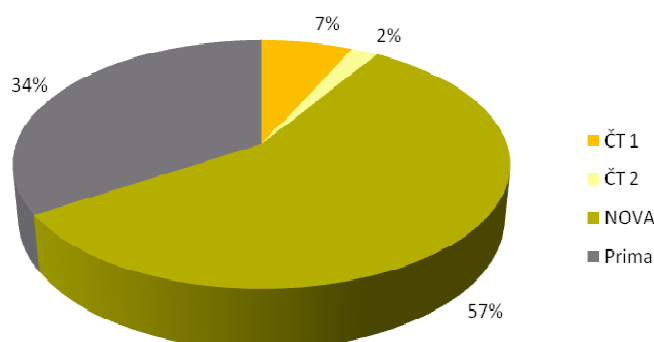
výdajích. Trend nominálních výdajů na reklamu v televizi je v průběhu posledních let rostoucí. Jelikož provozovatelé televizního vysílání při svém podnikání nepřímo profitují z vysílání kinematografických děl, cílem zavedení příspěvku je dosáhnout, aby se také finančně podíleli na podpoře rozvoje české kinematografie.

Televizní trh je v posledních letech poznamenán negativním vývojovým trendem. Průměrná denní doba sledovanosti dosahuje nejnižších hodnot za posledních pět let.

Rok 2007 může být z hlediska televizního trhu považován za rok kritický. Průměrná denní doba sledování dosáhla v roce 2007 nejnižší úrovně za posledních pět let, rok 2008 převyšoval v sledovanosti rok předchozí jen v měsících, kdy docházelo k jednorázovému divácky atraktivnímu vysílání.

Negativní trend ve sledovanosti televizních pořadů v letech 2003-2008 se však neprojevil na reklamním trhu. Hrubé výdaje do reklamy vzrostly, narostl počet spotů i počet umístěných GRP⁹. Počet zadavatelům dodaných GRP vzrostl jenom v roce 2007 o 17%. Největší přírůstky zaznamenaly nově spuštěné celoplošné stanice Nova Cinema, ČT 24 nebo ČT 4. Za zmínku stojí, že pozitivní trend přetrvává navzdory faktorům posledních let jako stoupající cena reklamních spotů nebo omezení času, který může být věnován reklamnímu vysílání na stanicích České televize.

Graf č. 10 – Podíl televizních stanic na dodaných GRP 30[“]

Zdroj: Mediaguru

Dle údajů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) poskytují v České republice jiné než místní nebo regionální televizní vysílání nechráněné podmíněným přístupem následující provozovatelé celoplošného plnoformátového¹⁰ televizního vysílání:

Tabulka č. 17 – Klíčoví provozovatelé plnoformátového celoplošného televizního vysílání v ČR

Provozovatel	Název programu
Barrandov Televizní Studio a.s.	Televize Barrandov
CET 21 spol. s r.o.	NOVA, Nova Cinema
FTV Prima, spol. s r.o.	Prima
Česká televize	ČT 1, ČT2, ČT 24, ČT4 Sport

⁹ GRP = Gross Rating Point; veličina, která se používá pro popis zásahu kampaně v tzv. široké cílové skupině, tj. 15+, která představuje ekvivalent koupěschopné populace v ČR

¹⁰ Plnoformátový program televizního vysílání je dle Zákona č.231/2001 Sb. o provozování a rozhlasového a televizního vysílání program obsahující pořady různého zaměření a témat, zejména pořady zpravodajské, filmové, dokumentární, hudební a vzdělávací, který není zaměřen pouze na určitou skupinu obyvatel se shodnými zájmy

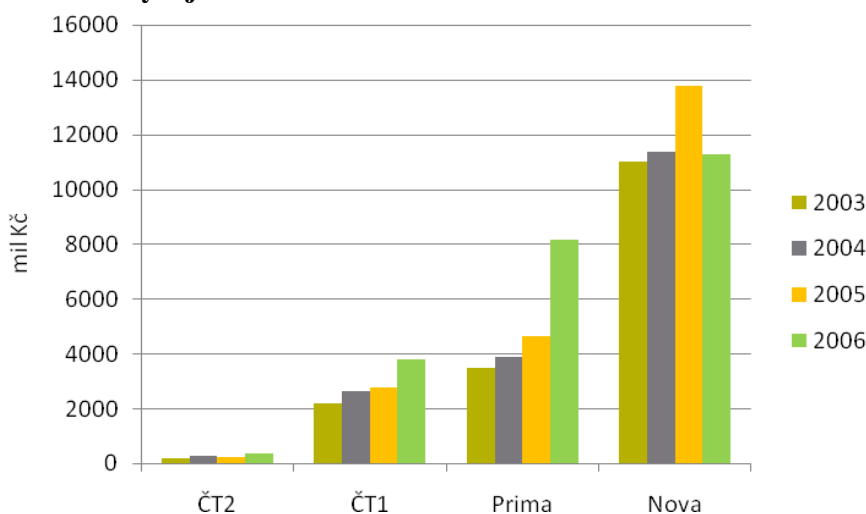
Zdroj: RRTV

Jelikož Česká televize je provozovatelem televizního vysílání ze zákona¹¹, nevztahuje se na ni poplatek navrhovaný v této sekci, nýbrž podléhá vlastnímu zpoplatnění dle navrhovaného poplatku provozovatele televizního vysílání ze zákona, jemuž se věnujeme v nadcházejících částech.

TV reklama v ČR je prakticky vidět na TV Nova, Prima TV a ČT1 a ČT2, přičemž trh ovládají dvě prvně jmenované soukromé televizní stanice, které si dohromady dělí přibližně 86-90% všech příjmů z reklamy. Značný vliv na rozdělení reklamního trhu má fakt, že čas věnovaný reklamním spotům je regulován zákonem (viz níže), přičemž veřejnoprávní Česká televize podléhá přísnějším podmínkám ohledně maximálního času věnovaného reklamním blokům a teleshoppingu.

I když se ročně se na všech čtyřech kanálech utratí dohromady 10,3 mld. Kč (bez DPH, 2008)¹², cena je momentálně diktována především dvěma předními vysíláči.

Graf č. 11 - Výdaje na reklamu na českém televizním trhu 2003-2006

Zdroj: Mediaguru

Zákon č.231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, provádí jak kvantitativní, tak i kvalitativní regulaci reklamních spotů a teleshoppingu¹³. Kvantitativní regulace reklamy probíhá prostřednictvím limitování časového rozsahu reklamy a teleshoppingu v televizním vysílání.

Komerční stanice mohou vysílat reklamy maximálně 12 minut za hodinu, u veřejnoprávních maximálně 6 minut za hodinu. Navíc veřejnoprávní stanice mohou vysílat reklamy maximálně 0,75% svého času (ČT1) a 0,5% ostatní programy ČT (v absolutních číslech ČT1 10 min, 48 sec a ČT ostatní 7 min, 12sec)¹⁴.

Kvalitativní rámec je dán jak zákonem o provozování rozhlasového a televizního vysílání, tak obecněji prostřednictvím zákona č.40/1995 Sb. o regulaci reklamy. Kromě obecných restrikcí zakazujících skrytou, klamavou a podprahovou reklamu, je v TV vysloveně zakázána reklama na tabákové výrobky, zbraně, léky, drogy a sex.

Cena reklamy se v současnosti odvozuje od počtu zasažených diváků starších patnácti let, přičemž na jednotlivých TV stanicích se nakupuje reklamní čas dle sledovanosti různými cílovými skupinami:

¹¹ Zákon č. 483/1991 o České Televizi.

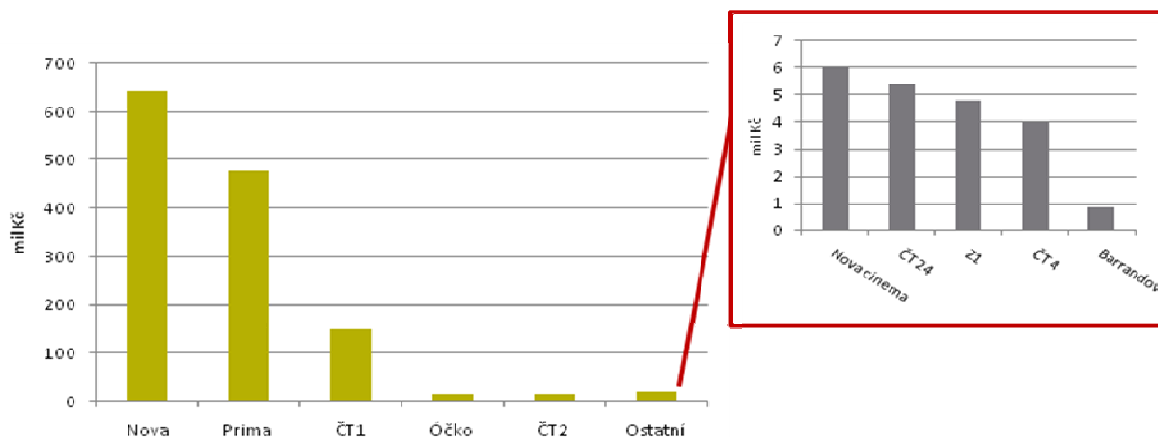
¹² <http://www.mediaguru.cz/media-typy/televize/uvod-do-televizniho-trhu.html>

¹³ Hlava IV. Obchodní sdělení

¹⁴ <http://www.mediaguru.cz/media-typy/televize/uvod-do-televizniho-trhu.html>

Prima a ČT mají cílovou skupinu stanovenou jako dospělí 15+, Nova změnila v roce 2007 svou cílovou skupinu a začala zadavatelům nabízet reklamní prostor pro cílovou skupinu dospělí 15-54 let. Ve stručnosti výše ceny, kterou si můžou televize diktovat, se odvíjí od jejich sledovanosti skupinou diváků, kterou pokládají zadavatelé za nejvíc atraktivní.

Graf č. 12 – Příjmy za prodej reklamního času za období leden 2009

Zdroj: TNS Media Intelligence

navrhované varianty řešení:

- varianta 0 – zachování současného stavu
- varianta 1 – zavedení poplatku pro předem stanovenou skupinu provozovatelů televizního vysílání. Jednotlivé subvarianty se budou lišit navrhovanou výší poplatků. Výše poplatků je vždy vázaná poměrně k celkovým výnosům provozovatele televizního vysílání z vysílání reklamy a teleshoppingu. Relevantním obdobím pro výpočet poplatku je kalendářní rok.

Varianta 1 - z hlediska efektivního využití vlastních investičních nákladů plynoucích do médií lze předpokládat, že zadavatelé reklamních spotů zaměřují svou pozornost především na televizní stanice, které se těší největší oblibě diváků a vykazují vysokou úroveň sledovanosti.

Vzhledem k charakteru českého televizního trhu je možné předpokládat, že nejširší vrstvě diváků jsou v České republice přístupny televizní stanice vymezené následujícími parametry:

- jedná se o jiné než místní nebo regionální televizní vysílání
- televizní vysílání není chráněné podmíněným přístupem
- televizní vysílání šíří plnoformátový program

Poplatku provozovatele televizního vysílání podléhají pouze provozovatelé na základě licence udělené podle jiného právního předpisu.

Varianta 1 je dále členěna na dílčí subvarianty dle výše příspěvku. Definujeme tři dílčí subvarianty:

- varianta 1A – příspěvek ve výši 1% z celkového výnosu z reklamy a teleshoppingu
- varianta 1B – příspěvek ve výši 3% z celkového výnosu z reklamy a teleshoppingu
- varianta 1C – příspěvek ve výši 5% z celkového výnosu z reklamy a teleshoppingu

Tabulka č. 18 - Výnosy jednotlivých navrhovaných variant (v mil. Kč)

	varianta A	varianta B	varianta C
Prima	26,9	80,8	134,7
Nova	59,1	177,2	295,4
Barrandov	0,2	0,6	1,0
celkem	86,2	258,7	431,1

Zdroj: EEIP

Varianta A pomáhá naplnit základní cíl stanovený v úvodu této věcné sekce, kterým je zajištění financování české kinematografie – nicméně sama o sobě není schopna zajistit dostatečný objem prostředků. Zároveň zvyšuje zainteresovanost jednotlivých komerčních stanic (které nepřímo profitují z vysílání kinematografických děl) na rozvoji české kinematografie. Na druhé straně představuje příspěvek pro komerční televize dodatečnou finanční zátěž, se kterou nebyly doposud nuceny se vyrovnat.

Z tohoto důvodu je nutno pečlivě zvážit zavedení poplatku, jakož i jeho výši tak, aby byla přijatelná jak pro komerční televize, tak aby zabezpečila udržitelné financování české kinematografie.

Jelikož samotné objemy výnosů z reklamy se pohybují řádově v miliardách Kč i nejnižší procentuální sazby (1% nebo 3%) by poskytly dobrý základ pro financování. Na druhou stranu je třeba zohlednit fakt, že se v současnosti některé komerční stanice podílejí na financování tvorby českých kinematografických děl přímo – tyto výdaje by pak bylo třeba odečíst od celkového vyměřeného poplatku.¹⁵

c) poplatek z podnikatelské činnosti provozovatele vysílání ze zákona

Financování České televize dle zákona o ČT probíhá zejména ze dvou hlavních zdrojů, kterými jsou

- a) vybírané televizní poplatky,
- b) vlastní podnikatelská činnost.

Samotný termín „podnikatelská činnost“ je však v zákoně specifikován jen velmi široce jako činnost, která souvisí s předmětem činnosti a neohrožuje její úkoly.

ČT je dle zákona o ČT povinna nejen organizačně oddělit činnosti spočívající v poskytování veřejné služby v oblasti televizního vysílání od podnikatelské činnosti, ale každou z těchto služeb musí i povinně účtovat tak, aby bylo možno rozlišit náklady a výnosy související s poskytnutím veřejné služby v oblasti televizního vysílání od nákladů a výnosů souvisejících s podnikatelskými činnostmi.

- varianta 0 – zachování současného stavu
- varianta 1 – zavedení poplatku pro provozovatele televizního vysílání ze zákona. Jednotlivé subvarianty se budou lišit navrhovanou výší poplatků. Výše poplatků je vždy vázaná poměrně k celkovým výnosům provozovatele televizního vysílání ze zákona (tzn. ČT) z podnikatelské činnosti. Relevantním obdobím pro výpočet příspěvku je kalendářní rok.
- varianta 2 – varianta 1 rozšířená o následující ustanovení: v období přechodu z analogového na digitální vysílání (tzn. 2009 - 2011) bude celkový základ pro vyměření poplatku očištěn o 150 mil. Kč (resp. 125 mil Kč v roce 2011), které jsou přímo odváděny do SFPRČK dle zákona č.304/2007, kterým se mění některé zákony v souvislosti s dokončením přechodu analogového vysílání na zemské digitální vysílání. Relevantním obdobím pro výpočet příspěvku je opět kalendářní rok.

Subvarianty jednotlivých variant (A, B, C) alternují výši poplatku na 1%, 3% a 5% (v tomto pořadí). V případě varianty 1 představuje rozdíl ve výši poplatku mezi rokem 2009 a 2012 jenom odhadované navýšení výnosů z reklamy.

d), e) a f) poplatek z televizního vysílání chráněného podmíněným přístupem, z poskytování kinematografických děl a z převzatého televizního vysílání

Video na vyžádání (Video-on-demand, VoD) je služba umožňující jednotlivcům vybrat si audiovizuální díla z centrálního serveru a shlédnout je prostřednictvím internetu, buď přímo (streaming), nebo po stáhnutí na lokální disk. Další řešení pro VoD používají sítě kabelové televize.

---

¹⁵ Argumentem, který v souvislosti s financováním české filmové tvorby prostřednictvím koprodukce s televizí je, že česká filmová tvorba se zužuje na projekty, které jsou vhodné pro televizní vysílání, nikoliv pro projekce v kinech (současné příběhy, „lehce stravitelná“ témata atp.). Tato diskuze je však spíše uměleckého a kulturního charakteru.

VoD služby se liší především formou přístupu k audiovizuálnímu dílu (streaming, dočasné stažení atd.) a způsobem zpoplatnění (pay-per-view, předplatné atd.).

I provozovatelé převzatého televizního vysílání a chráněného televizního vysílání zakládají část svých zisků na vysílání kinematografických děl. Proto je ke zvážení, zda by neměly tyto subjekty přispívat SFPRČK na tvorbu českých kinematografických děl.

Přínosy všech variant kromě nulové budou spočívat ve zvýšení příjmu SFPRČK v podobě určitého procenta výnosů subjektů z provozování chráněného či převzatého televizního vysílání. Bohužel tyto výnosy nelze přesně vyčíslit vzhledem k faktu, že většina subjektů provozuje i další činnosti a nelze přesně odhadnout, které výnosy pochází z které činnosti. Například provozovatelé kabelových televizí často poskytují i internet a telefonické služby. Proto bude odhad přínosů založen na hlavních subjektech, které provozují chráněné a převzaté vysílání.

Jelikož se však v případech d), e) a f) jedná o rozvíjející se odvětví, je třeba opět zavedení poplatku pečlivě zvážit.

2. Výnosy z reklam ČT (zachování reklamy na ČT)

Tato varianta předpokládá prodloužení možnosti vysílání reklamy na České televizi (0,75% na ČT1 a 0,5% u dalších kanálů ČT), tj. prodloužením účinnosti tzv. diginovely za horizont roku 2011 (resp. za 11.11.2011). Zákon č. 304/2007 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s dokončením přechodu zemského analogového vysílání na zemské digitální televizní vysílání nabytí platnosti dne 1.1.2008 a definoval pro Českou televizi následující dva druhy mandatorních výdajů, jejichž rozpočtové určení je závazné:

- **Státní fond České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie.** Zákon č. 304/2007 Sb. stanovuje pro Českou televizi povinnost převádět z výnosu z reklam částku 12 500 000 Kč měsíčně Státnímu fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie. V roce 2008 tak bylo na tento účel uvolněno z účtu reklam 150 miliónů Kč.
- **Zvláštní účet pro rozvoj zemského digitálního televizního vysílání.** Zákon č. 304/2007 Sb. stanovuje pro Českou televizi povinnost převádět z výnosu z reklam částku 1 250 000 Kč měsíčně na zvláštní účet zřízený Českým telekomunikačním úřadem pro rozvoj zemského digitálního televizního vysílání. V roce 2008 tak bylo na tento účel uvolněno z účtu reklam 15 miliónů Kč¹⁶.

Zbylou část výnosu z reklam převádí Česká televize na zvláštní účet, který zřídila v souladu s ustanovením zákona č. 304/2007 a který spravuje. Výnosy jsou dále rozdělovány a užívány dle následujících pravidel:

- 2/3 prostředků uložených na tomto účtu použije Česká televize na podporu a rozvoj zemského digitálního televizního vysílání v České republice (především rozvoj a provoz multiplexu veřejné služby podle zákona o ČT),
- 1/3 prostředků uložených na tomto účtu použije Česká televize na správu a digitalizaci svého archivu.

Přínosy pro SFPRČK ze zachování reklamy na ČT jsou tedy 150 mil. Kč ročně, popř. 165 mil. Kč ročně, v případě, že by prostředky na rozvoj zemského digitálního televizního vysílání byly rovněž nově převáděny SFPRČK. Náklady v rámci této varianty vznikají v omezené míře (ve formě nákladů ušlé příležitosti) na straně ostatních provozovatelů televizního vysílání – zejména plnoformátovým televizím Nova, Prima a Barrandov. Tyto náklady spočívají zejména v nutnosti čelit konkurenci ze strany ČT na reklamním trhu. V případě, že by reklama na ČT byla zrušena, soukromé televize (ale případně i další média poskytující prostor pro reklamu – např. provozovatelé video on demand apod.) by si mezi sebou rozdělily její výnosy z reklamy.

---

¹⁶ Dle Rozpočtu účtu České televize pro užití výnosu z reklam na rok 2008.

Na druhou stranu je třeba říci, že tyto náklady na straně soukromých televizí jsou bohatě kompenzovány přínoy na straně subjektů, které z konkurence mezi ČT a soukromými televizemi profitují – tj. zejména na straně společností, které v televizních reklamách prezentují své zboží a služby. V případě zákazu reklamy na ČT by došlo ke zvýšené koncentraci trhu na straně dodavatelů (tedy soukromých televizí) a k pravděpodobnému nárůstu cen reklamy.

Z tohoto důvodu lze říci, že souhrnné čisté náklady zachování reklamy na ČT pro podnikatelský sektor jsou v zásadě blízké nule a jedná se tedy o jednu z nejhodnějších forem financování podpory české kinematografie.

Možným řešením v této situaci by mohl být senátní návrh zákona, který by přechodný režim financování SFPRČK dle diginovely ustavil jako časově neomezený. Vláda tento senátní návrh obsažený ve sněmovním tisku č. 27 projednala a vyjádřila k němu neutrální stanovisko. Senátní návrh předpokládá, že novelizací zákona o České televizi a zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání by se ČT uložila povinnost odvádět 40% z výnosu reklam SFPRČK. Toto řešení nutně vyžaduje zachovat podíl vysílacího času reklamy na ČT tak, jak to již bylo stanoveno diginovlou. Ministerstvo kultury senátní návrh obsažený ve sněmovním tisku č. 27 podpořilo, neboť umožňuje stabilní financování SFPRČK mechanismem, který se již osvědčil.

3. Státní rozpočet v kombinaci s odvodem z loterijního zákona

Jedním z hlavních cílů návrhu loterijního zákona je zprůhlednit peněžní toky od provozovatelů loterií a jiných podobných her k příjemcům. Návrh však v tomto vychází ze stávající koncepce, kdy si provozovatelé sami mohou vybírat příjemce (s výjimkou oblasti sportu).

Navrhovatelé dosahují deklarovanou transparentnost především navýšením informačních povinností provozovatelů, příjemců a veřejných orgánů.

Navrhovatelé preferují jeden veřejně prospěšný účel, a to je podpora sportu, která má mít zajištěno nejméně 20% odvodu části výtěžku. Tyto finanční prostředky by provozovatelé měli odvádět na zvláštní účet Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, což mj. zaručí větší míru průhlednosti a kontroly.

Ministerstvo kultury proto považuje za žádoucí, aby nová úprava loterií a jiných podobných her řešila obdobně i nedostatek funkčních zdrojů SFPRČK např. formou povinnosti provozovatelů odvést x % z části výtěžku. Taková úprava by zvýšila transparentnost odvodu části výtěžku na kulturní účely, tedy by odstranila netransparentnost v případě, kdy provozovatel má možnost si příjemce odvodů vybrat, což je předmětem oprávněné kritiky netransparentnosti vztahu mezi provozovatelem a příjemcem

4. Sdílení spotřební daně (novelizace zákona o rozpočtovém určení daní)

V rámci varianty financování české kinematografie sdílením spotřební daně by bylo sjednoceno financování podpory filmového průmyslu i české kinematografie – zdroj financí by byl v obou případech sdílení spotřební daně. Výhodou této varianty je, že financování české kinematografie i podpory filmového průmyslu administrativně sjednocuje, a tím i výrazně zjednodušuje. Principiálně navíc podpora kinematografie touto formou může být považována za společenskou kompenzaci negativních externalit plynoucích pro obyvatele České republiky ze spotřeby zboží zatíženého spotřební daní. Spotřební daně, které připadají v úvahu jsou zejména daň z minerálních olejů a daň z tabáku a tabákových výrobků.

Tato varianta je ve své podstatě nepřímým transferem části čistých výnosů (které se budou pohybovat v řádech stovek milionů a budou příjmem veřejných rozpočtů), veřejných rozpočtů (zejména státního rozpočtu) zpět do kultury – konkrétně do české kinematografie. Nepřímým transferem z toho důvodu, že výnosy ze zavedení podpory filmového průmyslu budou rozloženy do většího počtu jednotlivých daní (zejm. DPH, DPPO, DPFO, sociální pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti atp.), a

byl by tedy problém pokoušet se je dohledat a odpovídající částku převádět k financování české kinematografie. Jako vhodnější a administrativně daleko méně náročné se jeví financování jednoduchým sdílením daně (v reflexi na čistý příjem z podpory filmového průmyslu).

Výběr spotřební daně k financování částí výnosu z některé spotřební daně

Dle Návrhu státního závěrečného účtu za rok 2007 vypadá složení výnosů ze spotřebních daní následujícím způsobem. Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína. S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Celostátní výnos spotřebních daní v roce 2007 představoval 138,9 mld. Kč, což bylo o 19,4 mld. Kč více, než v roce 2006. Jedná se o meziroční nárůst o 16,2 %. Na státní rozpočet připadlo z celkového výnosu spotřebních daní 131,6 mld. Kč, což je o 0,3 mld. Kč víc, než předpokládal rozpočet. Do příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury bylo z celkového čistého výnosu daně z minerálních olejů převedeno 7,3 mld. Kč. Výnos spotřebních daní podle jednotlivých komodit a srovnání s předchozími roky ukazuje Tabulka č. 17.

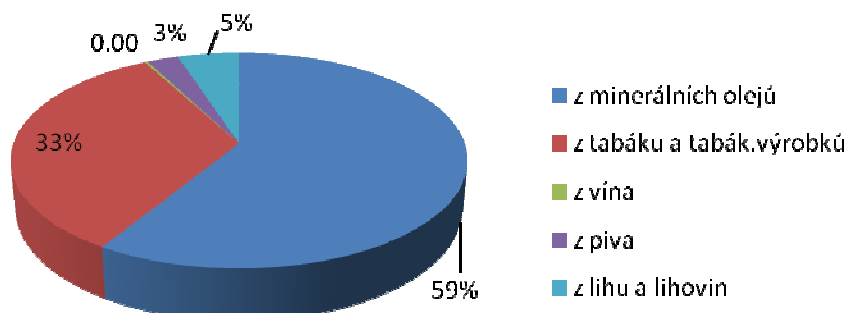
Tabulka č. 19 - Objem vybraných spotřebních daní za rok 2007 (v mil. Kč)

spotřební daň (mil.Kč)	2004	2005	2006	2007	index 2007/2006
z minerálních olejů	67 191	77 690	78 836	82 901	105,2
<i>z toho převod do SFDI</i>	<i>13 046</i>	<i>6 865</i>	<i>6 974</i>	<i>7 337</i>	
z tabáku a tabákových výrobků	21 525	25 428	32 241	46 998	145,8
z vína	236	308	318	336	105,8
z piva	3 613	3 503	3 548	3 657	103,1
z lihu a lihovin	5 305	5 774	6 806	7 122	104,6
příjmy celkem	97 870	112 703	121 749	141 014	116,9
vratky SD	2 030	2 254	2 215	2 075	
celkem do rozpočtu	82 794	103 584	112 560	131 602	

Zdroj: EEIP

U všech komodit byl zaznamenán meziroční růst inkasa daně. Pouze u tabákových výrobků byl hlavním důvodem růst sazeb, v případě minerálních olejů, lihu, piva a vína došlo ke zvýšení spotřeby.

Graf č. 13 - Struktura vybraných spotřebních daní

Zdroj: MF

Objemy jednotlivých spotřebních daní

Daň z minerálních olejů

Fiskálně nejvýznamnější spotřební daní je daň z minerálních olejů; jako jediná je daní, jejíž výnos se dělí mezi státní rozpočet a Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI). Na státní rozpočet v roce 2007 připadlo z celkového výnosu spotřební daně z minerálních olejů 73,5 mld. Kč a 7,3 mld. Kč plynulo do SFDI. Jedná se o nejdynamičtější složku spotřebních daní, částečně souvisí s reálným vývojem ekonomiky, zejména reálného HDP a příjmů domácností. Dalším faktorem, který ovlivňuje celkové inkaso této daně, jsou i kolísající světové ceny ropy.

Tabákové výrobky

Druhou výnosově nejvýznamnější komoditou zatíženou spotřební daní jsou tabákové výrobky. Meziroční nárůst výběru této daně v roce 2007 činil 45,8 %. Výrazný růst byl způsoben závazkem České republiky dosáhnout do 1. 1. 2008 minimálních sazeb této daně požadovaných EU.

Spotřební daň z lihu

V případě výnosu spotřební daně z lihu došlo k významnějšímu meziročnímu nárůstu, a to o 4,6 %. Růst inkasa byl zaznamenán poprvé od roku 1999 již v roce 2005 (9,5 %). Tento vývoj lze přisuzovat nejen zvýšené poptávce po této komoditě, ale i zvýšené kontrole nelegální výroby a distribuce.

Spotřební daň z piva, spotřební daň z vína

Výnos spotřební daně z piva zůstává meziročně přibližně stabilní, v roce 2007 byl vykázán růst o 3,1 %. U fiskálně zanedbatelného inkasa spotřební daně z vína činil nárůst 5,8 %. V obou případech bylo zvýšení inkasa spojeno především s vyšší poptávkou po těchto komoditách.

Vybrané inkaso spotřebních daní bylo též ovlivněno výší vrácené daně z titulu nároku na vrácení daně u tzv. „zelené nafty“, technických benzinů.

5. Potenciální zisk z Programu podpory filmového průmyslu

Program podpory filmového průmyslu byl v návaznosti na schválení Evropské komise spuštěn 21. června 2010. Podporou pro filmový průmysl se pro účely Programu rozumí finanční prostředky kompenzující část nákladů vynaložených na realizaci audiovizuálního díla v ČR (uznatelné náklady); podpora je udělována formou dotace, vyplacené po prokázání uznatelných nákladů auditem Projektu.

Odhad čistých výnosů veřejných rozpočtů z celkového objemu zahraničních produkcí - předpoklady

Odhad vychází z dostupných objemů zahraničních a českých produkcí, které do července 2010 projevily zájem využít možností Programu podpory filmového průmyslu. V rámci zachování konzervativního odhadu předpokládáme, že všechny české produkce by byly v ČR realizovány i bez Programu podpory filmového průmyslu; zahraniční produkce by zde naopak realizovány nebyly nebo by nebyly realizovány v takových objemech, jaké jsou pro ČR plánovány (např. film Red Tails navýšil objem uznatelných nákladů pro rok 2010 takřka o 100% vzhledem k přijetí Programu). Vzhledem k tomu, že doposud nedodaly všechny produkce plánované rozpočty filmů (zejm. uznatelné náklady) vycházíme z dostupných projektů a z veřejně dostupných údajů o objemech produkcí. Předpokládané průměrné objemy uznatelných nákladů (za podmínky, že celý objem prostředků na podporu – tj. 400 mil. Kč bude uvolněn, a bude možné jej převést i do počátku roku 2011) jsou následující:

- zahraniční filmy – průměrné odhadované náklady na film 300 000 000 Kč, uznatelné náklady v ČR 100 000 000 Kč
- české filmy – průměrné odhadované náklady na film 42 500 000 Kč, uznatelné náklady v ČR (max. 80% celkových nákladů) 34 000 000 Kč
- odhadovaný počet zahraničních filmů v ČR - 14, odhadovaný počet českých filmů - 19 (stav dle července 2010 – registrované projekty)

- předpokládaný celkový objem prostředků utracených na území ČR zahraničními produkcemi cca 1 400 000 000 Kč (pobídka 20% - 280 000 000 Kč)
- předpokládaný celkový objem prostředků utracených na území ČR českými produkcemi (pouze uznatelné náklady) cca 646 000 000 Kč (pobídka 20% - 129 200 000 Kč)

Vzhledem k tomu, že předpokladem modelu je, že všechny české filmy by byly natočeny i bez podpory z Programu podpory filmového průmyslu, musí čisté výnosy veřejných rozpočtů ze zahraničních filmů pokrýt i náklady na pobídky pro české filmy (tj. výnos musí být více než 409 200 000 Kč, tj. více než 29%). Odhad příjmů veřejných rozpočtů proveden na základě procent daní, povinných odvodů a úspor v nezaměstnanosti vypočítaných pro ukázkový rozpočet filmu Red Tails.

Odhad čistých výnosů veřejných rozpočtů z celkového objemu zahraničních produkcí - model

- DPFO tvoří přibližně 1,5% z celkových předpokládaných rozpočtů zahraničních filmů – tj. cca 21 mil. Kč
- DPPO tvoří přibližně 0,6% z celkových předpokládaných rozpočtů zahraničních filmů – tj. cca 7,8 mil. Kč.
- povinné odvody (pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, zdravotní pojištění) tvoří přibližně 9,9% z celkových předpokládaných rozpočtů zahraničních filmů – tj. cca 138,5 mil. Kč.
- DPH tvoří přibližně 21,3% z celkových předpokládaných rozpočtů zahraničních filmů – tj. cca 297,8 mil. Kč
- spotřební daň z pohonných hmot, cla a místní poplatky tvoří přibližně 0,89% z celkových předpokládaných rozpočtů zahraničních filmů – tj. cca 12 mil. Kč
- výnos ze srážkové daně pro veřejné rozpočty je 5% (ze srážkové daně 15% se vrací podporou pouze 10%), srážková daň tvoří 0,06% celkových předpokládaných rozpočtů zahraničních filmů, výnos pro veřejné rozpočty je 1/3 z této částky tj. 0,02% - tj. cca 0,26 mil. Kč
- úspora na nákladech na nezaměstnané tvoří přibližně 0,89% z celkových předpokládaných rozpočtů zahraničních filmů – tj. cca 12 mil. Kč

Odhad čistých výnosů veřejných rozpočtů z celkového objemu zahraničních produkcí - výsledky

Celkový odhadovaný objem výnosů ze zahraničních filmů (uznatelné náklady) v ČR je cca 35% - tj. cca 490 mil. Kč. Celková odhadovaná výše podpory vrácené po utracení a auditu uznatelných nákladů je 20% - tj. cca 280 mil. Kč.

Čisté výnosy z celkového předpokládaného objemu zahraničních produkcí v ČR jsou 15% - tj. cca 210 mil. Kč. Předpokládáme-li, že všechny české filmy by byly natočeny i bez podpory, je nutné ponížít čisté výnosy odhadnuté výše o odhadovaný objem podpor, které by měly být českým filmům vyplaceny – tj. o 129,2 mil. Kč.

Čisté výnosy pro veřejné rozpočty odhadované výše uvedeným způsobem pak jsou cca 5,8% očekávaného objemu uznatelných nákladů zahraničních filmů – tj. 80 800 000 Kč (se zohledněním multiplikačních efektů pouze do prvního stupně (s kompletní multiplikací v ekonomice by mohlo jít až o 1,5 – 2 násobek).

Ze závěrů hodnocení dopadů regulace RIA k Programu podpory filmového průmyslu z roku 2009 i z předběžné evaluace Programu provedené v červenci 2010 pro účely Ministerstva kultury vyplývá, že podpora filmového průmyslu má pro ekonomiku ČR a pro české veřejné rozpočty celou řadu přínosů. Kromě přínosů, které lze jen obtížně kvantifikovat (např. marketing ČR v zahraničí prostřednictvím zahraničních filmů natáčených u nás, rozvoj lidských zdrojů a technologické spillovery nebo rozvoj a zvýšení prestiže řemesel), byla na příkladu konkrétního filmového rozpočtu filmu natáčeného v ČR (film Red Tails) zpracována analýza čistých přínosů pro veřejné rozpočty. Tato předběžná analýza

ukázala, že se podpora filmového průmyslu formou ex post vyplácených pobídek (20% uznatelných nákladů) státu vyplatí, neboť ze 100% vyplacené podpory se do veřejných rozpočtů vrátí cca 120% této podpory, a to i při reflexi scénáře business-as-usual (tj. při odečtení pobídek udělených českým filmům, které by se v ČR natočily i bez podpory z Programu podpory filmového průmyslu). Pro odhadovaný objem uznatelných nákladů zahraničních produkcí v ČR ve výši 1,4 mld. Kč (za předpokladu uvolnění veškerého objemu prostředků vyhrazených na podporu filmového průmyslu, tj. 450 mil. Kč, a za předpokladu možnosti převedení části těchto prostředků do roku 2011) to znamená čisté výnosy pro veřejné rozpočty ve výši 80,8 mil. Kč.

Čím více zahraničních produkcí oproti českým produkcím, tím vyšší bude čistý výnos veřejných rozpočtů. Nejvyšší výnos pro veřejné rozpočty plyne ze zaplacené DPH (tj. v době výplaty pobídky již uhrazeno) – cca 21% celkového objemu uznatelných nákladů (zahrnuje i útratu z diet zahraničních štábů a z dalších příspěvků vyplácených zahraniční produkční společnostmi). Další významné výnosy plynou z povinných odvodů, DPPO, DPFO, spotřebních daní aj.

Zahraniční produkce rovněž přispívají ke snížení nezaměstnanosti ve štábových profesích. V navazujících odvětvích (ubytování, strava, doprava, maloobchod, telekomunikace, stavebnictví) – tj. jedním z výnosů pro veřejné rozpočty je i úspora na nákladech na nezaměstnané. Současná struktura Programu a fakt, že byl spuštěn až v polovině roku 2010, mají pravděpodobně vliv na počet zahraničních filmů, které se o podporu ucházejí nebo mají v úmyslu ucházet. Pokud bude Program pokračovat (včetně jasného objemu prostředků na pobídky), dá se očekávat v dalších letech vyšší počet zahraničních produkcí, a tedy vyšší výnosy pro veřejné rozpočty ČR.

Vyhodnocení jednotlivých variant financování české kinematografie

Z hlediska RIA se uvedené varianty jeví v zásadě jako rovnocenné, výběr jedné nebo druhé je věcí politického rozhodnutí. Podstatné je, aby se jednalo o dlouhodobé řešení. Prostá dotace z rozpočtu situaci nevyřeší vzhledem k tomu, že řeší situaci české kinematografie pouze na jeden rok a ponechává tak subjekty působící v kinematografii v nejistotě. Rovněž objem přidělených prostředků je spíše věcí politického rozhodnutí, ačkoli doporučená výše MK je 400 mil. Kč (viz zkušenosti z roku 2008 - tabulka a graf č. 5 - a náklady na digitalizaci děl a správa poplatků)

Návrh opatření č. 1	Zajistit dlouhodobě udržitelné zdroje financování SFPRČK
termín realizace	2011 – 1.čtvrtletí 2012
způsob realizace	legislativně 1. výnos z nových poplatků – tzn. příspěvky provozovatelů vysílání, převzatého vysílání, poskytovatelů AVMSnV a dalších nebo 2. výnosy z reklam ČT (zachování reklamy na ČT) nebo 3. státní rozpočet v kombinaci s odvodem z loterijního zákona nebo 4. sdílení spotřební daně (novelizace zákona o rozpočtovém určení daní) nebo 5. potenciální zisk z Programu podpory filmového průmyslu Legislativní řešení musí být notifikováno u EK.
gestor	MK
finanční nároky	400 mil. Kč ročně – výše finančních prostředků vychází ze skutečnosti roku 2008 s přihlédnutím k plánované digitalizaci kin a filmových děl v souladu se Státní kulturní politikou

Tabulka č. 20 - Finanční potřeby, včetně dopadů na veřejné rozpočty v jednotlivých letech, za předpokladu přijetí opatření navržených v Koncepti

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie (celková suma: 2011-2013: 400 mil. Kč 2014: 380 mil. Kč, 2015-2016: 370 mil. Kč)	I. Z toho vlastní zdroje Fondu*: 186 mil. Kč	I. Z toho vlastní zdroje Fondu*: 42 mil. Kč	I. Z toho vlastní zdroje Fondu*: 52 mil. Kč	I. Z toho vlastní zdroje Fondu*: 47 mil. Kč	I. Z toho vlastní zdroje Fondu*: 47 mil. Kč	I. Z toho vlastní zdroje Fondu*: 47 mil. Kč
	II. Z toho nezajištěno**: 214 mil. Kč	II. Z toho nezajištěno**: 358 mil. Kč	II. Z toho nezajištěno**: 348 mil. Kč	II. Z toho nezajištěno**: 333 mil. Kč	II. Z toho nezajištěno**: 323 mil. Kč	II. Z toho nezajištěno**: 323 mil. Kč
Opatření č. 1 - Zajistit dlouhodobě udržitelné zdroje financování SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 380 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK
Opatření č. 2 - Změna ve vymezení pojmů – novelizace zákona č. 273/1993 Sb, o audiovizí	0	0	0	0	0	0
Opatření č. 3 - Evidence podnikatelů v oblasti audiovize (dle rozsahu, dopad na soukromý sektor, státní sektor 0,-)	0	0	0	0	0	0
Opatření č. 4 - Institucionální zabezpečení finančních zdrojů a distribuce podpor	0	0	0	0	0	0
Opatření č. 5 - Rozšíření okruhů podpor SFPRČK a jejich přesná definice A) Podpora tvůrčí činnosti v oblasti kinematografie - 2 mil.	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 380 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK
B) Podpora distribuce českých i zahraničních filmů	součást finančních nároků v okruhu D)	součást finančních nároků v okruhu D)	součást finančních nároků v okruhu D)	součást finančních nároků v okruhu D)	součást finančních nároků v okruhu D)	součást finančních nároků v okruhu D)
C) Podpora filmových festivalů a přehlídek - 150 mil.	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 380 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK
D) Podpora technického rozvoje a modernizace kinematografie, zachování stávající sítě kin, digitalizace kin	100 mil. Kč součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	80 mil. Kč součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	50 mil. Kč součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	50 mil. Kč součást 380 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	0	0
E) Vzdělávání, podpora seminářů a workshopů, včetně posilování mediální a filmové gramotnosti veřejnosti	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 380 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK
Opatření č. 6 - Podpora mezinárodní spolupráce, realizace Evropské úmluvy o filmové koprodukci	současný stav, bez navýšení	současný stav, bez navýšení	současný stav, bez navýšení	současný stav, bez navýšení	současný stav, bez navýšení	současný stav, bez navýšení
Opatření č. 7 - Strategie prezentace a propagace české kinematografie a filmového průmyslu v zahraničí - 10 mil.	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 380 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK
Opatření č. 8 - Digitalizace českých filmů ve správě státu a jejich zpřístupňování (digitalizace jednoho filmu cca 1 mil.– 8 mil. Kč, dle stopáže a rozsahu poškození)	30 mil. Kč	30 mil. Kč	30 mil. Kč	10 mil. Kč	0	0
Opatření č. 10 - Boj proti pirátství - 2 mil.	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 400 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 380 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK	součást 370 mil. Kč rozpočtu SFPRČK
Opatření č. 11 - Podpora mobility tvůrčích profesí v oblasti audiovize (vízová politika)	0	0	0	0	0	0
Opatření č. 12 - Výkon činnosti dítěte při výrobě AV děl	0	0	0	0	0	0
Opatření č. 13 - Strategie propagace ČR jako filmové destinace	0	0	0	0	0	0
Opatření č. 14 - Návrh zákona o kinematografii	400 mil. Kč	400 mil. Kč	400 mil. Kč	380 mil. Kč	370 mil. Kč	370 mil. Kč
Celkový dopad na veřejné rozpočty	400 mil. Kč	400 mil. Kč	400 mil. Kč	380 mil. Kč	370 mil. Kč	370 mil. Kč
Celkem nezajištěno	214 mil. Kč	358 mil. Kč	348 mil. Kč	333 mil. Kč	323 mil. Kč	323 mil. Kč

*) Vlastní zdroje Fondu:

cca 10 mil. - 12 mil. korunový příspěvek k ceně vstupného do kin
cca 20 mil. - prodej práv k filmům vyrobeným v letech 1965–1991 (v r. 2015 uplynou)
130 mil. - reklama na ČT do přechodu na digitální vysílání (příjem pouze v r. 2011)
cca 10 mil. - 20 mil. splátky NFV a jiné příjmy vč. úroků

**) Varianta zajištění zdrojů Fondu:

legislativní:

1. zavedení nových poplatků – tzn. příspěvky provozovatelů vysílání, převzatého vysílání, poskytovatelů AVMSnV a dalších - **str. 32**
2. výnosy z reklam ČT (zachování reklamy na ČT) - **str. 42**
3. státní rozpočet v kombinaci s odvodem z loterijního zákona - **str. 43**
4. novelizace zákona o rozpočtovém určení daní – sdílení spotřební daně - **str. 43**
5. potenciální zisk z fiskálních stimulů - Program podpory filmového průmyslu - **str. 45**

	2011	2012 - 2016
Opatření č. 9 - Označování audiovizuálních děl z hlediska přístupnosti (kombinace státního rozpočtu (60%) a soukromého sektoru (40%))	Celková suma: 2,75 mil.	Celková suma: 2,55 mil.
	60% stát (1,65 mil.)	60% stát (1,53 mil.)
	40% soukr. sektor (1,1 mil.)	40% soukr. sektor (1,02 mil.)

2.2 Opatření č. 2 - Změna ve vymezení pojmů – novelizace zákona č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl (o audiovizi)

Platný zákon, vzhledem k tomu, že se jedná o 17 let starý právní předpis, nereflektuje stav současného vývoje audiovizuálního sektoru. Zákon je charakteristický značnou pojmovou roztržitostí, pojmovým nesouladem s autorským zákonem, existencí nepřesných definic či bezobsažných pojmů, problematická je definice hranice přístupnosti audiovizuálních děl, a to včetně kontroly povinnosti jejího uvádění.

Bude proto nutné změnit následující pojmy:

- definice výrobce je zastaralá vůči současné praxi,
- definice audiovizuálního díla v souvislosti s kinematografickým dílem nekoresponduje s Evropskou úmluvou o filmové koprodukcii,
- definice audiovizuálního představení je technicky neodpovídající,
- definice distributora je zastaralá vůči současné praxi,
- definice provozovatelů půjčoven a prodejen a podnikatele je vztažena na evidenci podnikatelů, která v souvislosti s povinností živnostenských úřadů zasílat MK kopie živnostenských listů nemá žádný praktický a použitelný výsledek,
- definice vzorové a duplikační kopie je nutno změnit v souvislosti s novými technologiemi distribuce audiovizuálních děl.

Návrh opatření č. 2	Změna ve vymezení pojmů – novelizace zákona č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl (o audiovizi)
termín realizace	2011 – 1.čtvrtletí 2012
způsob realizace	legislativně 1. technická novela zákona o audiovizi nebo 2. návrh zákona o kinematografii
gestor	MK
finanční nároky	bez finančních nároků

2.3 Opatření č. 3 – Evidence podnikatelů v oblasti audiovize

Pod pojmem subjekty působící v oblasti audiovize rozumíme produkční společnosti, pořadatele filmových festivalů a přehlídek, pořadatele kinematografických představení a distributory kinematografických děl a další.

Evidenci jisté části těchto subjektů upravuje v současné době zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, který ukládá Radě pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „RRTV“) povinnost vést evidenci provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání a provozovatelů převzatého rozhlasového a televizního vysílání. RRTV tyto subjekty monitoruje a rozhoduje o udělení licencí těmto subjektům.

MK od roku 1993 dle zákona č. 249/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 273/1993Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, vede evidenci podnikatelů v oblasti audiovize.

Evidence podnikatelů v oblasti audiovize by měla probíhat na základě spolupráce mezi MK a živnostenskými úřady (dále jen „ŽÚ“). Překážkou v této spolupráci je však struktura kategorií předmětů podnikání jednotlivých subjektů. Pro podnikání v oblasti audiovize neexistuje příslušná kategorie, která by v živnostenském rejstříku mohla tyto subjekty jednoznačně určit. ŽÚ proto nemohou nahlásit MK všechny podnikatele v oblasti audiovize.

Komplexní evidence subjektů v oblasti audiovize v současné době z výše uvedeného důvodu neexistuje. Podstatné podnikatelské činnosti v oblasti audiovize spadají do živnosti volné. Novela živnostenského zákona zavedla v oblasti volné živnosti změny. Před novelou existovalo 125 živností volných, nově je jen jedna volná živnost. V jejím rámci může podnikatel provozovat všechny obory činností (80), které tato živnost obsahuje. V zásadě je na živnostníkovi, jaký obor činnosti si nechá na výpis ze živnostenského rejstříku napsat, neboť ho to nijak neomezuje ve vykonávání i jiných oborů činnosti, které spadají do volné živnosti. V evidenci MK je tedy v současné době evidováno i mnoho podnikatelů, kteří s podnikáním v oblasti audiovize nemají nic společného.

Dalším problémem je, že obor činností volné živnosti pod bodem 15 Přílohy č. 4 k živnostenskému zákonu sice obsahuje výrobu a distribuci zvukově-obrazových záznamů, ale společně s výrobou nenahraných nosičů údajů a záznamů (podobně u provozování kin viz obor činnosti č. 73). Evidence podnikatelů je realizována pouze prostřednictvím živnostenských listů, které jsou zasílány ŽÚ. Takže pokud subjekt podnikající v oblasti audiovize podniká jinak nežli prostřednictvím živnostenského oprávnění (například Barrandov studios, a. s.), nikdy v evidenci být nemůže, a pro MK tedy jako podnikatel v oblasti audiovize vlastně neexistuje.

Zásadní otázkou zůstává, zda je opravdu nutné podnikatele v audiovizi evidovat, z jakých důvodů, a k jakým účelům. Původní myšlenka a její důvodné opodstatnění evidence podnikatelů korespondovala s návrhem novely zákona o Fondu, kdy dalším příjmem SFPRČK měly být poplatky právě některých subjektů, kterých se evidence dotýká. Návrh novely zákona o Fondu ovšem přijat nebyl a v souvislosti s nadměrnou administrativní zátěží jak při samotné evidenci, tak při případném výběru poplatků je pravděpodobné, že obdobná úprava ani přijata nebude. Je však jasné, že současná evidence vedená přes ŽÚ je nepoužitelná, a pokud bude potřebná, např. v souvislosti s označováním audiovizuálních děl, je nutno způsob jejího vedení přes ŽÚ změnit.

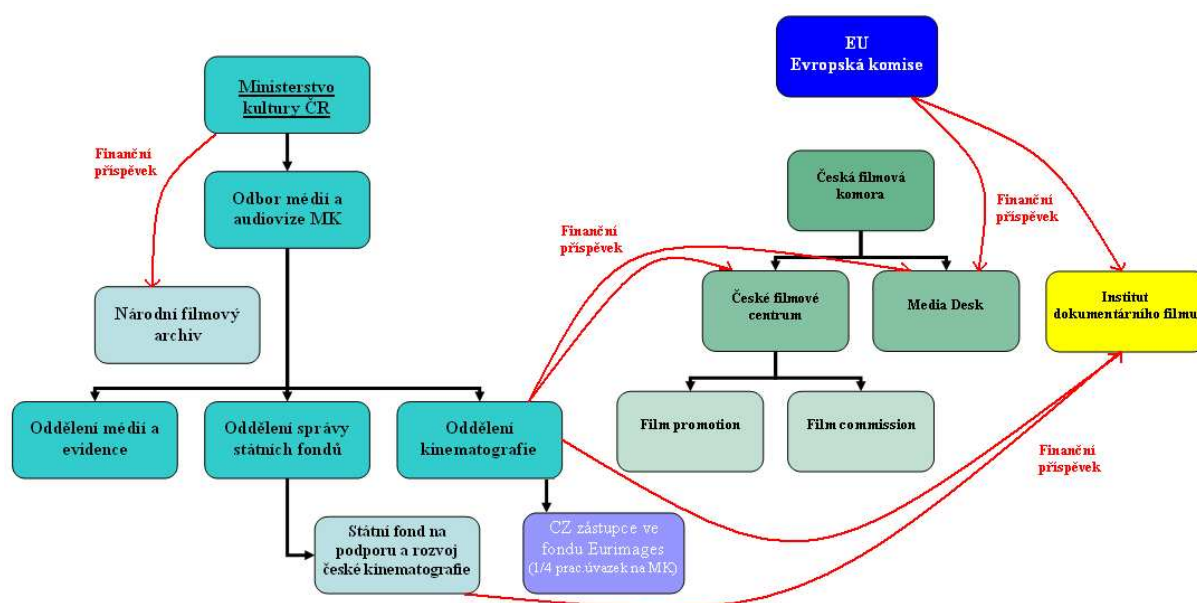
Návrh opatření č. 3	Evidence podnikatelů v oblasti audiovize
termín realizace	2011 – 1.čtvrtletí 2012
způsob realizace	legislativně: 1. návrh zákona o kinematografii nebo 2. novela zákona o SFPRČK nebo 3. novela zákona o audiovizi
gestor	MK
finanční nároky	dle obsahu právního předpisu

2.4 Opatření č. 4 – Institucionální zabezpečení finančních zdrojů a distribuce podpor

Současné institucionální zajištění české kinematografie zobrazuje níže uvedené schéma č. 4.

V současné době neexistuje v ČR instituce, která by zastřešovala veškeré činnosti v oblasti kinematografie. Jak je patrné ze schématu č. 5, činnosti související s kinematografií jsou rozděleny do čtyř skupin – NFA, SFPRČK, Česká filmová komora (ČFK) a Institut dokumentárního filmu (IDF). ČFK a IDF jsou obecně prospěšné společnosti čerpající od MK dotace na svou činnost. Vytvoření jediné, vše zahrnující instituce tak, jako je tomu ve většině členských států EU, bylo navrhováno již několikrát, avšak pro nárůst mandatorních výdajů nebyl tento návrh řešení nikdy realizován. Domníváme se, že potřeba takové instituce nebyla ze strany některých rezortů pochopena, ačkoli takové instituce existují, např. Czech tourism, Czechinvest.

Schéma č. 5 – Vztah institucí v oblasti české kinematografie v současnosti

Popis činnosti jednotlivých subjektů v oblasti kinematografie, tak, jak jsou uvedeny ve schématu č. 5, je popsán v příloze č. 3.2 Současné institucionální zajištění české kinematografie.

Proto MK přehodnotilo některé aspekty tohoto problému a předpokládá institucionální zajištění koncepční podpory české kinematografie především formou rozšíření působnosti a činností SFPRČK, které by nahradilo vytvoření nové instituce, která by, tak jako je tomu v ostatních členských státech EU, činnosti uvedené ve schématu č. 3 sjednocovala.

Z legislativně technického hlediska je problematická již samotná systematika zákona o Fondu, zvolené členění i obsahové zpracování jednotlivých částí, a především absence řešení níže definovaných skutečností. Zákon o Fondu, který stejně jako zákon č. 273/1993 Sb., o audiovizi, dostatečně nereflektuje neustále se vyvíjející standardy v oblasti kinematografie a filmového průmyslu, včetně technologického vývoje především v oblasti distribuce a zpřístupňování kinematografických děl, je rovněž zatížen řadou dalších nedostatků. Nová legislativní úprava by měla přinést zprůhlednění a transparentnost podmínek při udělování podpor.

Právní úprava by měla obsahovat především následující koncepční změny:

1) Je nutné změnit působnost, odpovědnost a odměňování členů Rady SFPRČK. Vzhledem k tomu, že každý měsíc musí členové Rady SFPRČK posoudit cca 30 projektů (včetně mnohostránkových scénářů), a jejich funkce je čestná, je velice obtížné takovéto členy najít. Musí se jednat o profesionály z oblasti, aby byli schopni pouze na základě předloženého scénáře, popř. synopse, odhadnout budoucí kvalitu natočeného filmového díla, zhodnotit a posoudit, zda rozpočet projektu je reálný nebo nadhodnocený. Odpovědnost členů Rady SFPRČK není v zákoně řešena vůbec, včetně neurčitého definování její působnosti. V severských zemích vykonávají Rady fondů ještě úlohu odborných poradců. Tato funkce v případě SFPRČK je při současném systému nemožná.

2) Nový návrh zákona o kinematografii by měl kromě jiného nově a lépe definovat orgány SFPRČK.

K těmto zákonem o kinematografii z roku 2007 navrhovala pracovní skupina oproti současnému stavu rozšířit orgány Fondu o Výbor Fondu, jenž má kontrolní funkce. Orgány by tedy měly být následující:

A. Výbor Fondu (Dozorčí rada)

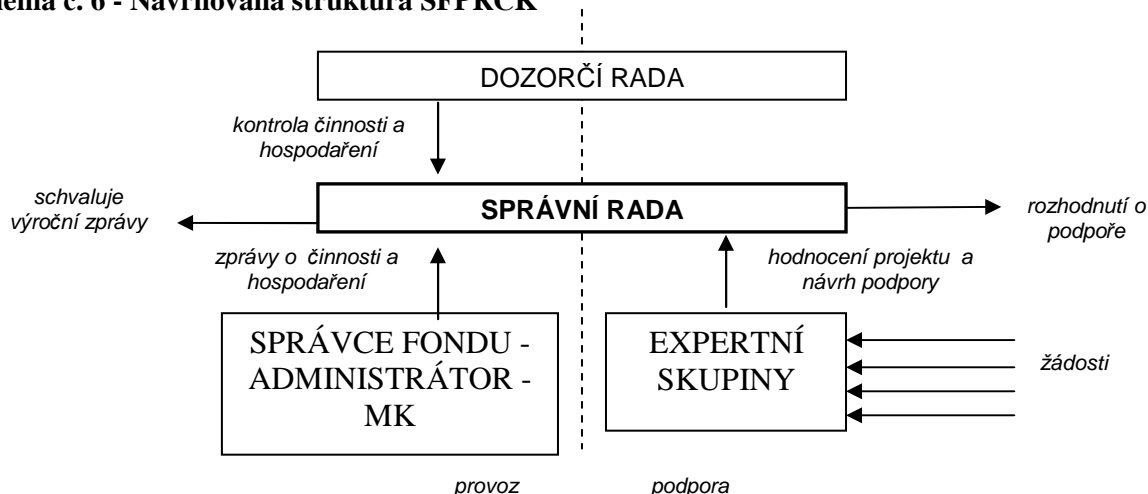
- Výbor je kontrolním orgánem Fondu, kontroluje především hospodaření Fondu
- Výbor má 5 členů, funkční období je 4 roky, funkce jsou čestné
- předsedou Výboru je ministr kultury, ostatní členy Výboru jmenuje vláda
  - varianta A – na návrh MK ČR a plátců odvodů podle daného klíče (v případě, že by fungovala varianta poplatků)
  - varianta B – např. zástupce MF, zástupci Poslanecké sněmovny, členové kulturního výboru (model obvyklý u jiných státních fondů v ČR)
- Výbor schvaluje roční rozpočet Fondu a závěrečný účet Fondu, které předkládá správce - administrátor Fondu po schválení Radou Fondu a jejím prostřednictvím

B. Rada Fondu (Správní rada - Představenstvo)

- Rada je koncepčním a programovým orgánem Fondu, stanovuje strategii a cíle Fondu
- Rada má 9 členů, funkční období je 3 roky a každý rok je jmenována 1/3 členů
- členy Rady jmenuje vláda z kandidátů navržených ministroví kultury profesními organizacemi působícími v oblasti kinematografie
- Rada stanovuje základní podmínky pro přijímání projektů do výběrového řízení
- Rada stanovuje kritéria hodnocení projektů
- Rada schvaluje podporu projektů a její výši
- Rada je odpovědná za rozdělení finančních prostředků podpory dle schváleného rozpočtu
- Rada schvaluje roční rozpočet, plán činnosti a výroční zprávu Fondu, které předkládá správce - administrátor Fondu
- Rada předkládá celkový rozpočet a závěrečný účet Fondu (který je součástí výroční zprávy) ke schválení Výboru Fondu
- Rada zřizuje expertní skupiny a jmenuje jejich členy z kandidátů navržených profesními organizacemi působícími v oblasti kinematografie

3) Zásadní navrhovanou změnou je, že hodnocení projektů bude v prvním kole přesunuto z Rady na nezávislé experty (expertní skupiny - 3 - 5 členů) v jednotlivých oblastech (např. celovečerní filmy, dokumentární a krátké filmy, vědecká a publikační činnost, infrastruktura, přehlídky a festivaly).

Schéma č. 6 - Navrhovaná struktura SFPRČK

4) Je naprosto nezbytné rozšířit okruhy podpor a tyto okruhy přesně definovat. Současné znění zákona o Fondu nejenže postrádá možnost podporovat vzdělávání profesionálů, organizaci a pořádání vzdělávacích projektů v oblasti mediální gramotnosti, ale zároveň obsahuje okruhy, které nejsou definované, a není zcela jasné, jakou činnost lze v jejich vymezení podporovat. Tímto případem je okruh tvorby, zvykově vykládaný jako podpora tvorby scénáře. Zcela zásadním nedostatkem je neexistence okruhu tzv. vývoje projektu.

5) Dále je nutné rozšíření činností SFPRČK, který v současné době žádnou další činnost než přerozdělování finančních prostředků nemá.

6) Jedním ze zásadních technických nedostatků zákona o Fondu je netransparentní způsob vlastního schvalování a netransparentní procesování podpor. Tato netransparentnost je dána současným zněním zákona a její odstranění bude prioritou nového zákona o kinematografii.

Rada SFPRČK má pro svá rozhodnutí k dispozici pouze scénář díla a „renomé autorů a producentů“, a nikdy nelze dopředu odhadnout kvalitu výsledného filmu ani zájem diváků. Rady SFPRČK dávaly v minulosti přednost strategii podpory většího množství filmů nižšími příspěvky, což způsobilo, že všechny české filmy byly v klasické kinodistribuci. Není jasná konkrétní strategie Rady SFPRČK, ani jaká kritéria při svém rozhodování o jednotlivých podporách používala. Řešením by tedy měl být požadavek, aby Rada SFPRČK zdůvodňovala svá stanoviska a nesla za svá rozhodnutí odpovědnost. V situaci, kdy SFPRČK disponuje finančními prostředky ve výši 100 – 200 mil. Kč ročně, nelze vytvářet programy pro podporu jednotlivých druhů či žánrů a zaměření, podporují se jednotlivé projekty, na kterých se členové Rady SFPRČK shodnou.

Stále je odbornou veřejností komentováno vzájemné doplňování komerční a alternativní tvorby. Vzhledem k omezené velikosti českého trhu by stát neměl rezignovat ani na podporu domácí komerční tvorby, ale měla by mít jiná kritéria a neměla by být dáována do protikladu s kritérii alternativními. Některé evropské státy řeší tuto otázku tzv. automatickou neboli referenční podporou. Zavedením tohoto druhu podpory by došlo do jisté míry k definování důvodu podpory u některých komerčnějších projektů. Rada SFPRČK by na začátku roku z celkové částky vyčlenila část pro podporu těchto projektů.

Plánování a transparentnost však nelze adekvátně nastavit v neudržitelném způsobu financování SFPRČK.

Návrh opatření č. 4	Institucionální zabezpečení finančních zdrojů a distribuce podpor
termín realizace	2011 – 1.čtvrtletí 2012
způsob realizace	legislativně 1. novela zákona o SFPRČK nebo 2. návrh zákona o kinematografii
gestor	MK
finanční nároky	Finanční nároky souvisí s obsahem předpisu, který bude institucionální zabezpečení řešit (obecná metodika hodnocení dopadu regulace uvádí měsíční náklady na zaměstnance ve výši 26 400,- Kč).

2.5 Opatření č. 5 – Rozšíření okruhů podpor SFPRČK a jejich přesná definice

Osmnáctiletá zkušenost s fungováním podpor ze SFPRČK prokázala, že stávající okruhy podpor, resp. jejich definice, jsou nedostatečné. Proto se Koncepce zabývá jednotlivými okruhy podrobněji.

- A) Podpora tvůrčí činnosti v oblasti kinematografie
- B) Podpora distribuce českých a zahraničních filmů
- C) Podpora filmových festivalů a přehlídek
- D) Podpora technického rozvoje a modernizace kinematografie, zachování stávající sítě kin, digitalizace kin
- E) Vzdělávání profesionálů, podpora seminářů a workshopů, včetně posilování mediální a filmové gramotnosti veřejnosti

A) Podpora tvůrčí činnosti v oblasti kinematografie

V oblasti kinematografie je za tvůrčí činnost považována tvorba scénáře, dramaturgie a režie. V současné době SFPRČK poskytuje podporu na tvorbu, přičemž zákon o Fondu nespecifikuje, co je tímto okruhem myšleno. V žádném případě se nejedná o okruh srovnatelný s tzv. developmentem/vývojem, který je standardním okruhem v ostatních evropských filmových fondech a Programu MEDIA a zahrnuje kromě psaní a dalších úprav scénáře i akvizici práv, rešerše (i archivní), vyhledávání herců a štábu, koproducentů a finančních partnerů, plánování propagace a prodeje. Problémem rozpočtu projektu je procentní vklad tvůrčích složek, např. scenáristy, a není zavedena povinnost scenáristy mít producenta pro svůj projekt.

Současné znění zákona o Fondu neumožňuje žádný způsob participace SFPRČK na scénáristických a dramaturgických evropských vzdělávacích workshopech, ani udělování podpory žadatelům na organizaci podobných workshopů, ani možnost žádat o podporu na stipendijní poplatek pro účast na workshopu jako účastníka. Zahrnují se pouze náklady zvykově vysvětlované jako tzv. vlastní psaní scénáře (jednoduše lze popsat – aby autor mohl sednout a psát a měl za to nějakou odměnu). Tato zvyková praxe musí být jasně předefinována a upravena do souladu s praxí ve zbytku členských států EU. V současné době je okruh tvorby z hlediska podpory ze SFPRČK pouze psaní scénáře, a tedy podpora nákladů s tím spojených jako jsou honorář autora, zápůjčky z archivů, dramaturg, tisk scénáře apod.

Podpora tvůrčí činnosti v oblasti kinematografie by měla být v novém návrhu zákona o kinematografii řešena především vytvořením okruhu vývoje, a také možností zahrnout náklady na participaci českých tvůrců na zahraničních workshopech.

B) Podpora distribuce českých a zahraničních filmů

Při srovnávání počtu českých filmů a jejich podílu na návštěvnosti, tak jak je uvedeno v tabulce č. 1 a grafu č.1, je nutno mít na zřeteli několik skutečností. Současná právní úprava umožňuje, aby SFPRČK poskytoval dotace na distribuci hodnotných kinematografických děl, a to českých i zahraničních. Předpokládáme, že v souvislosti s digitalizací kin dojde k rozšíření nabídky dostupných filmů v ČR. V oblasti distribuce dochází v současné době asi k největším změnám technologického charakteru, které budou mít vliv na obsah žádostí podávaných SFPRČK, a to v souvislosti s následujícími skutečnostmi:

- v ČR se natáčí a uvádí v kinech podstatně více domácích filmů v poměru ke srovnatelným evropským státům,
- návštěvnost domácích filmů v Evropě obecně stoupla pod vlivem vzniku nových vícesálových kin; v ČR ovšem byla návštěvnost těchto filmů vždy z evropského hlediska nadprůměrná,
- podíl domácích filmů na celkové návštěvnosti kin není dán jejich počtem, ale je velmi výrazně ovlivňován několika divácky nejúspěšnějšími tituly; podle toho, kolik filmů, a jak výrazně se

do divácké špičky dostane, kolísá celkový podíl; Unie filmových distributorů eviduje počet uvedených domácích filmů včetně případných obnovených premiér.

Zpřístupnění řady filmů ze šedesátých let ovlivnilo vysoký počet českých filmů v roce 1990. Od roku 2006 se mnohá kina vybavila digitálními projektory umožňujícími veřejné promítání filmů z DVD. Mezi takovými filmy se objevila řada zajímavých dokumentů, ale i televizní filmy, které se ale v kinech setkaly jen s minimálním zájmem; v roce 2006 jich bylo čtrnáct, v roce 2007 osm a v roce 2008 šest. Skutečný nárůst českých filmových premiér v kinech se tedy odehrál až v roce 2008 a nikoli v r. 2006, jak by se mohlo z tabulky č. 1 zdát.

V distribuci bude zřejmě brzy vznikat problém s uvedením evropských filmů do multikin, protože multikina se digitalizují pomocí zvláštního poplatku, tzv. Virtual Print Fee (VPF). Americká studia tedy platí stanovené poplatky za nasazení svých filmů v multikinech (protože se ušetří za výrobu klasické 35mm kopie) a kina tím splácejí zařízení. Tudíž budou preferovat filmy, které jim VPF zaplatí. Lze očekávat, že vznikne nový typ nákladů pro distributora nebo producenta – zaplatit multiplexům za nasazení digitální kopie v jejich sálech.

Problematická je distribuce nekomerčních žánrů (krátký, animovaný a dokumentární film), které si na rozdíl od hraných filmů distribucí zpravidla nevydělají ani na distribuční náklady (výroba komerčního DVD, výroba filmové kopie). V současné době neexistuje systémová podpora těchto nekomerčních žánrů a není zcela jasně definováno, do jaké míry je systémové distribuci těchto žánrů podporovat. Velkým problémem pro tento typ filmů je poměr jejich celkového výrobního rozpočtu a reálných distribučních nákladů nutných k úspěšnému uvedení filmu.

Mimořádný a nejúspěšnější dokumentární film v roce 2008 v českých kinech „Občan Havel“ měl rekordní návštěvnost 200 tis. diváků a jen jeho kampaň k uvedení v kinech stála přes 3 mil.Kč, což je nestandardně vysoký rozpočet hodinového dokumentu. Průměrná návštěvnost českých dokumentárních filmů se pohybuje jen okolo 5 tis. diváků, což je množství, které negeneruje žádný distribuční zisk, který by takovéto náklady standardnímu filmu umožnil. Silné kampaně spojené s premiérami filmů mají ještě jeden důsledek – filmy, které neprošly kampaní a kiny, se jen obtížně distribuují na DVD. Budoucnost pro tyto filmy proto přinášejí nové technologie. Digitální distribuce by situaci těmto filmům ulehčila (zejména zlevněním nákladů na distribuční kopie).

Soudobý stav distribuce českého dokumentu je takový, že se většina filmů po dokončení a případném odvysílání v televizi klasickým způsobem v kinech nedistribuuje, film je zpřístupněn jen na několika českých festivalech. V roce 2005 byly zpřístupněny v českých kinech tři dokumenty, v roce 2006 to bylo osm filmů, v roce 2007 čtyři a v roce 2008 jedenáct dokumentů.

Na uvedené změny v dosavadním systému distribuce by měl nový návrh zákona o kinematografii reagovat především.

C) Podpora filmových festivalů a přehlídek

V České republice je z celkového množství 160 filmových festivalů a přehlídek evidováno cca 50 profesionálních filmových festivalů, jejichž podpora ze strany MK a SFPRČK činí každoročně cca 100 - 150 mil. Kč.

Ve většině případů je realizace festivalů podporována vícezdrojovým financováním ze strany státu, SFPRČK, krajů a měst. V rámci veřejných konzultací byla právě podpora filmových festivalů jedním z nejčastěji zmiňovaných druhů podpory české kinematografie z rozpočtu krajů.

SFPRČK podporuje pořádání festivalů a přehlídek prostřednictvím okruhu podle § 9 odst. 1) písm. d) zákona o Fondu, t.j. distribuci hodnotného kinematografického díla. Vzhledem k definici tohoto

okruhu nelze ovšem podporovat festivaly se zaměřením na zahraniční kinematografie (např. Dny evropského filmu, semináře pořádané AČFK, apod.), které se tedy mohou ucházet o dotace pouze ve výběrovém řízení OMA. V souvislosti se skutečností, že tyto filmové festivaly umožňují poznávání kultury a myšlení jiných států, podporují kulturní diverzitu, přinášejí nové perspektivy a impulsy pro českou kinematografii a konfrontaci s českou kinematografií, je nutno na tuto skutečnost brát zřetel při vytváření nových okruhů v případě novely či nového zákona.

Se zvyšujícími se náklady na realizaci filmových festivalů vzrůstají i požadavky na státní rozpočet. V roce 2008 a 2009, kdy v grantovém řízení OMA nebylo možné v souvislosti se sníženým rozpočtem MK všechny nároky festivalů uspokojit (a to i v souvislosti s finanční krizí, kdy mnoha festivalům odrekli podporu významní sponzoři), podpořila festivaly Rada SFPRČK. Tuto podporu si SFPRČK však mohl dovolit proto, že v roce 2008 a 2009 byl rozpočet SFPRČK posílen z výnosů reklamy v ČT a v roce 2008 disponoval SFPRČK rovněž státní dotací.

Ačkoli v posledních dvou letech se koordinace vícezdrojového financování filmových festivalů zlepšila, stále ještě strategie spolupráce na podpoře filmových festivalů s městy a kraji není zcela jasná. Tato spolupráce by měla být v následujících letech zdokonalena.

D) Podpora technického rozvoje a modernizace kinematografie, zachování stávající sítě kin, digitalizace kin

Digitalizace kin znamená nahrazení či doplnění klasických 35mm filmových projektorů v kinech digitálními technologiemi, a zároveň změnu zavedených způsobů distribuce. Kvalita digitálního promítání je srovnatelná s promítáním z 35mm kopií, digitální kopie navíc nepodléhá mechanickému opotřebení, a její kvalita tedy zůstává konstantní. Digitální projekce přinesou v budoucnu úspory zejména při výrobě kopií a jejich distribuci.

Na přechodné období, kdy se předpokládá souběh klasických 35mm kopií a již nových digitálních technologií, je však třeba počítat s vyššími náklady v oblasti distribuce i v oblasti výroby. Úspora se projeví až v okamžiku, kdy bude distribuce kopií audiovizuálních děl probíhat z větší části na digitálních nosičích. Pokud nedojde k digitalizaci kin, může být v blízké budoucnosti znemožněn přístup diváků k novým filmům, které budou distribuovány pouze na digitálním nosiči do několika komerčně nejúspěšnějších kin, zejména multiplexů.

Tabulka č. 21 – Počet kin v ČR – situace na konci roku 2009

typ kina	počet kin	počet pláten	počet sedadel
klasická stálá kina	444	451	107 929
letní kina	101	101	69 430
multikina	24	196	37 130
kinokavárny	48	48	5 866
místa s provozem putovních kin	70	70	10 460
ostatní (nepravidelná)	48	48	9 012
celkem	735	914	239 827

Tabulka č. 22 – Digitální kina v ČR – situace k 20. 10. 2010

typ kina	počet kin	počet digitálních sálů	počet sálů 3D
klasická stálá kina	53	54	48
multikina	26	45	40
celkem	79	99	88

V ČR je v současné době (k 20. říjnu 2010) celkem 99 digitálních sálů (D-cinema), z toho 54 v klasických kinech a 45 sálů v multikinech. SFPRČK v roce 2009 podpořil v prvním kole 21 kin částkou přes 25 mil. Kč, ve druhém kole 14 kin částkou 17 mil. Kč. V roce 2010 podpořil 33 kin částkou 26,5 mil. Kč. Celkem podpořil SFPRČK 68 kin částkou ve výši 68,5 mil. Kč.

Digitalizace umožní jisté narovnání konkurenceschopnosti malých lokálních kin, která v současné době musí čekat na dodání atraktivního titulu řadu týdnů, a nemohou tak soutěžit s multiplexy ve větších městech. Tato skutečnost může vést k rozvoji lokálních a regionálních kulturních aktivit jako celku. Z uvedeného důvodu je nutné s podporou digitalizace kin do minimálně dalších dvou let v rozpočtu Fondu počítat. Podpora digitalizace kin je dalším důležitým úkolem Fondu.

E) Vzdělávání profesionálů, podpora seminářů a workshopů, včetně posilování mediální a filmové gramotnosti veřejnosti

Průběžné vzdělávání je důležitým předpokladem pro úspěšný vstup českých filmových profesionálů na mezinárodní trh. Týká se to nejen mladých a začínajících producentů, jimž účast na vzdělávacích programech umožňuje získat know-how a kontakty v oboru, které by si normální cestou budovali léta, ale pomáhá i producentům, kteří již určité domácí renomé mají, ale na evropský trh vstupují poprvé. V obou případech tak další profesní vzdělávání zvyšuje jejich potenciál pro koprodukcí a možnosti financování filmů. Absolventi některých prestižních programů navíc získávají i poměrně výraznou stálou podporu a propagaci pro své další projekty. Některé obory se na českých školách zatím nevyučují nebo studenti obsáhnou pouze jejich základy. Další vzdělávání profesionálů je proto velmi důležité i pro udržení konkurenceschopnosti českého filmového průmyslu v evropském měřítku (např. v animaci - nejnovější technologie, 3D animace) anebo další rozvoj oboru (management kin).

V některých zemích podporují další vzdělávání profesionálů národní filmové instituce (Velká Británie – UK Film Council - iniciativa SkillSet). Řadu prestižních vzdělávacích programů financuje i program EU MEDIA – jako Ateliers du Cinéma Européen (ACE), European Audiovisual Entrepreneurs (EAVE), Media Business School nebo Cartoon Masters, ty jsou však pro naše profesionály poměrně nákladné. Díky stipendiím MEDIA a MK se však v letech 2003–2008 mohlo těchto programů zúčastnit více než 80 českých filmových profesionálů. Stipendia MEDIA byla zrušena z procesních důvodů, ale organizátor každého programu má povinnost vyhradit určitý počet míst jako stipendia pro účastníky z nových členských zemí (kam ČR stále patří). MK může i nadále poskytovat stipendia v rámci samostatného stipendijního programu na podporu zahraničních tvůrčích a studijních pobytů v oblasti audiovizu. V roce 2008 fungoval tento model prvním rokem, takže je předčasné analyzovat dopady těchto změn. Nicméně už teď můžeme říci, že počet českých účastníků zůstal stejný, ale čeští profesionálové poprvé chyběli právě v kvalitnějších a tím také nákladnějších kurzech, jako je právě EAVE, MBS a ACE. Je proto zásadní zachovat model přidělování stipendií alespoň na národní úrovni. Důležité je umožnit čerpat stipendia nejen začínajícím nebo mladším profesionálům, ale i těm zkušenějším, neboť některé, zejména producentské kurzy vyžadují pouze účastníky, kteří už za sebou mají nějaké výsledky.

Důležitá je i role národních filmových institucí a ministerstev jako partnerů vzdělávacích programů – ať už jako přímo spoluorganizátora, tak i formou finanční podpory kurzů, které si jako místo konání jednoho ze svých workshopů vyberou Českou republiku. Podpora vlastních vzdělávacích programů umožňuje vytvořit takové programy, které lépe odpovídají podmínkám středo a východoevropského trhu než ty, které byly vytvořené ve starých členských zemích EU. U nás již takto funguje Ex Oriente Film, nově Anomalia, v Polsku např. program ScripTeast – všechny zároveň s podporou MEDIA. Pokud se workshopy konají díky podpoře institucí na domácí půdě, umožní to při nižších nákladech účast daleko většího množství domácích profesionálů, protože vzdělávací program se může zavázat k tomu, že část akcí bude otevřena odborné veřejnosti. Státu to na druhé straně přináší určitou prestiž a díky tomu, že lektori vzdělávacích programů jsou často „decision makers“ i zviditelnění na filmové mapě Evropy. V okolních státech jsou filmové instituce například partnery workshopu SOURCES2 (Maďarsko), MAIA Workshops (Slovensko).

Skutečnost, že média jsou bezprostřední součástí v životě člověka a do značné míry jej ovlivňují, a obrovská inflace audiovizuálního obsahu, kterou s sebou přináší rozvoj digitálních technologií, vyžaduje speciální přípravu jak s médii nakládat, tak i porozumět obsahu, který přenášejí. Tato kompetence se ukazuje jako stále potřebnější výbava jednotlivce, jelikož by měla napomoci využívat média k jeho prospěchu a současně se bránit případným negativním dopadům. Výchova k životu s médii – mediální výchova¹⁷ se z těchto důvodů stává běžnou součástí všeobecného vzdělávání po celém světě.

Mediální gramotnost závisí na schopnosti získávat přístup k médiím, chápat a kriticky vyhodnocovat různé aspekty médií a mediálních obsahů a vytvářet sdělení v různých kontextech. Je to otázka začlenění do současné informační společnosti a občanství v této společnosti, ale i předpoklad plurality a nezávislosti médií.

Mediální výchova se proto týká nejen televize a filmu, ale i rozhlasu, internetu a reklamy. Je zřejmé, že informační a komunikační sítě otevírají uživatelům nové možnosti; tyto sítě však také mohou představovat nová rizika. V době rozvoje digitálních technologií, kdy tvorba, distribuce a přístup k audiovizuálnímu obsahu jsou prakticky neomezené, by cílem mediální výchovy mělo být proto také zprostředkování dovedností umožňujících přístup a používání všech dostupných audiovizuálních médií, rozpoznání důvěryhodnosti zdrojů a jejich relevance, včetně používání a zveřejňování dat a osobních informací v sociálních sítích.

Je důležité začlenit mediální výchovu nejen na úrovni základních škol, ale i v systému průběžného vzdělávání, osvětových kampaní apod. a na druhé straně apelovat na audiovizuální průmysl a média, aby poskytl nezbytné nástroje ke zdokonalení úrovně mediální gramotnosti.

Segmentem mediální gramotnosti je gramotnost filmová – vzdělávání v oblasti kinematografie.

Potenciál filmové gramotnosti:

- vybavit příjemce kinematografických děl znalostí jazyka, jímž tato díla promlouvají a budou promlouvat i nadále,
- rozšířit pole kultury (vytvořit zázemí pro vnímání filmu jako její legitimní součásti; významné v širokém společenském kontextu),
- umožnit žákům autentickou, osobní zkušenost s médii filmu a technologií kinematografie (žáci nemusejí být pouze pasivními příjemci kinematografických děl, ale díky hlubšímu porozumění mohou tato díla vnímat lépe; zde se přirozeně prolíná tvůrčí a kritické myšlení),
- vytvořit základy pro hlubší porozumění jak filmovým dílům, tak systému kinematografie, z nichž lze na základě talentových předpokladů rozvíjet osobnost žáka – směrem spíše reflexivním, nebo spíše autorským, založeným na uměleckých dispozicích¹⁸

¹⁷ Mičienka M., Jiráček J. a kol.: Rozumět médiím, základy mediální výchovy pro učitele, 2006, str. 11

¹⁸ Bregant M., První poznámky na téma filmová gramotnost, <http://www.rvp.cz/clanek/481/1634>

Filmová výchova je vzdělávání veřejnosti a budování kvalifikované divácké základny schopné vnímat nejen novou audiovizuální produkci, ale i filmové dědictví. Školní videotéky mají zásadní pozitivní vliv na budování divácké základny a povědomí dalších generací o kinematografii a jejím významu jako základu národního kulturního dědictví. Nejsnazší zajištění distribuce je formou propojení se SFPRČK; SFPRČK si ve smlouvě s producenty podpořených projektů po určité době (kratší u dokumentů, delší u hraných filmů, tak aby producent stihl dokončit vlastní distribuci filmu včetně prodeje DVD) může zachovat práva na nekomerční distribuci do škol a knihoven. V okamžiku, kdy je komerční distribuce filmů skončena, vydává filmy za velmi malou výrobní částku do knihoven a škol. Výhodou tohoto systému je, že nepřipravuje producenty o zisk - školy by si DVD asi jinak nekoupily - a zároveň vytváří nový trh pro audiovizuální díla, který sice v Evropě zatím neexistuje, ale např. ve Spojených státech je pro dokumenty nejziskovější formou distribuce. Důležité jsou i projekty, které umožňují využívat obsah dokumentárních filmů a zařadit je do kontextu současného světa – jako již existující. Jeden svět na školách nebo projekty s prvky propagující zásady udržitelného rozvoje.

V neposlední řadě chybí systémové zavedení mediálního vzdělání a výuky úvodu do světové kinematografie ve školách. Členská kina síť Europa Cinemas jsou jedny z mála institucí, které zohledňují význam předávání znalostí kinematografie pro přicházející generace, systematicky se práci s mladými diváky věnují, ale jejich snaha není vždy opětována ze strany místního školství, které (paradoxně v současné společnosti a z vlastní neznalosti) považují výchovu mládeže k orientaci v audiovizuální komunikaci za zátěž, a také často zaměňují filmové umění s formou zábavy.

OMA tradičně podporuje vzdělávání v oblasti kinematografie. Jeden z okruhů výběrového řízení OMA je zaměřen na mediální výchovu; OMA udělil dotace ve výši 720 000,- Kč v roce 2008 a 945 000,- Kč v roce 2009. Podporu vzdělávání, popř. organizování a pořádání seminářů, Fond doposud nepodporuje vůbec, nový zákon o kinematografii by měl své okruhy podpory rozšířit i o možnosti financování uvedených vzdělávacích aktivit.

Návrh opatření č. 5	Rozšíření okruhů podpor SFPRČK a jejich přesná definice
způsob realizace	legislativně nově vymezit a) novela zákona o Státním fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie nebo b) návrh zákona o kinematografii V okruhu E) Vzdělávání profesionálů, podpora seminářů a workshopů, včetně posilování mediální a filmové gramotnosti veřejnosti: - vytvoření mezirezortní koncepce mediální a filmové gramotnosti.
finanční nároky	Součást celkového požadavku na rozpočet Fondu – 400 mil.
gestor	MK
spolupracující subjekt	MŠMT

2.6 Opatření č. 6 – Podpora mezinárodní spolupráce, realizace Evropské úmluvy o filmové koprodukcí

Jedním ze zásadních způsobů mezinárodní spolupráce v souvislosti se samotnou realizací výroby kinematografického díla je filmová koprodukce. Hlavním cílem vzniku Evropské úmluvy o filmové koprodukcí (Úmluva Rady Evropy č. 147), která byla přijata dne 2. 10. 1992 (dále jen „Úmluva“), je stanovit společná pravidla usnadňující evropskou spolupráci v oblasti filmové koprodukce. Na základě této Úmluvy mají evropská díla, vzniklá jako vícestranné koprodukce a splňující podmínky Úmluvy, právo na příspěvky, které se národním filmům poskytují podle příslušných předpisů platných v jednotlivých zemích.

ČR Úmluvu podepsala dne 24. 2. 1997 s tím, že příslušným orgánem pro udělování koprodukčních statutů (v souladu s ustanovením čl. 5 odst. 5 Úmluvy) je SFPRČK.

Koprodukce spočívá ve skládání finančních prostředků jednotlivých koproducentů z jednotlivých členských zemí. Podle výše vkladu koproducentů se dělí i výnosy. Koprodukce jsou pro producenty důležité zejména z důvodu jednodušší expanze díla za hranice země a možnosti vyššího realizačního rozpočtu díla.

Finanční prostředky koproducentů jsou jak ze zdrojů soukromých, tak ze zdrojů státních filmových fondů, pokud oba koproducenti splní podmínky Úmluvy. Doposud vzniklo několik kvalitních koprodukčních kinematografických děl, kdy český koproducent byl majoritní. Zahraniční koproducenti však nyní požadují minoritní koprodukce z české strany. Minoritní koprodukce ze strany českého koproducenta se doposud – pravděpodobně na základě přesvědčení Rady SFPRČK, ale zároveň i z důvodu omezených finančních prostředků SFPRČK – nerealizovaly. Rada SFPRČK doposud chápala minoritní koprodukce jako podporu zahraničních filmů.

V případě, že se jedná o mezinárodní koprodukci producentů, jejichž stát přistoupil k Úmluvě, je třeba se řídit ustanovením této Úmluvy a pro získání podpory z národního fondu (tedy v případě ČR ze SFPRČK) je třeba získat tzv. koprodukční statut. Tento dokument je nutné předložit před čerpáním první splátky udělené podpory.

Úmluva stanoví podmínky koprodukce, přístupy k národním fondům, podklady pro žádost o udělení statutu. Úmluva obsahuje (Dodatek I. Úmluvy) postup při podávání žádosti a zná pouze pojem statut (nezná předběžný a konečný). Jelikož plnění postupu je ve většině členských zemí nereálné (dva měsíce před zahájením natáčení nemá producent k dispozici potřebné podklady pro udělení statutu) používají fondy v praxi způsob udělování tzv. předběžného statutu a konečného statutu.

Žadatel podá žádost o udělení koprodukčního statutu ve chvíli, kdy má potřebné dokumenty vyplývající z Úmluvy. V případě, že se jedná o mezinárodní koprodukční projekt, ale producent nežádá o podporu ze SFPRČK, předá se dokumentace expertnímu posuzovateli a na základě jeho posudku se udělí nebo neudělí statut (formou dopisu ministra kultury – statutárního zástupce SFPRČK).

V případě, že se jedná o mezinárodní koprodukční projekt a žadatel zároveň žádá o podporu ze SFPRČK, nastávají dvě možnosti:

- a) buď již má žádost na SFPRČK podanou (probíhá výše uvedený proces posuzování nebo již má třeba uzavřenou smlouvu se SFPRČK), a pak se musí porovnat podklady pro uzavření smlouvy a údaje ve smlouvě s nově předloženými podklady pro žádost o udělení statutu (rozpočty, harmonogramy, zdroje krytí apod.), v případě rozdílu se uzavře dodatek ke smlouvě se SFPRČK,
- b) nebo si nejprve podá žádost o statut, ale ještě nemá podanou žádost na SFPRČK, pak je postup opačný než v bodu a) – udělí se statut a následně se údaje z podkladů pro statut porovnávají s údaji v žádosti o podporu.

Vždy ale platí, že údaje ve smlouvě se SFPRČK na dotaci a údaje pro udělení koprodukčního statutu se musí shodovat. Po dokončení projektu, a tedy i definitivním vyjasnění vkladů, je třeba požádat o konečný statut. Skutečnost, že Úmluva není kompatibilní s českou legislativou v oblasti kinematografie, způsobuje nemalé problémy při potvrzení požadavku, zda se jedná o evropské, resp. národní kinematografické dílo.

Tabulka č. 23 – Počet vyřízených žádostí o udělení koprodukčního statutu v letech 2004–2008

rok	2004	2005	2006	2007	2008
předběžný koprodukční statut	8	3	12	15	8
definitivní koprodukční statut	1	4	4	5	2

V některých případech je v průběhu realizace koprodukčního projektu, na který byl udělen předběžný koprodukční statut, odstoupeno od spolupráce se zahraničními koproducenty a projekt je dokončen jako výhradně český.

Návrh opatření č. 6	Podpora mezinárodní spolupráce, proces realizace Evropské úmluvy o koprodukcí
termín realizace	2011 – 1.čtvrtletí 2012
způsob realizace	legislativně : 1. návrh zákona o kinematografii nebo 2. novela zákona o SFPRČK
gestor	MK
finanční nároky	bez finančních nároků, součást rozpočtu SFPRČK

2.7 Opatření č. 7 – Strategie prezentace a propagace české kinematografie a filmového průmyslu v zahraničí

Struktura činností České filmové komory (ČFK), resp. Českého filmového centra (ČFC) při prezentaci české kinematografie v zahraničí, tak jak je popsána v příloze č. 3.2 Současné institucionální zajištění české kinematografie, představuje maximum, které je možno se stávajícími finančními a personálními zdroji ČFK zabezpečit. Jednotlivé činnosti je však třeba doplnit a rozšířit, popř. znovu definovat. Má-li být ČFK, resp. ČFC, skutečným reprezentantem české kinematografie a českého filmového průmyslu v zahraničí, musí usilovat o co největší pokrytí akcí a subjektů v těch oblastech činností, které mu byly zakladatelskými organizacemi a MK svěřeny, a které především zahrnují:

- budování image českého filmu v zahraničí (koordinace účasti českých filmů na významných mezinárodních filmových festivalech, organizace přehlídek českých filmů v zahraničí s cílem vybudování distribuční sítě pro český film a diváckého zájmu o něj, žánrově a tematicky orientovaná propagace české kinematografie – krátké filmy, retrospektivy, tematicky zaměřené programy atp.),
- napojení českého filmového prostředí na mezinárodní struktury filmového průmyslu (koprodukční trhy, panelové diskuze atp.),
- propagace České republiky jako destinace pro filmové natáčení (včetně lokací, filmové infrastruktury a vybavení, lidských zdrojů, podpory filmové produkce v ČR a právního rámce natáčení v ČR obecně),
- zdroj informací o českém filmu a o filmovém průmyslu v ČR i v zahraničí pro české i zahraniční profesionály a rozšiřování informačního potenciálu (např. zahrnutí nových technologií za účelem zpřístupnění českých děl porotcům filmových festivalů, kompletní databáze českých filmových projektů on-line).

Výše uvedené cíle předpokládají propojení informační strategie České filmové komory resp. ČFC s dalšími subjekty audiovizuálního sektoru ČR a relevantními subjekty veřejné správy (MK, MZV, Česká centra).

Zároveň je třeba důsledně rozlišovat mezi koncepční propagací české kinematografie a filmového průmyslu v zahraničí a prezentací kinematografických děl ad hoc, která je pouze součástí širšího konceptu zahraniční kulturní politiky státu. Jedná se zejména o projekce organizované při různých příležitostech pro skupiny krajanů, studentů, členů diplomatického sboru nebo veřejnost v dané zemi. Podobné akce mají nezpochybnitelný přínos, ať již se jedná o prezentaci České republiky a její kultury v širším pojetí nebo o udržování vztahů se zájemci o českou kulturu všeobecně, s důrazem na udržování vztahů s českými komunitami. Takové projekce pro neodbornou veřejnost však z hlediska přínosu pro českou kinematografii a filmový průmysl nemají velký význam.

Snahou ČFC je navazovat kontakty ve filmovém průmyslu v zahraničí a využívat již existující struktury, propagace v této podobě je vždy aktivní a primárně zacílená na odbornou veřejnost, která je také hlavním partnerem ČFC (kina, svazy kin, asociace, odborná média, fondy, dále také uspořádání seminářů a prezentací českého filmového průmyslu). Taková propagace představuje nejen zpřístupnění díla divákům a zájmovým skupinám, ale má i potenciál vytvoření a udržení zájmu o české filmy a filmový průmysl v zahraničí. Cílem je postupně vytvořit standardní distribuční cesty, vyslat nové impulzy v oblasti koprodukcí a vytvořit zázemí v oblasti kontaktů mezi zástupci filmového průmyslu.

Maximální propojení zahraničně - kulturních aktivit státu s prezentacemi české kinematografie, jak jsou popsány výše, představuje prioritu pro nejbližší období. Přispěje k efektivnímu využití omezených veřejných zdrojů, povede k lepší informovanosti o stavu a možnostech české kinematografie a filmového průmyslu nejen v zahraničí, ale i mezi představiteli státní správy samotné. Taková spolupráce povede také ke kvalitativnímu posunu uvedených akcí s ohledem na větší dramaturgické a organizačně - technické zázemí ČFK.

Návrh opatření č. 7	Strategie prezentace a propagace české kinematografie a filmového průmyslu v zahraničí
termín realizace	2011–2016
způsob realizace	strategie prezentace české kinematografie v zahraničí
gestor	MK
spolupracující subjekt	Česká filmová komora, Institut dokumentárního filmu, Národní filmový archiv, MZV, Česká centra
finanční nároky	10 000 000,- Kč ročně z rozpočtu MK a SFPRČK

2.8 Opatření č. 8 – Digitalizace českých filmů ve správě státu a jejich zpřístupňování

Podle § 106 odst. 4 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, se za výrobce českého zvukově obrazového záznamu audiovizuálního díla zveřejněného v době od 1. 1. 1950 do 31. 12. 1964 považuje Národní filmový archiv. Za výrobce zvukově obrazového záznamu audiovizuálních děl zveřejněných v době od 1. 1. 1965 do 31. 12. 1991, k nimž podle zvláštních právních předpisů vykonává práva autorská SFPRČK, je považován tento Fond.

Digitalizace těchto kinematografických děl, z nichž některé jsou součástí národního kulturního dědictví, je pro stát přínosem. Jak již bylo uvedeno, výnos z prodeje práv k filmům vyrobeným v letech 1965–1991, je jedním z dosud funkčních zdrojů podle § 7 zákona o SFPRČK. Tento zdroj však postupně slábne vzhledem k menšímu zájmu ze strany hlavních odběratelů, tuzemských provozovatelů televizního vysílání. Restaurace a digitální přepis je nutný proto, aby staré filmy mohly být zpřístupňovány prostřednictvím nových technologií (nosiče Blu-ray, televizní vysílání ve vysokém rozlišení HD, moderní kina s digitální projekcí). Tyto filmy budou nadále obchodovány v ČR a v zahraničí. Jelikož všichni vysílatelé budou postupně přecházet od roku 2011 na HD vysílání, je tento proces nevyhnutelný. Pokud budou kinematografická díla zrestaurována a digitalizována, lze očekávat zvýšený prodej licencí – naopak, pokud digitalizace filmů neproběhne, lze očekávat snížený zisk z prodeje licencí. Zároveň nebude tzv. českou filmovou klasiku možno divákům nijak zpřístupňovat, protože veškeré distribuční cesty budou již digitální.

Do současného období byly stanoveny čtyři okruhy témat, které byly již odbornou filmovou veřejností vyřešeny:

- z čeho digitalizaci provádět, tedy problematika podkladového výchozího materiálu,
- převod do digitální formy,
- restaurace a úpravy technického charakteru, bez zásahu do obrazového pojetí,
- převod výsledného restaurovaného obsahu do distribučního materiálu.

Digitalizace a restaurace českých filmů ve vlastnictví státu je ovšem velice nákladná. Jedná se o vysoce odborný a technicky náročný proces. Zároveň digitalizace vyžaduje zabezpečené digitální úložiště pro ukládání již restaurovaného a digitalizovaného materiálu. Finanční prostředky SFPRČK, zvláště po roce 2011, jsou pro digitalizaci nedostačující, zejména z toho důvodu, že jsou určeny především k podpoře vzniku nových děl. Požadavky na finanční prostředky pro digitalizaci a restauraci českých filmů je tedy nutné zahrnout do celkových požadavků rozpočtu Fondu.

Návrh opatření č. 8	Digitalizace českých filmů ve správě státu a jejich zpřístupňování
termín realizace	2011–2016
způsob realizace	2011 – studie proveditelnosti a pilotní projekt 2011 - 2016 – digitalizace cca 210 filmů
gestor	MK
finanční nároky	digitalizace jednoho filmu cca 1 mil. - 8 mil. Kč, dle stopáže a rozsahu poškození

2.9 Opatření č. 9 – Označování audiovizuálních děl z hlediska přístupnosti

MK zadalo na počátku roku 2008, vzhledem k celospolečenskému zájmu o ochranu duševního, tělesného a mravního vývoje nezletilých, vypracování studie Koncepce klasifikace audiovizuálních produktů podle věkových skupin. Potřeba takové koncepce vyplývá:

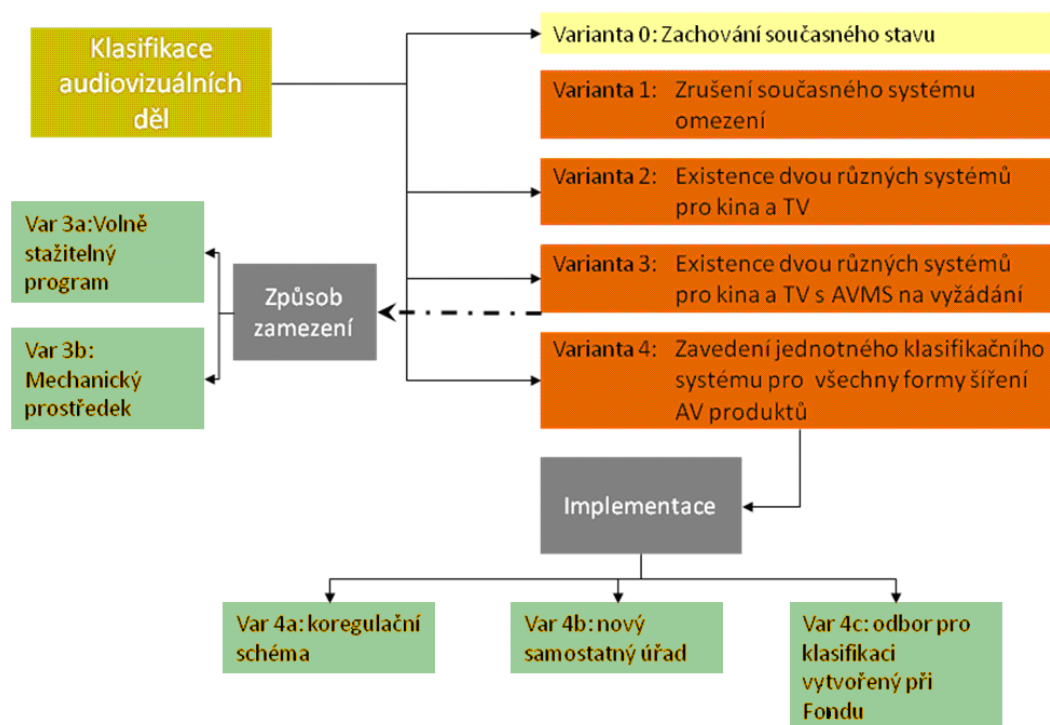
- z neexistence úpravy této oblasti v českém právním řádu, resp. z její nedokonalosti,
- z rozdílného postavení v legislativě poskytovatelů AV produktů v českém prostředí podle jednotlivých skupin, především ve způsobu postihu nedodržení pravidel (žádné postižení v případě internetu, velmi teoretické v případě kina až po velmi striktní v případě TV),
- z požadavku Směrnice EP a Rady 2007/65/ES (Směrnice o audiovizuálních mediálních službách).

Vypracováním studie bylo pověřeno Centrum pro mediální studia (CEMES) UK FSV. Výsledkem studie je několik alternativních doporučení návrhu jednotného klasifikačního systému pro označování audiovizuálních produktů v rámci regulace vlastní činnosti jednotlivých subjektů bez ohledu na formu jejich šíření, a to v souladu se zavedenými fungujícími systémy v EU.

Je nutné zřetelně deklarovat, že cílem a posláním klasifikace audiovizuálních produktů je poskytnout uživateli co nejvíce informací o audiovizuálním produktu, nikoli striktně určovat a zakazovat věkovou přístupnost.

Dokument Hodnocení dopadů regulace (RIA), který byl v roce 2009 zpracováván v souvislosti s připravovaným návrhem zákona o kinematografii, obsahuje následující možné varianty řešení:

Schéma č. 7 – Varianty řešení označování audiovizuálních děl

Zdroj: EEIP

Jednoznačným doporučením studie po porovnání vybraných klasifikačních systémů v Evropě je převzetí nizozemského systému Kijkwijzer vyvinutého nizozemským institutem pro klasifikaci audiovizuálních médií NICAM. Systém Kijkwijzer je používán již v několika evropských zemích, další uvažují o jeho zavedení. Nutnou podmínkou fungování systému Kijkwijzer je důsledná a kompletní registrace všech subjektů audiovizuálního průmyslu, které jakýmkoli způsobem zpřístupňují

veřejnosti audiovizuální díla, a povinnost těchto subjektů díla před zpřístupňováním nechat projít systémem. Je však nutné upozornit, že takový statut organizace – nezisková nadace s účastí státu, nemá v českém právním systému ekvivalent.

RIA zkoumala na základě posouzení specifík českého prostředí náklady a přínosy a finanční dopady na státní rozpočet a soukromou sféru ve více variantách, od nulové, tedy neměnný stávající stav, až po variantu 4, studií doporučené zavedení systému Kijkwijzer. Z hlediska způsobu implementace byly zvažovány tři podvarianty, přičemž obecně lze říci, že rozdíl mezi náklady jednotlivých podvariant A – C nebude v jejich výši, ale v tom, kdo je bude hradit.

Varianta A – koregulační schéma jako v Nizozemí – de facto vytvoření české mutace nizozemské organizace NICAM – varianta nejpřínosnější za předpokladu pozitivního přístupu subjektů, na něž by AV klasifikace dopadala. Náklady by byly hrazeny takřka ze 100 % soukromými subjekty. Problémem této varianty je, že instituty samoregulace a spoluregulace jsou v českém právu oblastí neobvyklou, a proto by jejich okamžitá implementace do českého práva byla pravděpodobně spojena se značnými obtížemi. Jelikož je finanční zátěž převážně na soukromých subjektech, lze předpokládat, že některé z uvedených subjektů budou mít tendence se zapojení do systému vyhybat. Další problémy mohou vyplývat z dobrovolné účasti na fungování AV klasifikace – např. tzv. „černé pasažerství“, kdy by se některým dotčeným subjektům vyplatilo na AV klasifikaci nepřispívat, nicméně požívat všech výhod z ní plynoucích. Existuje také možnost, že nebude nalezena mezi dotčenými subjekty shoda na konečné podobě a způsobu úhrady nákladů na systém AV klasifikace.

Varianta B – vytvoření nového samostatného úřadu např. Rady pro AV klasifikaci (orgánu podobného RRTV) se jeví jako zbytečně složité a drahé, většina nákladů by byla přenesena na stát (respektive státní rozpočet).

Varianta C – vytvoření odboru pro klasifikaci při instituci již existující např. MK ČR, popřípadě při RRTV nebo v rámci nového zákona o kinematografii uloženo jako jedna z činností SFPRČK.

Nástrojem systému je webový portál. Význam portálu spočívá ve zřetelně uplatňované strategii transparentnosti a co největší otevření názorům veřejnosti. Na těchto webových stránkách jsou k dispozici nejen aktuality a základní informace o systému, ale především kompletní databáze výsledků klasifikací, portál pro podávání stížností na nesprávnou klasifikaci. Součástí webu jsou také veřejnosti uzavřené stránky určené přímo klasifikujícím (kodérům) a jejich zaměstnavatelům, tj. subjektům šířícím produkty podléhající klasifikaci.

Základem systému je on-line formulář a vyhodnocovací software. Klasifikační formulář má formu jednoduchého dotazníku, ve kterém klasifikující kodér označuje nabídnuté odpovědi na otázky seříděné do tematických skupin podle jednotlivých sledovaných kategorií klasifikace AV produktu. Dotazník je vždy nejprve vyplněn nanečisto, takže nabídne kodérovi na požádání výsledek provedené klasifikace AV produktu, ale neodešle ho bez potvrzení do databáze „správce“. Po dokončení této fáze klasifikace software poskytne výsledek v podobě věkového klasifikátoru a obsahových deskriptorů, které vedly ke stanovení věkové hranice, a teprve poté je AV produkt vkládán do databáze.

Úkolem administrátorů je prakticky pouze zajištění a chod webového portálu, administrace stížností, které rozdělí na reálné stížnosti a grafomanské útoky. Reálné oprávněné stížnosti zasílá potom k posouzení komisi. Zároveň administrátor funguje jako pomoc kodérům. Kodéři jsou zaměstnanci nebo spolupracovníky jednotlivých členských organizací/subjektů, které jsou povinny provádět klasifikaci (tj. distributoři filmů a DVD, provozovatelé televizního vysílání atd.). Kodéři musí projít školením a každoročními testy, které organizuje NICAM. Po školení obdrží kodér vstupní údaje a pracuje s webovým rozhraním.

Každý, kdo se domnívá, že AV produkt je špatně klasifikován, může podat stížnost. K tomuto účelu vyplní formulář stížností na webové stránce nebo si formulář vyžádá v kanceláři „správce systému“.

V případě, že komise pro stížnosti rozhodne o tom, že došlo k přestupku proti pravidlům systému, ukládá subjektu, který se proti pravidlům provinil, sankci. Sankcí může být:

- pokuta,
- povinnost přejít na správnou klasifikaci audiovizuální produkce,
- povinnost opatřit dílo varováním,
- publikování výroku komise veřejnosti.

Pokutu lze stanovit v rozsahu 100,- EUR až 135 000,- EUR. Způsob stanovení výše pokuty se řídí v první řadě tím, jestli se jednalo o přestupek týkající se obsahu (kategorie A) nebo přestupek týkající se provedení (kategorie B, např. absence či nesprávné umístění piktogramu apod.). Zde tedy může dojít k problému v podobě neexistence subjektu, který by v případě, že by došlo k soudnímu sporu v případě udělení sankce, stát zastupoval.

Tabulka č. 24 – Finanční nároky na zavedení systému (v Kč)

1. první rok – příprava systému	
vývoj software	1 050 000
nákup licence	1 200 000
reklama	500 000
celkem	2 750 000
2. každoroční náklady	
udržování software	580 000
udržování licence	200 000
kodéři	na straně soukromých subjektů
administrátoři software / provoz systému 4 x 26 400,- Kč x 12 měs.	1 267 200
jednorázové náklady na zřízení místa 4 x 85 000,- Kč	340 000
komise 5 x 3 000,-Kč x 10 jednání ročně	150 000
celkem	2 537 200

V roce 2009 vyhlásilo MK veřejnou diskusi k návrhům zavedení klasifikace podle „Koncepte klasifikace audiovizuálních produktů podle věkových skupin“. Veřejná diskuse byla organizována prostřednictvím internetu na webových stránkách MK a trvala od 29. června do 3. srpna 2009. Výsledky veřejné diskuse byly využity v dalších krocích realizace klasifikace audiovizuálních produktů, konkrétní návrh legislativního ukotvení problematiky bude v následujících letech dále konzultován.

Návrh opatření č. 9	Označování audiovizuálních děl z hlediska přístupnosti
termín realizace	2011–2016
způsob realizace	zatím nedefinováno
gestor	MK
finanční nároky	1. rok zavedení - 2 750 000,- Kč dále ročně - 2 537 200,- Kč

2.10 Opatření č. 10 – Boj proti pirátství

V souvislosti s rozvojem technologií a nárůstem způsobů šíření informací vzrostly i možnosti nelegálního šíření děl, a tím porušování autorských práv a práv duševního vlastnictví.

Česká protipirátská unie (ČPU) byla založena v roce 1991 z iniciativy Unie filmových distributorů a Unie videodistributorů za účelem ochrany autorského práva a práv souvisejících s právem autorským k audiovizuálním dílům a potírání všech forem pirátství v oblasti výroby, dovozu a šíření audiovizuálních děl. Po formální stránce se ČPU konstitovala z Protipirátské sekce Unie videodistributorů, která vyvíjela protipirátské aktivity v oblasti audiovizuace již od počátku 90. let, a je zájmovým sdružením právnických osob.

Dle stanov spočívá činnost ČPU především v ochraně autorských práv, sledování a analýze informací týkajících se autorských práv, přípravě právních kroků proti porušování autorských práv, spolupráci s veřejnými orgány a ostatními institucemi. V současné době sdružuje ČPU 18 subjektů, z toho 13 společností se zabývá mimo jiné i videodistribucí a 10 subjektů filmovou distribucí. Členem je také Národní filmový archiv.

V roce 2007 a 2008 poskytl OMA ČPU dotaci na úhradu části nákladů kampaně „Filmy nejsou zadarmo“. Tato osvětová a vzdělávací kampaň je financována z vlastních zdrojů ČPU, grantů a dotací, darů fyzických a právnických osob a dalších příležitostných příjmů. Prostředky poskytnuté MK byly použity výhradně k financování nákladů této kampaně, nikoli k financování vlastní činnosti ČPU.

Při své činnosti ČPU nerozlišuje mezi konkrétními audiovizuálními díly či produkty distribuovanými nebo vysílanými v ČR členy ČPU, ani žádné z těchto děl či produktů nijak nepreferuje. ČPU prioritně chrání audiovizuální díla a produkty svých členů, ale v rámci svých možností se snaží svými aktivitami pokrývat celý relevantní trh a vyvíjet aktivity směřující ke snížení úrovně pirátství obecně. ČPU zpracovává různé přehledy týkající se úrovně pirátství pro jednotlivé způsoby užití, zjišťuje trendy v pirátství a vyvíjí příslušná protipatření, provádí preventivní kontroly, poskytuje informace z oblasti své činnosti, zajišťuje používání holografické ochrany (tzv. hologramy ČPU), kontroluje dodržování smluvních podmínek týkajících se ochrany autorských práv smluvními uživateli (videopůjčovny, veřejné projekce, kabelové rozvody apod.) a poskytuje právní rady a pomoc jak ve standardizaci smluvní agendy a v postupech proti porušovatelům práv, tak i komentáři k platné legislativě a podílením se na přípravě nových norem.

V souvislosti s velmi omezenými finančními zdroji nemůže ČPU udržitelně a strategicky působit. Je nutné vytvořit ve spolupráci s MK, MV, MŠMT koncepci osvětové a vzdělávací kampaně. Zároveň je nutné vytvořit systém finanční podpory této organizace.

Návrh opatření č. 10	Boj proti pirátství
termín realizace	2011–2016
způsob realizace	koncepce osvětové a vzdělávací kampaně
gestor	MK
spolupracující subjekt	MV, MŠMT
finanční nároky	2 000 000,- Kč ročně

2.11 Opatření č. 11 – Podpora mobility tvůrčích profesí v oblasti audiovizu (vízová politika)

Při realizaci zahraničních filmových projektů nebo mezinárodních koprodukcí na území ČR se na zahraniční příslušníky filmového štábu vztahuje v některých případech vízová povinnost, kterou upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

a) krátkodobé vízum – do 90 dnů

Nepostačuje, pokud osoba pobývajícím v Schengenském prostoru pobyt na jeho území přeruší, vrátí-li se do šesti měsíců od prvního vstupu, neboť během těchto šesti měsíců se i jednotlivé pobyty osoby sčítají a nesmějí přesáhnout dobu 90 dnů. Mezi jednotlivými vstupy do Schengenského prostoru tedy musí být zásadně tři měsíce pobytu mimo něj, neboť pobyt mimo území Schengenského prostoru lhůtu přerušuje, ale neprotrhává (tzn. že s novým vstupem na území Schengenského prostoru během šesti měsíců nezačne běžet nová tříměsíční lhůta, ale pokračuje v běhu lhůta dosavadní).

b) dlouhodobé vízum – nad 90 dnů

Dlouhá čekací lhůta na vyřízení víza i místo podání žádosti představují z hlediska filmové produkce značný problém. Běžná praxe je, že přesná sestava filmového štábu není v dostatečné lhůtě předem známa (jednat se zde může o několik desítek ale i 150 a více lidí), v případě hereckého obsazení to bývá jasné například jen několik dní před natáčením. Taková je realita a proces filmové výroby a jejích příprav se bohužel v tomto směru urychlit nedá. To, jak dlouho zde štáb bude reálně pobývat, vždy závisí i na dalších faktorech, jako je např. počasí, a ty mohou natáčení prodloužit.

Problém s místem podání žádosti může nastat například v následujícím případě: člen štábu, občan USA, pracuje před natáčením v ČR na jiném filmu v Austrálii. Měl by si tedy žádost o vízum podat v dostatečném předstihu v Austrálii, aby si ji tam také stihl před odletem vyzvednout. Nebo by v dostatečném předstihu musel letět zpět do USA a žádost si podat tam a tam si ji posléze také vyzvednout. Pokud toto není z časových a finančních důvodů možné, přicestuje nejprve do ČR a pak si musí o dlouhodobé vízum zažádat na jednom z nejbližších zahraničních zastoupení ČR. Není ale zaručeno, že vízum dostane do 90 dnů, a nepřekročí tak lhůtu pro bezvízový pobyt v ČR/Schengenském prostoru.

Zahraniční praxe ukazuje, že existují země, které sice také mají podobně dlouhou čekací lhůtu pro udělení víz, poskytují ale tu možnost, že si občané určitých zemí mohou žádost podat přímo na místě. Například Německo udává až 90denní čekací lhůtu. Zároveň však zaručuje pro občany Austrálie, Kanady, Izraele, Japonska, Nového Zélandu, Jižní Korey a USA možnost do Německa přicestovat a o dlouhodobé vízum požádat až na místě.

Návrh opatření č. 11	Podpora mobility tvůrčích profesí v oblasti audiovizu (vízová politika)
termín realizace	2011
způsob realizace	metodický pokyn - možnost podání žádosti o dlouhodobé vízum na území ČR a to až v případě, kdy je cizinec již na území ČR popř. jinak zjednodušit proces
gestor	MK
spolupracující subjekt	MV
finanční nároky	bez finančních nároků

2.12 Opatření č. 12 – Výkon činnosti dítěte při výrobě audiovizuálních děl

V kinematografických a audiovizuálních dílech se přirozeně objevují postavy hrané dětmi. Úprava výkonu činnosti dítěte je obsažena v § 121 až 124 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Stávající právní úprava postavení mladistvých a dětí při výrobě audiovizuálních děl je ovlivněna právní úpravou z roku 2004. Již samotný návrh vzbudil diskusi o „soumraku dětských herců“ a prohlubování byrokracie. Jelikož právní úprava není přesná, umožňuje přinejmenším obcházení zákona. Nejasný výklad vytváří manévrovací prostor: považuje se za práci například pouze samo natáčení, nebo i příprava a zkoušení?¹⁹ V reakci na veřejnou diskusi vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí tiskovou zprávu, ve které se argumentuje, že cílem právní úpravy je především chránit zdraví a bezpečnost dětí, a dále potřeba transpozice evropského práva o ochraně mladistvých v práci²⁰.

Za nejproblematictější ustanovení se považuje § 123 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. V mezirezortním připomínkovém řízení k novele tohoto zákona mělo MK zásadní připomínky, neboť tato novela neupřesňuje právní úpravu a nereflektuje problémy, které od doby přijetí zákona o zaměstnanosti v praxi vznikají. Pokud jde o povolení podle § 123 zákona o zaměstnanosti, v praxi nastávají nedorozumění v následujících bodech:

- výkon činnosti je kulturní či umělecká činnost, pro účely kinematografie tedy vlastní výkon dítěte před kamerou,
- jsou i časové prodlevy, kdy se čeká na zasnícení místa natáčení, přestavbu místa natáčení apod. a v tuto dobu dítě činnost nevykonává, ani se na ni nepřipravuje, pouze čeká,
- doba potřebná pro přípravu je čas v maskérně, kostymérně, popřípadě zkoušení na scéně – místě natáčení – bez kamery,
- v ČR stanovené dvě hodiny pro činnost definovanou velice obecně jako činnost kulturní bez ohledu na to kde a pro jaké účely je vykonávána (divadlo, sbor, film, TV) jsou dvě hodiny značně limitující (v zahraničí je stanovena doba celkového pobytu dítěte pro účely natáčení, která je rozdělena na čas pro přípravu, čas pro odpočinek a stravování).

Některá ustanovení příslušného zákona jsou při jejich praktickém uplatňování problematická, viz např.:

- výše uvedené čekání, které není ani přípravou, ani výkonem činnosti
- §122 odst. 6, 7 – výkon činnosti povolený max. na dobu 12 měsíců, nekoresponduje s formulářem žádosti o povolení v následujících bodech:

- D ve formuláři žádosti o povolení činnosti dítěte, kde je povinnost mít lékařský posudek, který není starší 3 měsíců. Ukazuje se jako žádoucí explicitně vyjádřit, že takovýto lékařský posudek platí po celou dobu povolení“ nebo „Lékařský posudek je dokladem pro účely řízení o povolení činnosti dítěte, vydané povolení má pak platnost po dobu v něm uvedenou“,
- H ve formuláři žádosti o povolení činnosti dítěte, kde není jasné, zdali má zástupce dítěte vyplnit obecně veškeré možnosti a varianty, které při natáčení mohou dítě potkat, tedy např. natáčení na celém území ČR, v exteriérech (louka, les, voda, bahno, písek, kamení, zahrada, atd.) a interiérech (hrady, zámky, různé druhy veškerých budov, ateliéry a studia, atd.), kompars, zasnícovací dubl, vedlejší role, a to od 6 do 22 hod., ve všech ročních obdobích, na slunci, v dešti a sněhu, atd.,
- G - jelikož provozovatelem není dle zákona komparzní a castingová agentura, ale je jím filmová produkce, musí zástupce vyplnit a podat žádost (v předstihu, jelikož nikdy není jasné dopředu na jaké natáčení bude dítě vybráno) za cca 15 filmových produkcí,

¹⁹ Článek: “Nastává soumrak dětských herců, nový zákon jim téměř znemožní hrát”: Lidové noviny, 23. 9. 2004:

<http://www.fites.cz/clanky/archiv/nastava-soumrak-detskyh-hercu/>

²⁰ Tisková zpráva Ministerstva práce a sociálních věcí: “Zákaz dětské práce v žádném případě neznamená soumrak dětských herců”, 23. 9. 2004: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/242/230904c.pdf>

- I - není jasné, co se myslí datem zahájení činnosti - z výše uvedeného vyplývá, že je to tedy vždy datum, kdy povolení dítě obdrželo, ačkoli se původně filmaři domnívali, že se jedná o konkrétní natáčecí dny; to by ale nebylo možné s úřady práce operativně řešit překračování natáčecího plánu a jeho případné změny.

Ve formuláři se neobjevuje projekt, kde dítě vykonává činnost, a je pravděpodobné, že v některém období, na které má povolení, nebude činnost vykonávat vůbec. Jelikož to však nikde není definováno, a je to pouze jeden z možných výkladů, vznikají značné nejasnosti. Zároveň MK nemůže odpovědět na dotazy zahraničních produkcí, které zde hodlají natáčet s dětmi.

Cílem MK je spolupráce na vytvoření metodického pokynu, který by systém povolení výkonu činnosti dítěte upřesnil a lépe definoval.

Návrh opatření č. 12	Výkon činnosti dítěte při výrobě audiovizuálních děl
termín realizace	2011
způsob realizace	metodický pokyn pro potřeby žadatelů o povolení a filmových společností
gestor	MK
spolupracující subjekt	MPSV
finanční nároky	bez finančních nároků

2.13 Opatření č. 13 – Strategie propagace ČR jako filmové destinace, včetně metodiky podpory přílivu filmových produkcí do regionů ČR a zajištění její realizace

Státy na celém světě si uvědomují ekonomický a sociální přínos kreativního průmyslu všeobecně a filmového zejména. Filmový průmysl je prokazatelně zdrojem příjmů veřejných rozpočtů, má pozitivní regionální efekty, vliv na podporu zaměstnanosti. Filmová výroba je nástrojem propagace celé země i jejích jednotlivých regionů a míst. Mnohé ze zemí – na rozdíl od ČR – podnikly již před řadou let kroky ke zužitkování tohoto přínosu a zavádějí podpůrné politiky a strategie. Situace v ČR a hlavně v Praze je bohužel odlišná než v konkurenčních zemích, kde jsou přínosy filmových natáčení pozitivně vnímány, a kde existuje strategie sektoru a jeho podpora jak ve formě různých systémů pobídek, tak ve formě vstřícnosti ze strany úřadů a jejich součinnosti s filmaři.

Ačkoliv byl v ČR zaveden Program podpory filmového průmyslu, situace v ČR se vyznačuje následujícími nedostatky, které jsou důsledkem absence veřejné strategie spolupráce s filmovým sektorem a využití jeho potenciálu:

- absence institucí na všech úrovních veřejné správy (regiony, kraje, obce) určených pro komunikaci s filmovým průmyslem (filmové kanceláře v zahraničí běžně známé pod názvy film office či film commission),
- absence strategie pro přilákání filmové produkce (vytipování zajímavých trhů a včlenění do investičních strategií nebo strategií na podporu cestovního ruchu),
- neexistence jednotných a transparentních podmínek pro natáčení včetně přístupu k jednotlivým filmovým projektům,
- nedostatečné využití pronájmu lokací v majetku státu (např. NPÚ),
- minimální až žádné využití marketingového potenciálu, které filmová produkce přináší,
- absence koordinace akcí na propagaci ČR mezi státními institucemi (MZV, MMR/CzechTourism, MPO/CzechInvest, CzechTrade) a organizacemi reprezentujícími filmový průmysl,
- absence informací pro veřejnost ze strany veřejné správy (jiné státy, regiony a města na svých webových stránkách propagují filmový průmysl a informují veřejnost o jeho přínosech a vlivech).

Většina států má síť regionálních kanceláří film commission (filmových komisí). Tyto instituce slouží k tomu, aby moderovaly diskusi mezi státem a filmovým průmyslem. Spoluvytvářejí strategie pro rozvoj filmové činnosti. Propagují své země a regiony s cílem přilákat do nich filmové produkce a tedy i finanční prostředky. Kultivují prostředí a svou poradenskou činností přispívají k usnadnění natáčení. Využívají marketingového potenciálu pro zpětnou propagaci své země či regionu.

Česká filmová komora (konkrétně její oddělení Czech Film Commission) je od roku 2004 až dodnes jediným nezávislým reprezentantem a kontaktním místem v ČR v oblasti filmového průmyslu a jeho založení inicioval soukromý sektor sám. Neexistují filmové kanceláře (film office) v regionech ani ve struktuře Magistrátu hlavního města Prahy (MHMP).

Příklady evropských zemí: V Belgii (10 mil. obyvatel) existuje šest regionálních kanceláří film commission, v Rakousku (8 mil. obyvatel) je jedna národní a tři regionální kanceláře, Finsko (5 mil. obyvatel) má pět regionálních film commissions. Z větších zemí Německo dvanáct, Itálie více než dvacet a Francie dokonce čtyřicet regionálních kanceláří zaměstnávajících přes 100 lidí. Všechny uvedené příklady zahrnují filmové kanceláře zřízené na úrovni státní správy a samosprávy.

Tvorbě strategie a metodiky musí předcházet širší diskuse a dosažení konsenzu mezi zástupci regionů, měst a obcí, v Praze pak městských částí, profesních sdružení z filmového sektoru, MK, MMR, MZV, MHPM, a dalších zainteresovaných subjektů a institucí.

Návrh opatření č. 13	Strategie propagace ČR jako filmové destinace, včetně metodiky podpory přílivu filmových produkcí do regionů ČR a zajištění její realizace
termín realizace	2011-2012
způsob realizace	vytvoření strategie propagace ČR jako filmové destinace; vytvoření metodiky podpory přílivu filmových produkcí do regionů ČR a zajištění její realizace včetně institucionální struktury srovnatelné s „filmařsky“ vyspělým světem
gestor	MK
spolupracující subjekt	MMR, MZV, MPO, MHPM, zástupci krajů a obcí a dalších zainteresovaných subjektů a institucí
finanční nároky	zatím nedefinovány

2.14 Opatření č. 14 – Návrh zákona o kinematografii

Z předkládaného materiálu jasně vyplývá, že nejvhodnějším a nejtransparentnějším řešením problémů současné české kinematografie a filmového průmyslu je vytvoření zcela nové právní úpravy. Na základě jednání zástupců filmařské obce a politických stran začalo MK připravovat již na konci roku 2007 návrh zákona o kinematografii.

V průběhu mezirezortního připomínkového řízení došlo na základě stanoviska Ministerstva financí k vypuštění závazku finančního příspěvku ze strany státu ve stejné výši, jako byl navržený celkový finanční příspěvek soukromých subjektů. Největším problémem a zároveň zásadní připomínkou, nejčastěji opakovanou v rámci mezirezortního připomínkového řízení, bylo zavedení poplatků soukromých subjektů (3% z výnosů provozovatelů televizního vysílání, distributorů kinematografických děl, provozovatelů VOD atd.), které ke své obchodní činnosti využívají kinematografických děl. Stejný návrh byl již použit v návrhu novely zákona o Státním fondu v roce 2006. Tento byl ale rovněž argumentačně napadán samotnými subjekty, jichž se zpoplatnění týkalo, jako neodůvodněné dvojí zdanění.

Zákonem stanovené podílení se soukromých subjektů, které ke své obchodní činnosti využívají kinematografických děl na financování jejich výroby, je jeden ze způsobů zavedených v dalších zemích EU.

Návrh zákona o kinematografii měl být v září 2008 předložen vládě, avšak premiér vyjádřil v srpnu 2008 požadavek zapracovat do návrhu zákona úpravu podpory filmového průmyslu. Toto znění návrhu zákona o kinematografii mělo být předloženo vládě v červnu 2009. K tomu ale již nedošlo z důvodu vyslovení nedůvěry vládě v Poslanecké sněmovně v březnu 2009.

Je však nutné uvést, že přidělení státní dotace i prostředků od ČT umožnilo vedle přidělování prostředků na nové projekty i navýšení některých předchozích podpor, a příjemcům tedy bylo umožněno dokončení nebo zkvalitnění rozpracovaných projektů (Rada SFPRČK během roku 2009 již navýšila podporu pro 5 projektů v celkové výši 9 mil. Kč). Zároveň nutnost přednostního čerpání státní dotace umožnila, aby si SFPRČK prostředky z jiných zdrojů ponechal v disponibilních zdrojích pro další, rozpočtově omezenější období.

Díky této situaci SFPRČK podpořil v roce 2009 festivaly a přehlídky se zaměřením na propagaci českého filmu výrazněji než v předchozích letech. Stalo se tak v situaci, kdy MK mělo v roce 2009 omezené rozpočtové prostředky na realizaci programu kulturní aktivity, a toto snížení by se bez spolupráce se SFPRČK projevilo i nižší podporou pro filmové festivaly a přehlídky. Během roku 2009 Rada SFPRČK vyhlásila tzv. I. a II. vlnu digitalizace kin. Projednání žádostí v závěru roku, a tím např. umožnění instalace zařízení hned počátkem roku, umožňuje právě způsob hospodaření SFPRČK, kdy je možné mít dlouhodobější projekty a nevyčerpané prostředky převádět do dalších let.

Obsah návrhu zákona o kinematografii by měl zahrnovat především následujících šest opatření:

- Opatření č. 1 – Zajistit dlouhodobě udržitelné zdroje financování Státního fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie
- Opatření č. 2 – Změna ve vymezení pojmů – novelizace zákona č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl (o audiovizi)
- Opatření č. 3 – Evidence podnikatelů v oblasti audiovize
- Opatření č. 4 – Institucionální zabezpečení finančních zdrojů a distribuce podpor
- Opatření č. 6 – Podpora mezinárodní spolupráce, realizace Evropské úmluvy o koprodukcii
- Opatření č. 9 – Označování audiovizuálních děl z hlediska přístupnosti

Návrh zákona o kinematografii je bezpodmínečně nutné předložit a schválit v takovém časovém horizontu, aby vstoupil v platnost nejpozději v roce 2012. Jak již bylo uvedeno, pro dokončení přechodu k digitálnímu vysílání a ukončení reklamy na ČT se zatím předpokládá termín 11. listopad

2011 podle § 9 nařízení vlády č. 161/2008 Sb., o technickém plánu přechodu. Pokud do této doby nedojde k přijetí nové legislativní úpravy, která by rozšířila zdroje SFPRČK, bude SFPRČK disponovat podle předpokladů ve střednědobých výhledech v roce 2012 finančními prostředky ve výši 42 mil. Kč, v roce 2013 se objem finančních prostředků dále sníží.

Zároveň je třeba upozornit, že současné znění zákona o SFPRČK je v rozporu s evropskou legislativou²¹, a to v následujících bodech, u kterých je nutná harmonizace:

A) Dodržení podmínky obecné legality - zákaz diskriminace na základě národnosti či ustanovení zakotvující právo na svobodné usazování a zakládání firem, volný pohyb zboží a svobodu poskytování služeb. Podpůrné programy nesmějí např. omezovat podporu pouze na příslušníky daného státu, vyžadovat od příjemců podpory, aby jejich firma měla status domácího podniku založeného podle obchodního práva daného státu (podniky založené v jednom členském státě, které prostřednictvím stálé pobočky nebo zastoupení provozují činnost v jiném členském státě, musejí mít v posledně jmenovaném státě nárok na podporu; navíc splnění požadavku zastoupení lze vymáhat teprve při vyplácení podpory), nebo vyžadovat od pracovníků zahraničních společností, kteří poskytují v daném státě služby v oblasti filmové tvorby a výroby, aby splňovali vnitrostátní normy pracovního práva.

§ 10 zákona o SFPRČK definuje žadatele: „právnická osoba se sídlem nebo fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky. Je-li žadatelem československá právnická osoba s majetkovou účastí zahraničních osob, lze prostředky Fondu poskytnout jen pokud je podíl majetkové účasti zahraniční osoby nižší než padesát procent“. Tato definice je v rozporu s evropským právem. Řešením by byla např. definice, podle které by příjemcem podpory v době platby byl subjekt zapsaný v obchodním rejstříku, ať už jako česká společnost, nebo jako pobočka, nebo obchodní zastoupení zahraničního podniku. Splnění této podmínky nesmí SFPRČK vyžadovat v čase podání žádosti.

B) Podpora je určena tzv. „kulturnímu produktu“. Každý členský stát musí (v souladu se zásadou subsidiarity) zajistit, aby obsah podporované produkce byl dle ověřitelných vnitrostátních kritérií kulturní.

Zákon o SFPRČK nedefinuje, že podpora má být poskytnuta kulturnímu produktu. Řešením by byla výslovná zmínka o „podpoře kulturnímu produktu“. Zákon by zároveň měl definovat kulturní kritéria pro hodnocení - kulturní test.

C) Výrobce musí mít právo utratit nejméně 20% rozpočtu na film v jiných členských státech, aniž by tím přišel o část podpory poskytované v rámci programu. Jinými slovy, Komise přijala jako podmínku slučitelnosti výdajovou teritorializaci nepřesahující 80% rozpočtu na výrobu podpořeného filmu nebo televizního díla.

Zákon o SFPRČK tuto otázku neřeší. Zákon by měl výslovně tuto možnost zakotvit.

D) Výše podpory musí být v zásadě omezena na maximální podíl 50% výrobního rozpočtu, na náročné a nízkorozpočtové filmy se toto omezení nevztahuje. Komise se domnívá, že podle zásady subsidiarity je na každém členském státu, aby si na základě vnitrostátních parametrů vytvořil svou definici náročného a nízkorozpočtového filmu.

Podmínka maximálního podílu 50% je zakotvena v „Postupu při poskytování prostředků ze SFPRČK“, ne v zákoně. Neexistuje definice náročného a nízkorozpočtového filmu. V případě, že by definice byla vytvořena, bude možnost poskytovat v takovém případě i vyšší dotaci (např. Estonsko až 95%).

---

²¹ Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů k některým právním aspektům týkajících se kinematografických děl a jiných audiovizuálních děl (OJ C 43, 16.2.2002)

E) Doplnkové podpory pro specifické filmařské činnosti (např. postprodukci) nejsou povoleny, aby byla zachována neutrální motivační povaha podpory, a aby se vyloučilo, že tyto specifické činnosti budou v daném členském státě zvláště chráněny či se do něj budou soustřeďovat.

V tomto případě je zákon o SFPRČK v souladu s evropským právem, jelikož postprodukce je sice podporována, ale ne jako samostatný okruh podpory (součást okruhu výroba).

Návrh opatření č. 14	Návrh zákona o kinematografii
termín realizace	2011 – 1.čtvrtletí 2012
způsob realizace	návrh zákona o kinematografii (legislativní řešení musí být notifikováno u EK)
gestor	MK
finanční nároky	dle rozsahu navrhované úpravy

3 Přílohy

3.1 Historie – základní vývojové tendence české kinematografie v letech 1945 – 2009 a jejich vyhodnocení

3.2 Současné institucionální zajištění české kinematografie

3.3 Přehled podpor kinematografie v zemích EU